

»NA BOJ!« — Spomenik NOB iz Bjelovara

Rojaki - v Škofji Loki se vidimo!

Slovenska izseljenska matica v Ljubljani priručno vabi vse rojake, ki so na oddihu v starih krajih, da pridejo prihodnji četrtek, 4. julija, na trinajsti tradicionalni piknik v Škofjo Loko — Vabljeni tudi sorodniki in gostje: izseljenci, starodavni loški grad in bogat kulturni ter zabavni program vas pričakujejo!

Trinajstič se bodo letos srečali slovenski izseljenci, tokrat v četrtek, 4. julija, v gostoljubni Škofji Loki. Trinajsti izseljenski piknik, ki ga prirejajo Slovenska izseljenska matica, občinska skupščina Škofja Loka in podjetje Transturist iz Škofje Loke, se bo začel 4. julija dopoldne, ko se bodo krog 10. ure začeli zbirati prvi rojaki in gostje iz vseh krajev Slovenije pred občinsko skupščino v Škofji Loki. Z nageljni in z vodniki bodo odšli nato na loški grad, kjer so te dni pripravili velik prireditveni prostor.

Ob 1. uri se bo začel os-

rednji spored piknika; rojake in goste bodo pozdravili Zdravko Krvina, predsednik ObS v Škofji Loki, Franc Pirkovič, predsednik Slovenske izseljenske matice, in dr. Danilo Dougan, predsednik Turistične zveze Slovenije. Ob 11.30 bodo odprli razstavo Groharjeve slikarske kolonije in si ogledali muzej, nato pa bo od 12. do 15. ure prosti čas za razvedrilo in zabavo z nevezanim programom. Ob treh popoldne se bo začel kulturni program, na katerem bo nastopil tudi mladinski pevski zbor in Cleve landa, domača društva, ansambli in folklorne skupine,

po 16. uri pa bo prosta zabava s petjem, glasbo in plesom.

Prireditelji so poskrbeli za vse, da bo rojakom in gostom na zgodovinskem loškem gradu kar najbolj prijetno. Slovenska izseljenska matica v ljubeznivi vabi vse rojake, ki so ta čas doma na oddihu, da obiščejo Škofjo Loko in se tam srečajo s prijatelji in gosti iz vseh naših krajev.

Udeležencem XIII. izseljenskega piknika želimo prijetno srečanje in kar najlepši oddih v starodavni Škofji Loki!

Srečanje rojakov v Ribnici

Na srečanje v Ribnici so vabljeni tudi sorodniki izseljencev in ostali občani — Zanimive prireditve bodo dopoldne in popoldne

Podružnica slovenske izseljenske matice Ribnica-Kočevje pripravlja za 30. junij v Ribnici srečanje izseljencev, na katero so vabljeni vsi izseljenci, ki bodo takrat na obisku v stari domovini, njihovi svoji in ostali. Za srečanje je že izdelan program.

Izseljenci se bodo zbrali v nedeljo, 30. junija, v ribniškem gradu, kjer bo ob 9. uri sprejem. Gostje si bodo lahko ogledali, kako Ribničani izdelujejo suho robo. Ta prikaz bo organiziralo Muzejsko društvo. Seveda bodo takrat naprodaj izdelki domače obrti. Odprt bo tudi etnografski muzej.

V okviru izseljenskega srečanja bodo nato dopoldne in popoldne razna športna tekmovanja v rokometu, nogometu in še nekaterih panogah.

Ob 16. uri pa bo v letnem gledališču v gradu velika kulturna prireditev. Nastopili bodo: folklorna skupina iz Predgrada, moški pevski zbor iz Ribnice, pevski zbor zamejskih Slovencev in učenci glasbene šole iz Ribnice.

Organizatorji srečanja računajo na precejšnjo udeležbo. Razen izseljencev in njihovih svojcev bo namreč prišlo na srečanje tudi precej domačinov iz ribniške in kočevske občine. Udeleženci izseljenskega srečanja si bodo lahko tega dne ogledali tudi nekatere turistične zanimivosti v ribniški občini.

Vsekakor bi bilo škoda, če bi zamudili obisk na Travnju.

4. julija na zborovanje k ribniku!

Delovni ljudje krške občine se bodo 4. julija odzvali povabilu občinskega sindikalnega sveta na razvitje prapora pri brestaniškem ribniku. Svečanost bo popoldne ob 15. uri. Združena bo z zborovanjem samoupraviteljev in kulturnim sporedom. Gostoval bo vokalni oktet iz Karlova, njegov program pa bo sta dopolnili še sindikalni godbi iz CELULOZE in RUDNIKA.

V soboto kresna noč v Trebnjem

Turistično društvo in krajevna skupnost bosta v soboto, 29. junija, pri motelu v Trebnjem priredili prvo kresno noč, turistično prireditev, ki naj bi postala tradicionalna. Letos bo nastopila folklorna skupina iz Preloke v Beli krajini, obiskovalci pa bodo lahko videli nekatere ljudske običaje, ki so spremljali kresovanje in časčenje ognja. Nastopili bodo tudi pevci Mirenske doline. Organizatorji so poskrbeli tudi za ljubitelje dobrih jedil, ki jih bodo pekli ob ognjih.

Srečanje aktivistk Bele krajine

Občinski konferenci SZDL Crnomelj in Metlika pripravljata 21. julija letos srečanje aktivistk NOV na Suhorju. Proslava bo posvečena ustanovitvi prvega odbora AFZ za Belo krajino, ki je bila pred 25 leti na Suhorju. Na letošnjem srečanju bodo privedle članice prvega odbora AFZ in tovarišice, ki so med vojno delale na odgovornih položajih v OP in Komunistični partiji Bele krajine prejela spominske plakete.

Začetek spominskega srečanja bo 21. julija ob 9. uri. Na proslavi bo govorila prva sekretarka tega odbora Francka Dolenc. V programu bodo sodelovali folklorna skupina iz Dragatuša, godba na pihala iz Metlike in žene s Suhorja.

R. F.

Sij julijskih ognjev iz leta 1941 ni in ne bo ugasnil. Sem v današnje dni nas greje in spodbuja, da ostajamo na pravi poti. Spomin na 1941 ni in ne bo minil, kajti »... enainštirideseto leto bo večno živelo v zgodovini naših narodov kot brezprimern simbol... trpljenja in kljubovanja, suženjstva in svobode, umiranja in rojevanja... slave in ponosa, bratstva in enotnosti. Tako je o 1941. letu dejal tovariš Tito, krmar naše revolucije in svobode.

Pot v socializem pa ni lahka; dostikrat se zaplete zaradi družbenih protislovij in nuje, da moramo graditi novo in se pri tem trdo boriti s staram, preživelim. Nasprotniki socializma in samoupravljanja, pa tudi tisti državljani, ki imajo socializem samo na jeziku, ovirajo hitrejšo uresničevanje gospodarske in družbene reforme. Vsak dan pa nas ponovno prepričuje, da je razvoj samoupravljanja edina mogoča pot, da se socializem do kraja uveljavi. Zato se čestitkam vsem

Julijski ognji

borcem in aktivistom naše revolucije pred letošnjim 4. julijem pridružujejo misli, ki izvirajo iz uvodne besede tovariša Tita na zadnji skupni seji predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ. Od nas vseh je odvisno, kako bomo z delovno in revolucionarno zavestjo delavskega razreda Jugoslavije uresničili koristi in napredek vseh delovnih ljudi in mladine. Od nas samih je odvisno, kako in koliko več bomo ustvarjali, oprti na lastne sile. Le tako bomo lahko ustvarjali večji dohodek in ga po socialističnih načelih tudi delili: kdor ga je več ustvaril, naj tudi več dobi. Zdaž, ko gre za čimprejšnjo uresničitev smernic predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ, pa se zavedimo še enkrat: rešitev in izpolnitev najvažnejših nalog pri razvijanju družbeno-ekonomskih in političnih odnosov sta edine v samoupravljanju!

Socializem bomo uveljavili samo z razvojem samoupravljanja. Prav do sem, do te zdanj najpomembnejše naloge odsevajo julijski ognji iz zgodovinskega enainštiridesetega leta.

SOLSKO LETO JE MINILO, mladi se poslavljajo od srednjih šol. V Novem mestu je prejšnji teden podelil spričevala maturantom gimnazije in zadnjega letnika učiteljskega predsednika občinske skupščine Franci Kuhar (na sliki čestita skupini mladih novih učiteljev), ki je absolventom hkrati s prof. Veljkom Troho, prof. Milanom Smerdujem in Slavkom Vutejem, direktorjem Zavoda za prosvetno-pedagoško službo, želel vse najboljšje na poti v življenje. V soboto zvečer je predsednik ObS Novo mesto povabil 35 najboljših dijakov gimnazije in učiteljskega na sprejem. — S koncem šolskega leta se je poslovil od novega mesta tudi zadnji razred učiteljskega, v jeseni pa bo prirejena večja proslava z zborom vseh absolventov in profesorjev, ki so v preteklih 20 letih vodili učiteljske. (foto: M. Vesel)

Poročajo, da se je po več mesecih politične nevednosti spet vrnila v politično arno na Kitajskem Mao celungova žena Ciang Cin. Spet se je vrgla v kulturno revolucijo in ima baje večjo besedo od premiera Cu En Laja. Več sili je kazalo, kakor da ima celo večjo besedo od Mao Ce Tunga... Po umoru senatorja Kennedyja so vsem predsedniškim kandidatom dodelili po petnajst detektivov kot telesno stražo. Toda ameriški pregovor lepo pravi: »Kaj pomaga zapirati lesa, če so ti konja že ukradli?«... Golisti so v prvem krogu parlamentarnih volitev v Franciji pobrali skoraj vse sedeze. Levice se izgovarja, da je de Gaulle tako prestrašil Francoze z možnostjo državljanske vojne, da zdaj v strahu glasujejo zanj. Toda voditelji leve od komunistične do nekommunistične ne povedo, zakaj se niso znali združiti in enotni predlagati Franciji svoj program... Britanska lordska zbornica je zavrnila vladni zakonski osnutek o postreženih sankcijah proti Romuniji. Vlada je besna in grozi, da bo pometala vse seditelne lude, ki so člani zgorajne zbornice, iz parlamenta. Konservativni lordi pa odgovarjajo, da bodo na prihodnjih volitvah laburisti tako in tako izgubili in da zato ne bodo mogli nikogar metati iz lordske zbornice... Alžirski predsednik Bumediën je dejal, da Alžirija potrebuje trdno oblast in čvrsto roko, ne pa delavskega samoupravljanja. Sicer pa — je dejal Bumediën — mar ni Moskva obsodila jugoslovanskega samoupravljanja kot revizionizem?... Zahodnonemška vlada je opozorila voditelje grških delavcev v ZR Nemčiji, da jim grozi smrt od tajne organizacije, ki jo financira polkovniška vlada v Atenah. Ta organizacija ima na vesti že več umorov in ugrabitev. Uradna reakcija v Atenah: Takih metod nikoli ne uporabljamo...

Družbeni sistem in narodna obramba

Pripravljajo nov zakon o narodni obrambi — Odgovornost delovne organizacije in občine v pripravah — Obramba dežele ne bo več izključna naloga armade

Uspešno obrambo dežele je mogoče uresničiti tudi v decentralizirani samoupravni družbi. Tak samoupravni družbeni sistem pravzaprav omogoča, da vse človeške in materialne sile najučinkoviteje organiziramo za vodenje vojne. Na tem bo brzokone utemeljen novi zakon o narodni obrambi, katerega načrt bo kmalu izdelan.

Geslo: »Pripravljamo se za vojno kot da bo izbruhnila jutri, delamo pa, kot da je nikoli ne bo,« bo pravno potrjeno z novim zakonom o narodni obrambi. Z drugimi

besedami: treba je ustvarjati pogoje, da bodo vsi deli družbe skrajno pripravljeni za obrambo od morebitnega napada in da bodo lahko kos sleherni kritični situaciji, in nato, da splošnonarodna vojna pripelje do končne zmage. Drugi del omenjenega gesla pomeni, da razvoj družbe ne bo podrejen potrebam vojne, kot je to v nekaterih drugih deželah.

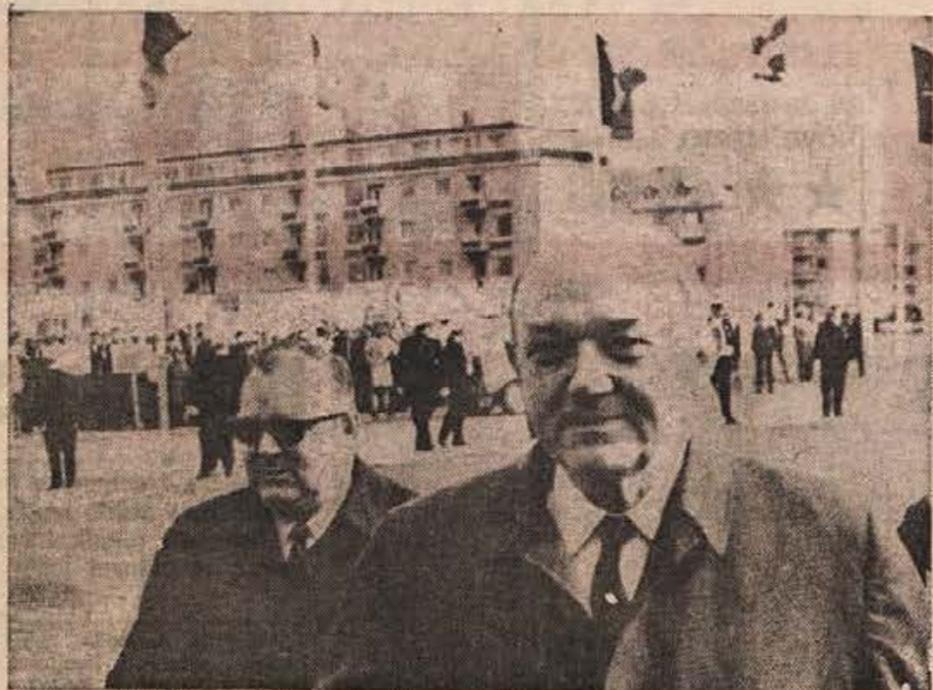
NI IZBIRE

Pripravljajoč novi zakon, naši vojaški voditelji poudarjajo, da so se neprenehoma srečavali z vprašanjem odnosa narodne obrambe in družbenega sistema. Tako so prišli do sklepa, da ravno samoupravni družbeni sistem, ki se izgraja pri nas, daje najširše možnosti za uspešne obrambne priprave. Te priprave bodo seveda temeljile na mirnodobnem razvoju družbe, vendar tega nikakor ni treba razumeti tako, kot da je naše pasivno stališče do vojne nevarnosti. Gre za to, da se ravno z izpopolnitvijo družbenega sistema in s krepitvijo materialnih moči družbe ostvarja glavni pogoj dobre priprave za vojno.

Vprašanje, ali centralizirano ali decentralizirano vodstvo v vojni, ni bistveno. Najvažnejše je, da bo vsa družba pripravljena na vojno, skladno z vojnimi zahtevami pa bo lahko najti najboljše rešitev.

KOLEKTIV IN OBCINA

Krepitev vloge delovne organizacije in občine v pripravah za vojno je med glavnimi novostmi v zakonu o narodni obrambi. Odgovornost teh osnovnih celic družbe, ko gre

REYKJAVIK: V ponedeljek se je tu začelo zasedanje severnoatlantskega pakta (NATO). Na sliki: ameriški državni sekretar Dean Rusk vstopa v univerzitetno gledališče, kjer je bila otvoritvena svečanost; v ozadju zastave držav članic, policija in demonstranti proti NATO ter proti ZDA. Telefoto: UPI

TELEGRAMI

NEW YORK — Generalni sekretar OZN U Tanti je sporočil, da bo julija obiskal Romunijo, Bolgarijo, Avstrijo, Svico in Irako.

WASHINGTON — Zupan glavnega mesta ZDA je razglasil časovno izredno stanje zaradi mehurja po aretaciji črnih voditeljev in uničenja mesta vstajenjas, to je kotinor, v katerih so bili v udela ženci splošna revulne.

ISTANBUL — Carigrsko univerzo so zaprli za nedoločen čas, ker študenti bojkotirajo pouk in so zasidli nekatero fakultete. Zahtevajo splošno reformo univerzitetnega študija.

MONTREAL — Dan pred kanadskimi volitvami je prišlo v Montrealu do hudih spopadov med policijo in francosko govorečimi separatisti, ki zahtevajo samostojno državo v Kanadi. Nad sto ljudi so prepejali v bolnišnico.

BASEL — V baselskem kantonu v Švici so volilci (moški) prvič glasovali za to, da dobijo ženske volilno pravico na kantonalnih volitvah. V Švici je še dvestet kantonov in pot do splošne ženske volilne pravice po vsej Švici bo še zelo dolga.

MADRID — Španskega študentskega voditelja Alberta Martina de Hijasa, ki je pred štirinajstimi dnevi v Londonu sodeloval pri televizijski razpravi s špansko študentko, so po vrtni domov zaprli in ga obtožili nezakonite propagande.

tedenski zunanjepolitični pregled

Prvi krog francoskih volitev v parlament — je izjavil voditelj federacije demokratične in socialistične leveice François Mitterrand — »spomeni razočaranje, toda še ne poraz«. Ta ocena je zelo blaga spričo dejstva, da so izmed 154 poslancev, ki so bili v nedeljo 23. junija izvoljeni v prvem krogu volitev, degolistična unija za obrambo republike in njeni zavezniki dobili nič manj kot 142 sedežev v Burbonski palači — parlamentu. To pomeni, da je vseh 142 degolističnih kandidatov že v nedeljo dobilo nad 50 odstotkov glasov.

V Franciji so parlamentarne volitve v dveh »krogih«. V prvem krogu so izvoljeni kandidati, ki dobijo absolutno večino glasov, to je nad 50 odstotkov. V naslednjem krogu — teden dni pozneje — so vsi preostali kandidati izvoljeni z navadno večino.

Ker je vsch sedežev v parlamentu 487, mora dobiti stranka, ki hoče imeti absolutno večino v zbornici, vsaj 244 sedežev. In natanko toliko — en sedež večine — je imela degolistična unija doslej v parlamentu. Na prejšnjih volitvah je v prvem krogu dobila skoraj polovico manj glasov in je šele v drugem krogu volitev s težavo dobila absolutno večino v parlamentu.

Zdaj je položaj popolnoma drugačen in vse kaže na veliko volilno zmago degolistov, čeprav bo treba za končno oceno položaja počakati še teden dni. Degolisti so doživeli večji uspeh, kakor so ga lani pričakovali. Njihov tabor je odšepnil največ glasov nekomunistični federaciji demokratične in socialistične leveice in nekaj glasov celo KPF.

Zanimivo je tudi to, da je premier Pompidou dobil sedem tisoč glasov več kot na prejšnjih volitvah in da je bil že v prvem krogu izvoljen tudi finančni minister Couve de Murville, čeprav je lani na vlitvah propadel. Med opozicijskimi voditelji je v prvem krogu zmagal samo generalni sekretar KPF Waldeck Rochet, medtem ko so vsi po vrsti — Mitterrand,

Guy Mollet, Pierre Mendès-France in drugi dobili premalo glasov.

De Gaulle se je potemtakem spet posrečilo prekrizati načrte nasprotnikov. Meseč dni po neredih, ki so Francijo pripeljali skoraj do roba kaosa, je položaj popolnoma obrnjen. Vsi opozicijski voditelji soglašajo, da je de

Zmaga golistov

Gaulle to dosegel s strahom. Očitno je, da so se številni Francozi — prav tako kot pred desetimi leti ustrašili — da bi brez de Gaulle na krmilu nastala v Franciji zmeda — morda celo državljanska vojna.

Med številnimi poročili o spopadih in nasilju po svetu je vsekakor spodbudna novica, da so se na Cipru začela pogajanja med delegacijama Grkov in Turkov, ki živijo na otoku. To je po petih letih nasilja in prelivanja krvi na Cipru prvi resni poskus položiti nove temelje za skupno življenje in sožitje med obema narodnostima.

Predhodni razgovori o začetku pogajanj so bili v Beirutu v Libanonu. Tam so predstavniki ene in druge narodnosti sklenili, da je prišel čas za začetek sprave. To ne pomeni, da bodo pogajanja lahka. V zadnjih letih se je nabralo toliko sovražstva in maščevanje ne more tako lahko ugasniti v človeških srcih. Toda vsi so spoznali, da tako ne more naprej.

Morda je pri Grkih pomagalo to, da so se zbal sedanjega diktatorskega režima v Atenah. Nekdanji glasni klici po »senosisu« — združitvi z Grčijo so precej potihnili. Nikomur pač ni do tega, da bi zaradi svojih političnih nazorov ali zamere padel v roke policiji atenskih polkovnikov.

Zato je bilo potrebno iti na pogajanja. Upati je, da bo iz teh pogajanj izšel trajen mir na otoku, o katerem je bilo v zadnjih letih napisanih več knjig, med njimi tudi ena z naslovom »Trpké limones«. Pravzaprav imajo limone zmeraj isti okus, trpkost pa je le v ljudeh, ko ginejo, ne da bi vedeli zakaj.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

KONGRES SLOVENSKE MLADINE — V Velenju je bil v petek in soboto VIII. kongres Zveze mladine Slovenije. Na kongresu so med drugim govorili predsednik CK ZMS Milan Kučan, predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič in sekretar izvršnega komiteja CK ZKS Franc Popit. Kongresu je prisostvoval tudi član predsedstva centralnega komiteja ZKJ Miha Marinko.

Na kongresu so se med drugim še posebno zavzeli za hitrejše zaposlovanje mladih strokovnih ljudi, za ustreznejšo štipendijsko politiko, za močnejše vključevanje mladih v samoupravljanje oziroma odločanje, za odločnejše preprečevanje neupravičenih bogatitev ter drugih nepravilnosti. Poudarili so, da se mladi ne opredeljujejo samo do proklamiranih načel, marveč hkrati tudi do prakse.

Kongres je sprejel resolucijo o vlogi in nadaljnjem razvoju mladinske organizacije, nov statut ter akcijski program in izvolil novo predsedstvo ZMS. Za predsednika so izvolili še naprej Milana Kučana.

TITO BO GOVORIL — 26. junija se bo začel v Beogradu VI. kongres jugoslovanskih sindikatov. Pričakujejo, da bo na kongresu govoril tudi predsednik republike Josip Broz Tito.

RAZPRAVA O INFORMACIJSKIH SREDSTVIH — V torek je bila v Ljubljani seja republiške konference SZDL, na kateri so 'ob. ravnali nekatera vprašanja tiska, radia, televizije in založništva.

»POTRES« ZA VAJO — Štab za varstvo pred naravnimi nesrečami pri mestnem svetu Ljubljana je v petek preizkusil, kako so usposobljene službe, ki morajo v takih primerih pomagati občanom.

Preizkus je v glavnem uspel, pokazale pa so se tudi nekatere šibkosti, ki jih je treba odpraviti.

PO HITREM POSTOPKU — V zvezni skupščini so konec prejšnjega tedna sprejeli po hitrem postopku več zakonov, ki naj bi pomagali, da bi zlasti mlajši strokovni ljudje hitreje prišli do zaposlitve. Med temi ukrepi sta zakon o obveznem sprejemanju pripravnikov in zakon o delovnih razmerjih. Sprejeli so tudi zakon, po

Vrednotenje po praksi

katerem se minimalni osebni dohodki povečajo od 15.000 na 30.000 Sdin.

PREDČASNA UPOKOJITEV RUDARJEV — V zvezni skupščini bodo julija dokončno sklepali o predlogu, da bi se rudarji lahko upokojili že po 20 letih delovne dobe, če so vsaj 15 let delali pod zemljo. V tem primeru bi znašala pokojnina 65 odst. osebnega dohodka.

MLADINA GRADI NASIP — Blizu Zagreba se je prejšnjo sredo začela največja letošnja mladinska delovna akcija v državi, na kateri bo sodelovalo 4500 mladih ljudi. Gradili bodo nasip, ki bo varoval Zagreb pred poplavami.

PODRAZITEV NA ZELEZNICI — 8. 1. julijem se bo potniški promet na železnici podražil po- prečno za 6,3 odst. Predvsem se

bodo podražile tarife za prtljago. Povratne karte za potovanje na dopust do 500 km daleč bodo le neznatno dražje, na brzih in ekspresnih vlakih (do 500 km) pa celo rahlo cenejše. Mesečne delavske in dijaške karte se ne bodo podražile.

PISMO KOČEVSKIM RUDARJEM — Ob brzojavki iz rudnika Kočevje, da bo sledil štrajk, kolikor ne prekličejo v treh dneh ukinitve kočevske proge, je republiški izvršni svet objavil posebno pismo kolektivu rudnika. V njem obvešča kolektiv o prizadevanjih, da bi uredili položaj te nerentabilne proge. Hkrati izvršni svet postavlja vprašanje, ali bi rudarji soglašali s takim pritiskom oziroma ultimatom, če bi bili dvojevi seznanjeni z dejstvi. Izvršni svet smatra, da je prišel čas, ko je treba podpihovalec nemirov in sejalice nezaupanja poklicati na odgovornost. O vsem tem bodo razpravljali v republiški skupščini.

PROGA ZA ZDAJ SE OSTA- NE — V petek, 21. t. m. so kočevski rudarji prekinili delo in odšli pred občinsko skupščino. Predstavniki republiškega izvršnega sveta, ŽTP Ljubljana, republiškega sindikalnega sveta, občine in rudnika so rudarjem sporočili, da bo proga še obratovala, dokler bo delal rudnik. Izgubo na nedonosni progii bodo krili izvršni svet, ŽTP in občine, ki so za progjo zainteresirane.

ZIVINA JE CENEJŠA, MESO PA NE — Letos se se odkupne cene za živino zmanjšale za kakih 25 odst. stotkov, meso v prodaji pa se je pocalnilo le za kake 3 odst., ponekod pa niti toliko ne. Poslanci v zvezni skupščini so zato zahtevali, da pristojni zvezni organi to zadevo temeljito proučijo in ustrezno ukrepajo.

O samoupravljanju (3) v družbenih dejavnostih

Prizadevanja za navedene in druge funkcionalne izpopolnitve samoupravne sheme na področju družbenih dejavnosti so le del prizadevanj za utrjevanje in razvijanje samoupravnih odnosov na tem področju. Pozornost vseh subjektivnih sil mora namreč biti usmerjena prvenstveno v praktično akcijo za resnično integracijo celotnega družbenega dela, za čim večjo neposredno povezanost družbenih dejavnosti z delovnimi ljudmi in njihovimi potrebami, proti idejnim in drugim deformacijam (etatizem, anarhični vplivi neformalnih grup, celovska omejenost, delitev glede na rezultate dela itd.) ter za javnost v delu

vseh organov in posameznikov. In vedno mora biti prisotno spoznanje da so delovne skupnosti družbenih služb uresničevalci posebnega družbenega interesa, kar vsem delavcem na tem področju nalaga veliko odgovornost za kvalitetno izvrševanje nalog. Ureditev materialne podlage delovanja družbenih dejavnosti terja vzporedno in toliko bolj poglobljeno razvijanje samoupravnih odnosov v vsaki posamični delovni organizaciji oziroma delovni skupnosti. To pa zato, ker ureditev materialne podlage sama po sebi, brez prizadevanj delavcev in njihovih organizacij še ne pomeni uveljavitev samoupravljanja.

III.

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije in republiški odbor Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije ugotavljata, da so v zvezi s samoupravljanjem na področju družbenih dejavnosti predvsem te naloge:

— vsi občinski sindikalni sveti, občinska vodstva strokovnih sindikatov, podružnice v delovnih skupnostih družbenih dejavnosti in vsi samoupravni organi s tega področja naj obravnavajo gradivo te plenarne seje in v duhu tega gradiva opravijo temeljito analizo uresničevanja samoupravljanja (z vidika odnosov družba — služba in z vidika odnosov znotraj delovnih skupnosti) ugotovijo pomanjkljivosti in sprejmejo načrt lastne konkretne aktivnosti v smeri izpopolnjevanja.

poglobljanja in nadaljnega razvoja samoupravnih odnosov; — organ republiškega sveta Zveze sindikatov in republiškega odbora Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije naj, upoštevajoč mnenja občinskih vodstev in podružnic glede ureditve materialne podlage družbenih dejavnosti in v zvezi z dopolnjevanjem sistema samoupravljanja na tem področju, pripravijo podrobnejše predloge, jih posredujejo pristojnim organom in skrbe za njihovo uresničevanje.

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije
Republiški odbor Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije

Komu so mladi pokazali roge?

Vrenje med študenti in drugo mladino je neprizanesljivo opozorilo na praznine v skrbi za mladi rod — Pospravimo že vendar po vseh kotih naše samoupravne hiše in na široko odprimo vrata mladim strokovnim močem!

Studentje so s svojimi nedavnimi akcijami pokazali roge, komu? Odgovor poiščimo v nekaterih problemih, ki dandanes vznemirjajo ne le študente, marveč bolj ali manj vso našo mladino.

Pričnimo pri našem gledanju na mladi svet! Niso ravno redki med nami, ki označujejo kot iztirjenca in huligana vsakega mladega dolgočasa, ki se hkrati nemogoče oblači in rad poslušaja »divjaško glasbo«. Vsak hip je v takih primerih pri roki površina, že nekoliko sklerotična ocena: »To je zato, ker ima dandanašnja mladina vsega na preostanek! Sita zadnjica pa rada burke uganja!«

Pa smo krivični, če ocenjujemo vse te mlade ljudi samo po zunanji obliki ter jih ne skušamo predvsem razumeti. Se toliko bolj pa je narobe, da ob tem spregledujemo vse druge, povsem »normalne« dijake, študente, vajence, mlade delavce, mlade inteligente. Te ti so mladi mladino v pretežni večini, ker pa živijo »navadno« življenje, z ničimer ne vzbujajo naše pozornosti.

Resda današnja mladina, v splošnem vzeto, živi neprijetno boljše kot so pred desetletji živeli mladi ljudje, zlasti v tistih kmečkih in delavskih družinah, ki so običajno premogle več otrok kot ševčev, kruha in dinarjev. Toda — ali rajši je to zavajajoče, namesto da bi bil veselje? Razen tega pa moramo vedeti, da tudi dandanašnji mladi rod ni brez težav. Naštetimo samo nekatere!

Začnimo pri pomanjkljivem otroškem varstvu. Mnogi otroci, ki nimajo stare mame, tetke ali vsaj ustrezne sosede, ostajajo v času, ko so starši na delu, sami, brez nadzorstva. Nekateri so zaklenjeni v stanovanje, drugi se potikajo okrog. Vemo pa, da bo slaba juha, če se sama kuha!

Nismo tako bogati, da bi lahko zadovoljili vse želje mladih. Toda za asfalt tudi na nepomembnem cestnem odseku ali za novo zidovje je še nekako izbrskamo sredstva. Prizadevanja, da bi materialno bolj podprli, recimo, taborniško, planinsko, športno organizacijo, ki je privlačna za mlade ljudi, pa običajno pomenijo pogovor z gluhihmi. Hkrati pa se potem jezimo na tuje vplive na mladino, ki jim vendar sami napravljamo prostor!

Po zakonu so temeljne izobraževalne skupnosti dolžne zagotoviti šolanje na srednjih šolah in na univerzi vsakemu nadarjenemu in uspešnemu dijaku oziroma študentu. Toda kolikim smo to res zagotovili? Kdo naj verjame, da v občini, pa naj bo še tako noravito, res ne bi mogli spraviti skupaj denar za šolanje nekaj mladih ljudi? Tudi štipendije prej dobijo tisti, ki imajo vplivnega očeta, sorodnika ali vsaj znanca, kot pa študent, ki se lahko skloni je na svojo pridnost in nadarjenost.

Utvara bi bila misliti, da je možno hitro zaposliti vse nezaposlene. Toda to velja predvsem za nekvalificirane. Naravnost nujno potrebno pa je, da odpremo vrata mladim strokovnim močem, ki prihajajo iz šol, saj gospodarstva drugače ne bo moč modernizirati. In vendar mladim ponekod še kar naprej zapirajo vrata nekateri nesposobni in neprizadevni ljudje na odgovornih mestih v delovnih organizacijah, ker se boljijo konkurence.

Pri nas je okostenelo mnenje, češ da je človek dozorol za odgovornejše mesto šele nekje pri 35 letih starosti. Po svetu so to mejo že zdavnaj potisnili navzdol.

Vsemu temu se pridružuje: neurejen materialni in družbeni položaj univerze ter šolstva sploh, odiranje mladih od samoupravnega odločanja, neupravičena bogatenja posameznikov in še nekateri drugi problemi, ki smo jih doslej prepočasno urejali.

To je tisto, kar vnaša nemir v našo družbo, zlasti v mladi rod. Po vsem tem je tudi jasno, komu so mladi pokazali roge: vsem tistim, ki hočejo, da bo današnja mladina arod pred zaprtimi vrati. Zahteve mladine podpira Zveza komunistov in pretežni del naših delovnih ljudi, ki smatrajo, da je sodanje vrenje med mladimi v marsičem podobno majski nevihti, ki osvežuje ozračje. Očitno je, da moramo predvsem pospraviti po vseh kotih naše samoupravne hiše. Pri tem pa seveda nikakor ne pustimo, da bi nam to našo hišo kdorkoli smetil s tujim sovražnim vplivom, kajti taki poskusi so! Tem vplivom gredo na roko tudi metode uličnega, nesamoupravnega pritiska na razreševanje problemov. Vendar pa so študentje, mladina, delavci v teh dneh dokazali, da znajo prav tako pokazati roge tudi vsem tistim, ki bi radi obrnili naš razvoj nazaj in v svoje vode.

MIRO ZAKRAJSEK

Ukrepi ZIS glede zaposlovanja

Zvezni izvršni svet je predlagal zvezni skupščini spremembe ustreznih zakonov, da bi se zagotovilo zaposlovanje pripravnikov in sploh mladih strokovnjakov. Predviden je zakonski odlok o prestatitvi zaposlenega na drugo delovno mesto, ki ustreza njegovim kvalifikacijam. Izgravanje konkurzov bo preprečeno s tem, da bodo imeli prednost kandidati z večjo kvalifikacijo.

ZIS proučuje tudi predloge o prepovedi dopolnilnega dela upokojencev, o obvezni upokojitvi po dopolnjenem delovnem stažu in o popoblastitvi republikam, da nalože obrtnikom dolžnost sprejemanja vajencev za priučilov obrti.

Predlagano bo tudi, da se minimalni osebni dohodki povečajo od 150 na 300 novih dinarjev in da se izplačujejo avtomatsko iz skladov skupnih rezerv občine in republike, če delovna organizacija nima sredstev.

TRETJE LETO REFORME

Kako poživiti gospodarstvo

O gospodarskih gibanjih se govori v zadnjem času na vseh ravneh: v zvezni skupščini, v izvršnem komiteju CK ZKI, v centralnem svetu sindikatov, na sejah zveznega izvršnega sveta, v zbornicah, v republiških organih, občinah in v kolektivih. Kot odmev vseh teh razprav pa je slišati le eno samo vprašanje: Kako poživiti gospodarstvo, ne da bi rušili temeljna načela gospodarske reforme?

Odgovor je za sedaj še težak, toda na temelju tistega, kar je v zvezni skupščini rečeno o gospodarskih gibanjih v prvem letošnjem četrtletju — na osnovi napovedi posameznih članov ZIS, si vendar moremo ogledati sedanjost mesto našega gospodarstva in pota njegove nadaljnje poživitve.

Brez iluzij

Danes, tri leta po gospodarski reformi, postajajo povsem očitne nekatere iluzije, s katerimi smo šli v reformo. In jasno je, da se moramo tem iluzijam odpovedati. Pristojni čimtelji in ljudje, ki so ustvarjali načela gospodarske reforme, so bili prepričani, da bo sprememba gospodarske strukture potekala hitreje in v manj težar, in da bo tri leta dovolj dolga doba, da se gospodarstvo prilagodi tržišču. Prav tako se je upalo, da se bo gospodarstvo lažje vključilo v mednarodno delitev dela in v svetovni trg. To je bila druga iluzija. So pa tudi iluzije v samem gospodarstvu. To je prepričanje, da bo na tržišču prostora za vse, z drugo besedo, da je treba ustaviti procese diferenciranja med sposobnimi in nesposobnimi, med tistimi, in tistimi, ki so perspektivni. Velika iluzija je tudi to, da veliko številno podjetij še zmeraj verjame, da bo težave lahko prebroditi s sprotnimi ekonomskimi ukrepi in predpisi.

Če vse to upoštevamo, kakor tudi dejstvo, da se v prvih štirih

meseh letošnjega leta niso uresničile postavke resolucije o ekonomski politiki za to leto, je zvezni izvršni svet napovedal večje število ukrepov, ki bi imeli tekoč in ne sistemski značaj.

Glavne smeri »udara«

■ Namen ukrepov, ki jih predlaga ZIS, je, da se uresniči pet temeljnih nalog na področju tekočih gospodarskih gibanj. Seveda ne gre za nič novega, ampak le za ukrepe, s pomočjo katerih naj bi uresničili cilje, ki so bili postavljeni že na začetku reforme.

■ Glavno je, da se poveča izvoz, ki se je na začetku letošnjega leta znižal. Zlasti se bo pospeševal izvoz poljedelskih pridelkov na zahodna tržišča, in da bo več zanimanja in uspeha bodo znova vpeljane izvozne preme, je in regresii. Da se ta cilj uresniči, bo vlada porabila vse ukrepe s katerimi razpolaga.

■ Kreditna politika bo taka, da bo prišlo do večjega kreditiranja gospodarstva, vendar v okviru razpoložljivih sredstev in upoštevajoč selektivnost.

Zaloge

Podvezeli bodo tudi odločni ukrepi za ovrhoditev gospo-

darstva od zalog. Pri vseh teh ukrepih pa bo šlo prizadevanje tudi za tem, da ostanejo cene uravnovesene. Z novimi ukrepi bodo vplivali zlasti na to, da se poveča proizvodnja sposobnost gospodarstva oziroma, da se gospodarstvu pusti dovolj sredstev za razširjeno produkcijo. Računajo, da bo s temi ukrepi gospodarstvo pridobilo letno dve milijardi novih dinarjev več.

V prvih skupščinskih debatih je tudi rečeno, in to je najvažnejše, da vlada jamči, da bo resolucija o ekonomski politiki uresničena, če se bodo vsi ti ukrepi res izvajali.

Pri tem ne sme biti nobenih »ob« in »ali«. Kajti kot je rekel eden izmed poslancev je stvar vlade, da se ti ukrepi uveljavljajo, zato naj poskrbi, da se res bodo.

BORA LALIC

Ne bo uvoz spet razbrzdán?

»Po podatkih zvezne gospodarske »bornice b« letos po odbitku deviz za posebne namene na »...« lgo za uvoz blaga za osebno potrošnjo 20,5 milijona »olarjev« z območja konvertibilnih valut in okoli 95 milijonov »a drugi uvoz, od tega 73 milijonov za vzhodnoevropske dežele, 15 milijonov za uvoz iz dežel trdnega »lirina« (Španija, Grčija, Turčija, Izrael) in 7 milijonov za uvoz iz Indije. — Za udeležbo na devizah se je letos prijavilo približno 300 gospodarskih organizacij za skupno 858 blagovnih skupin. Uvoznikov bo torej še enkrat več kot lani

— pri enakem obsegu predvidenega uvoza!

Zato se upravičeno že vnaprej bojimo, da bodo trgovska velepodjetja uvozila spet precej ne- »trebne« in ta čas nekori- »nega oz. docela luksuznega blaga, brez katerega bi brez škode potrepli še nekaj let, saj smo končno navajeni »hajati tudi brez stvari, ki nam res niso nujno potrebne!

Rahel skok cen proizvajalcev industrijskega blaga

V enem letu (računajoč od marca 1967 do marca 1968) se je v Sloveniji najbolj podražil gradbeni material: za 13 odstotkov, izdelki lesne industrije za 7,2 odstotka, tobakne za 7,4 odstotka, premoga za 5,5 odstotka. Izdelki barvaste metalurgije so bili leto aprila za 1,1 odstotka dražji kot lani aprila, kovinske za 0,1 odstotka, papirne za 1,5 odstotka in usnjarske za 2,7 odstotka. Nižje kot lani aprila pa so bile letos cene izdelkov nekovinske industrije — za 2,8 odstotka, elektroindustrije za 0,6 odstotka, kemične za 1 odstotka, tekstilne za 1,3 odstotka in živilske za 1,7 odstotka.

Po čem je kvadratni meter stanovanjske površine?

Lani so cene stanovanjskih površin (novih) precej nihaile: 1376 din je stal 1 m² v Celju in 1821 din v Ljubljani. V primerjavi s cenami iz 1967 pa so cene najbolj poskočile lani v Celju — kar za 17% (v Mariboru za 10%, na Jerah za 8%, v Ljubljani za 4%, v Kopru za so ostale nespremenjene.) Lani je bilo v Sloveniji prodanih 3433 stanovanj.

Kmetijski nasveti

Spravilo krme za zimo

Sto in večkrat je treba ponoviti, da pri nas travnati svet hudo zapostavljanjo, saj travnik že stoletja redi njivo. Naše neznanje je krivo, da je izguba še večja — zaradi slabega spravila tistega, kar je zraslo.

■ Dobra zelena krma je in bo najcenejša krma za govedo. Pašo je treba kar se da podaljšati, ali vsaj kar največ krmiti s svežo krmo. Kljub temu pa moramo v naših podnebnihi razmerah pripraviti tudi krmo za zimo.

Nestalno in nenaklonjeno vreme pri nas je varok, da je pri sušenju na tleh neverjetno velika izguba hranilnih snovi, kar se pozna šele pri živini v hlevu. Kozolci, ostrvi, stožje, kozli in žični kozolci, naprave za prevetravanje sena na skednju, umetne sušilnice, vse to je poskušal pridelovalec, da bi zmanjšal izgubo in bil neodvisen od vremena.

Skupna slabost večine teh načinov je velika potreba po delovni sili, zato za velike obrate vsi ne pridejo v poštev. V svetu, pa tudi že pri nas se vse bolj uveljavlja siliranje, pri katerem nismo odvisni od vremena, krma ima manjše izgube hranilnih snovi, razen tega pa jo je mogoče spraviti na manjši prostor.

■ Pri siliranju je potrebno že več strokovnega znanja. Osnovno pravilo je enostavno: krmo je treba kar najbolj stlačiti, da izrinemo iz nje zrak in ustvarimo razmere za mlečnokislinsko vrenje. Kakšen je silos, že ni več tako pomembno, seveda je najbolje, da je tak, da zahteva kar najmanj težkega dela (npr. silos harvestor).

Siliranje je odvisno od vrste krme. Najbolje se dá skisati koruza v mlačni do vosčeni zrelosti. Težje je s travo, posebno če je mokra, še težje z deteljo. Dokazano je, da je siliranje uvele trave najbolj smotrna način spravila trave za zimo. Vrednost silaže ocenjujemo najpreprosteje po tem, kako jo živina žre.

Ing. M. L.

ZA DAN BORCA IN OBČINSKI PRAZNIK

Brestaničani so ponosni na muzejsko zbirko o izgnancih v gradu

Obč. skupščina in elektrarna prispevali največ

Niz prireditev v počastitev praznika občine Krško se je začel s srečanjem borcev Gorjanskega bataljona 9. junija v Kostanjevici. V nedeljo, 30. junija, se bodo zbrali na gradu v Brestanici nekdanji izgnanci ter borci in aktivisti Kozjanskega odreda. Partizanske patrolje bodo že zgodaj na zbornem mestu, kamor se bodo stekle njihove poti iz raznih smeri.

Ob 10. uri bo zbor odreda, nato pa še kulturni program. Udeleženci proslave bodo za tem prisostvovali otvoritvi muzejske zbirke o izgnanstvu. Dr. Tone Ferenc, ki je zbral in uredil dokumentarno gradivo, bo po otvoritvi vodil goste skozi razstavne prostore.

Mnogi nekdanji izgnanci bodo na fotografijah prepoznali sebe pa tudi sosede, znance in prijatelje, ki so jih našli z njimi vred pregnali z domače zemlje. Njihovo trpljenje ni pozabljeno. Dokumenti o ukupatorjevem razarovalnem početju so ostali in v gradu izgnancev bodo nedeljski obiskovalci obujali spomine na najtežje čase slovenske zgodovine.

Vsa čast Brestaničanom, ki so si toliko prizadevali, da so v praznem, zapuščenem,

grajskem poslopju uredili pet muzejskih sob! Tudi hodnike in stopnišča so prepletkali ter obnovili dvorišče, da dohod v muzej ne bo kvaril dobrega vtisa.

Vseh ur prostovoljnega dela pri urejanju gradu domačin niti niso utegnili zapisati. Sleherno popoldne so se zbirali pri delu brez pozivov. Tako je z vsako njihovo akcijo, zato svoje načrte izpeljejo do konca.

In zdaj je tudi zamisel za muzej izgnancev uresničena. Če bodo vsako leto toliko napravili, bo grad kmalu privabljal več obiskovalcev. To, kar je na gradu sedaj, samo po sebi poraja nove želje in zahteve. Na vrsto bodo prišli gostinski prostori, ki jih nameravajo urediti v kleti.

J. TEPPEY

Novim uspehom naproti!

Občani občine Krško vsako leto 4. julija slavimo svoj občinski praznik, ki sovpada z dnevom borca. Ob tem praznovanju imamo v spominu pregnanstvo naših občanov 1941 in njihov povratek v domovino 1945; imamo v spominu prve krške žrtve, ki so dale svoje najdražje — to je življenje, za svobodo; imamo v spominu drugo svetovno vojno in vse grozote okrog nje in narodnoosvobodilno borbo, ki nam je vsem prinesla osvoboditev izpod fašističnega jarma, delovnim ljudem pa svobodo, zagotovljeno v socialistični družbeni ureditvi v okviru skupnosti enakopravnih narodov nove Jugoslavije.

Narodnoosvobodilna borba in poveljni razvoj socialistične Jugoslavije na gospodarskem, kulturnem in drugih področjih so dali naši deželi v sklopu vseh narodov v svetu posebno mesto, ugled in spoštovanje.

Zato smo danes ponosni na prehojeno pot in na našo zgodovino ter vsako leto znova obujamo te spomine, kateri naj nas tem čvrsteje združujejo in povezujejo v enotno fronto doma in z vsemi naprednimi gibanji v svetu v borbi za mir, pravične in poštene odnose v svetu.

Ob tem praznovanju in spominih na preteklost stopa pred nas tudi sedanjost in prihodnost. Vsi bi želeli, da se časi grozot, ponižanj in maltretiranja ne bi nikoli povrnil. Želimo, da bi v miru gradili družbo, razvijali gospodarstvo in urejali vse tisto, kar je važno za življenje ljudi na vasi ali v mestu. Vsako leto nastane kaj novega, kar spreminja lice krajev, spreminja način življenja (nove ceste, vodovodi, trgovine, gostilne, varstvene ustanove, igrišča in drugo). Potrebe pa še nakažujejo nove zahteve, na primer: gradnjo osemletke v Krškem, dozdavo osemletke v Krškem, dozgraditev delavnic tehniške srednje šole, pospešeno gradnjo stanovanj, vodovodov, modernizacijo gih drugih zadev s področja nacist skozi vasi in še rešitev množega življenja in gospodarstva.

Mnogo je bilo narejenega, želje in potrebe pa so vsak dan večje in presegajo naše materialne zmogljivosti; ta pa je odvisna od ustvarjanja, od večje, cenejše in kvalitetnejše proizvodnje v industriji, kmetijstvu, obrti, gradbeništvu, od prometa v trgovini in gostinstvu. Gospodarska reforma je prinesla tržno in dohodkovno gospodarstvo. Dohodek je merilo vloženega dela in truda pa regulator cen posameznih proizvodov, storitev uslug.

Modernizacija proizvodnje, znane, večja poslovnost so pogoj za nadaljnji gospodarski napredek.

Gre za preobrazbo naše gospodarske in celotne družbene dejavnosti. Vse gospodarske organizacije v občini so se več ali manj znašle v novih pogojih gospodarjenja, osvojile tržne pogoje in prilagodile svojo proizvodnjo tržnim potrebam. Poleg tega pa pripravljajo rekonstrukcije svojih proizvodnih naprav in načrte za nove proizvodne kapacitete. To pomeni, da se bodo morali naši neposredni proizvajalci še odgovorneje vključiti v reševanje vseh gospodarskih, tehnoloških in organizacijskih procesov, kot so enostavna in razširjena reprodukcija, produktivnost dela in disciplinirane zaposlitve in večja ekonomičnost sedanje proizvodnje.

Predsednik ObS Stane Nuncič

plina na delovnih mestih v borbi za večjo strokovnost in znanje.

S takšnim razvojem samoupravljanja bodo nastali ugodnejši pogoji, da se bo gospodarstvo v občini razvijalo še intenzivneje, da bosta produktivnost dela in proizvodnja v nenehnem porastu, da se bodo odpirale možnosti razvoja novih proizvodnih kapacitet,

s tem nove zaposlitve in večja ekonomičnost sedanje proizvodnje.

Posebno pozornost bo v bodoče potrebno posvetiti kmetijstvu. Neugoden gospodarski položaj je odprl v celotnem kmetijstvu vrsto nerešenih vprašanj, ki zahtevajo zavzemanje odločnih stališč ter ukrepe, ki bodo preokrenili negativna gibanja v zadnjem obdobju. Ti ukrepi pa ne smejo pomeniti odstopanja od načel gospodarske reforme, biti bodo morali usmerjeni tako, da bodo omogočili ustalete pogoje gospodarjenja in s tem nadaljno rast kmetijske proizvodnje v zasebnem in družbenem sektorju in stabilne pogoje za dolgoročni razvoj.

Tudi zasebna, družbena in domača obrt bo morala najti svoje mesto v našem družbenem sistemu, ki lahko odpira velike možnosti za novo delo in primerne zasluge. Prav tako turizem, ki ima tudi pri nas dokaj ugodne pogoje za razvoj. Pri vsem tem pozitivnem razvoju imamo seveda tudi slabosti. Truditi se moramo, da jih odpravimo, saj so ponekod še cokol razvoju samoupravljanja in s tem tudi ovira hitrejše gospodarske rasti kot celote, kakor tudi posamezne gospodarske organizacije.

Samoupravljanje mora postati v vsem našem družbenem življenju, od gospodarske organizacije, družbenih institucij do krajevnih skupnosti kot samouprave občanov, kreator politike napredka in gonilna sila naporov vseh delovnih ljudi za hitrejši gospodarski razvoj in napredek in boljše gospodarjenje.

Zelim, da bi te misli našle mesto med občani.

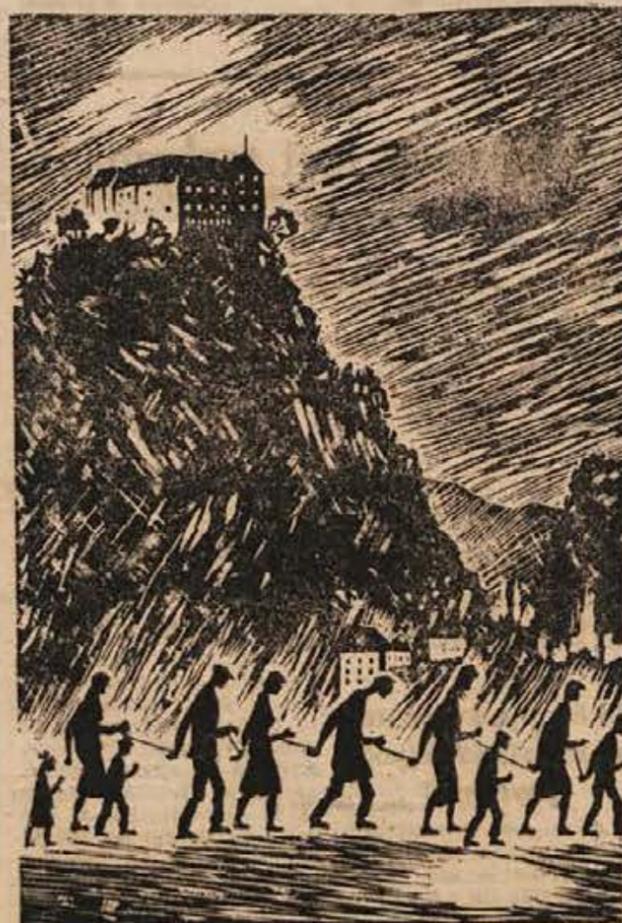
Ob praznovanju, dragi občani, vam iskreno čestitam z željo, da bi v medsebojnem sodelovanju dosegli še mnogo uspehov!

STANE NUNCIČ
predsednik občinske skupščine
Krško

OBČINSKA SKUPŠČINA KRŠKO

- OBČINSKA KONFERENCA SZDL - OBČINSKI KOMITE ZKS -
- OBČINSKO ZDRUŽENJE ZB - OBČINSKI KOMITE ZMS -
- OBČINSKI SINDIKALNI SVET

čestitajo vsem občanom, bivšim borcem in aktivistom ter vsem delovnim organizacijam za 4. julij - občinski praznik in dan borca z željo, da bi imeli obilo uspehov pri uresničevanju reforme!

Taka usoda je čakala vse Slovence: uničiti so nas hoteli, zbrisati s površja zemlje enkrat za vselej — in prvih 37.000 Slovencev je že moralo v pregnanstvo. Od jeseni 1941 do julija 1942 so jih Nemci izselili iz obzvojskega in obsočijskega pasu ter iz breziškega trikotja v Nemčijo. Nasilju pa smo se pod vodstvom Partije in OF uprli ter si priborili svobodo in nov družbeni red. — Na sliki: BRESTANICA 1941—1945, delo akademskega slikarja Mira Kuglerja

Množično v Brestanico in Zabok!

Srečanja kozjancev v Brestanici se bodo borci iz breziške občine polnoštevilno udeležili. Na grad bo v nedeljo zjutraj prispela tudi breziška patrolja in se tam sešla s patroljami vseh šestih občin, ki so lani podile domovinsko pravico Kozjanskemu odredu. Iz Brezic bodo prinesli v Brestanico tudi borbeno zastavo

odreda, ki jo hrani Posavski muzej.

Občinska zveza združenj borcev NOV se je odločila, da bo sodelovala tudi na med-republiški proslavi 4. julija v Zaboku. Tam je napovedano srečanje Zagorskega odreda. Na srečanje v Brestanico in v Zabok bodo vozili občane posebni avtobusi.

Novi gostinski delavci

V gostinski soli v Novem mestu je v juniju maturiralo 32 kuharjev in 37 natakarjev. Mladi gostinski delavci se bodo zaposlili na našem področju, nekateri pa tudi drugje. Delavci Solskega centra za gostinstvo v Novem mestu ugotavljajo, da so potrebe po gostinskih delavcih na našem področju še vedno precejšnje.

Anketa o gospodarjenju

Kot je pred kratkim sklenilo predsedstvo medobčinskega odbora sindikata za promet in zveze v Novem mestu, bodo z anketo vprašali delavce s področja prometa in zveze, kaj menijo o gospodarjenju in standardu. Načrt za anketo je predsedstvo omenjenega sindikata obravnavalo na zadnji seji.

Borci in aktivisti s Kozjanskega -- na svidenje v Brestanici!

V nedeljo, 30. junija ob 10. uri, bo v brestanškem gradu drugo srečanje borcev in aktivistov Kozjanskega okruga. Občinski odbor Združenj borov NOV v Krškem vabi na proslavo dneva borca v Brestanici tudi vse tiste Slovence, ki jih je okupator strpal v nekdanje taborišče za grajskim zidovi, preden jih je poslal v izgnanstvo.

V gradu bo po zboru Kozjanskega okruga odprta muzejska zbirka dokumentov o izseljevanju in pomembanju slovenskega življa.

15 ton ribeza že prodali

Ribez je letos dobro obrodil. Pozeba ga ni doletela. Agrokombinat iz Krškega ga je prodal podjetju SLOVENIJA SADJE za 15 ton. Se vedno ga obirajo.

Dobra letina je še povečala zanimanje za to kulturo. Kooperanti so imeli lep dohodek, nekateri celo po dva milijona starih dinarjev. Tudi tisti kmetje, ki so manj napredni, počasi uvidevajo, da jim sprememba kulture lahko prinese veliko koristi, če se navežejo na gospodarsko organizacijo, ki jim pridelek odkupi.

Meje ribezovih nasadov so z odlomkom točno določene. Agrokombinat bo nasade še širil. Ze jeseni bodo posadili 50.000 novih sadik.

Ribez obrodil kot že dolgo ne. Obiskali smo Breško nad Sentjanžem, da bi se prepričali, če je ribez res tako poln, kot trdijo pridelovalci. Poročila niso pretiravala: kmetijski kombinat bo na 8 ha ribeza pridelal okoli 30 ton grozdčija, ki ga podjetje Sadje-zelenjava iz Ljubljane plačuje po 5,50 din za kilogram. Kombinatski plačalnik obira 0,60 din od kilograma ribeza.

O dobri letini pa prihajajo glasovi tudi od drugod: s Studenca, Tržišča in drugod. Niso redki primeri, ko bodo sadjarji zanj dobili tudi več milijonov starih dinarjev. Na sliki je nakladanje ribeza v hladilnik na Breškem nad Sentjanžem. (Foto: Legan)

Kaj je rešilo šentjernejsko „ISKRO“?

Najpomembnejši uspehi sanacije: večja proizvodnja, večja storilnost, boljše kvaliteta, nižje cene in 100-odstotni osebni dohodki — Milijoni dinarjev za najsodobnejšo opremo — Obrat bo strokovnjakom stalno odpiral vrata — Več kot polovica uporov gre v tujino!

Iz Sentjerneja je prišla ugodna novica, da bo začasna uprava že čez nekaj tednov zapustila obrat uporov in potenciometrov. To pomeni, da se je stanje v obratu tolikanj izboljšalo, da bodo upravljanje spet dobili v roke domači proizvajalci. Delavci prejemaajo od lanskega novembra spet 100-odstotne osebne dohodke. Računajo, da bodo do konca tega leta razmere v obratu povsem urejene.

Začasna uprava, ki je v obratu že od lani, je imela nalogo urediti proizvodnjo, predvsem pa izboljšati tehnologijo in opremljenost. Ostri in odločni ukrepi so imeli pred seboj en sam smoter: napraviti proizvodnjo rentabilno ali vsaj perspektivno.

Kaj se je dogajalo? Dolgo vrsto let je obrat povečeval proizvodnjo predvsem z novimi delavci. Organizacija dela, tehnologija, kontrola izdelkov in druge take reči so šepale. Taka (ekstenzivna) proizvodnja je bila predraga, cene izdelkov prevelike in izgube so bile neizbežne.

Prehod z ročne na strojno proizvodnjo je bil v obratu prvi med pomembnejšimi ukrepi. Odpustili so 150 ne-kvalificiranih delavcev, v proizvodnjo pa uvedli vrsto avtomatskih strojev. Od ljudi, ki so ostali, so zahtevali večjo odgovornost. Reorganizirali so vse službe in na novo zaposlili več strokovnjakov (tri inženirje, pet tehnikov). Kontrolo kvalitete so tako povečali, da ne gre več iz obrata noben izdelek dvomljive kakovosti.

Čeprav je imel obrat manj ljudi, je povečal proizvodnjo uporov za 30, proizvodnjo potenciometrov pa za 250 odstotkov. Oddelek za potenciometre je imel prej na leto po 1,2 milijona dinarjev izgub, po ukrepih pa tega ni več. Storitnost se je občutno povečala. Za primerjavo naj povemo, da je prej 54 ljudi izdelalo na dan 8300 potenciometrov, zdaj pa jih 20 ljudi naredi 18.000! Gotovo se je

spremenila tudi cena. Medtem ko je bila prej proizvodna cena nekemu delu potenciometra 50 par, je zdaj le 15 par ali manj kot tretjino.

Obrat bo vložil do konca leta 1963 v proizvodnjo 4 milijone dinarjev — od tega 90 odstotkov v najsodobnejšo opremo, 10 odstotkov pa v proizvodne površine.

S takšnimi zmogljivostmi bo šentjernejski obrat ne-

dvomno kos potrebam domačega in tujega trga (230 do 300 milijonov uporov na leto). Ze zdaj prodajajo v tujini — predvsem v Veliki Britaniji, Ameriki, Švedski, Švici in Italiji — okoli 60 odstotkov vseh uporov in okoli 75 odstotkov vseh potenciometrov.

Odkar v obratu izvajajo gospodarske ukrepe, so tako novo zaposlili 40 delavcev.

Sprejeli so stališče, da v prihodnje ne bodo več bistveno povečali števila nekvalificiranih delavcev, medtem ko bodo imeli inženirji, ekonomisti, pravniki, tehniki in drugi strokovnjaki vedno odprta vrata.

Kljub prisilni upravi delajo v „INISU,, dalje

Prisilna uprava ne bo ovirala delovne discipline in proizvodnje v INISU, steklarji bodo delali tako, kot da se ni nič zgodilo. Podjetje bo pomagalo odboru za prisilno upravo, da bo delal tako in tako, kar mu je s svojimi sredstvi mogoče. V desetih dneh na morajo delavci v steklarni zvedeti, kaj bo s perspektivo in plačili, kaj bo z njihovimi osebnimi dohodki.

Tako so sklenili v INISU po vrsti sestankov, ki so se pričeli tako po seji občinske skupščine in se nadaljevali več dni, udeležili pa so se jih predstavniki občinske skupščine, političnih organizacij (ZKS, ZZB, ObSS) in člani izvršnega sveta SRS Rino Št. moneti in Svete Kopal ter predstavnik ljubljanske kreditne banke. Razgovorom je prisostvoval tudi prisilni upravitelj v INISU, mr. ph. Boris Andrižič. Predstavniki ljubljanske Kreditne banke je ob tej priložnosti povedal, da se je njegova ustanova odločila sodelovanje v odboru za prisilno upravo v INISU, zato ha tudi tretja člana tega odbora imenovala občinska skupščina v Novem mestu.

Na sestankih so menili, da bo ena prvih nalog prisilne uprave v INISU napraviti inventura. Re-

sultate bodo obdelali v posebnem biltnu, ki ga bodo razdelili delavcem. Sklenili so, da bodo člane kolektiva z biltnom podrobne seznanili s stanjem v steklarni. Na sestanku pa občinski seji so nekateri delavci povedali, da so šele iz radijskega poročila slišali, kaj se dogaja z njihovim podjetjem. Prav tako se je na sestanku izkazalo, da so bili mnogi v INISU prepričani v resitev svojega podjetja še v tistih trenutkih, ko se je občinska skupščina odločila o prisilni upravi.

Popravek sestavka o »Inisu«

V zadnji številki DOL. LISTA je v sestavku »INIS« pod prisilno upravo, ki smo ga objavili na prvi strani, po krivdi našega novinarja, ki je poročal s seje, tiskana napačna informacija. Predzadnji odstavek tega prispevka bi se moral pravilno glasil:

Načelnik oddelka za gospodarske in družbene dejavnosti Marjan Simič je med drugim omenil, da bi bilo potrebno zagotoviti steklarni razen kreditov za ureditev sanacijskega programa (okrog 20 milijonov dinarjev) še okoli 10 milijonov dinarjev (1 milijardo starih dinarjev) likvidnih sredstev. Kljub tej naložbi, predvsem v remont peči, bi bilo v osnovni proizvodnji stekla na leto še vedno dva in pol milijona din (250 milijonov starih dinarjev) izgube.

Bralcem se zaradi posredovanja napačne informacije vložno opravičujemo.

UREDNIŠTVO

Sejmišča

Sejem v Brežicah

Na brežiskem sejmu je bilo 22. junija naprodaj 355 prašičkov, prodanih pa je bilo 260. Manjši so imeli cene 5—5,20 din za kilogram, za večje pa dajali 4,20—4,50 din za kilogram.

Kupcev zmeraj manj

V ponedeljek, 24. junija, je bilo na novomeškem sejmišču naprodaj 551 pujskov, prodani pa so jih samo 213. Sejmariji ugotavljajo, da prihaja na sejem zmeraj manj kupcev iz drugih krajev. Cene so se gibale med 70 in 230 dinarji.

Oglašujte v DL!

Neuspeli načrt naselitve Slovencev na Poljskem

2

Nemirne razmere, tj. akcije izgnanih in izropanih poljskih kmetov, ki so skoraj popolnoma zavrele delo okupacijske uprave v teh okrožjih, in nasprotja med vodilnimi nacisti so zelo ohromila nacistično kolonizacijo ljubinskega distrikta in nacističnim kolonizatorjem je komaj uspelo uresničiti še eno petino njihovega načrta. Namesto kakih 98.000 Nemcev so jih naselili le okrog 14.000.

Slovinci v kolonizacijskih načrtih

Med predvidenimi 98.300 naseljenci v ljubinskem distriktu bi naj bilo tudi tisoč družin izgnanih Slovencev s 5 tisoč družinskimi člani, kar zvezo prvih iz Globocnikovega poročila Krügerju z dne 21. oktobra 1942. Himmler bi jih rad naselil še pred božičem 1942.

Ne vemo natučneje, kdaj se je pri Himmlerju pojavila zamisel, da bi izgnane Slovence naselil v ljubinskem distriktu. Prvi nam znani dokument, v katerem se omenja ta zamisel, je Himmlerjev brzojavka šefu štabnega urada Greifeltu, ki jo je poslal 4. oktobra iz Krakova. Takole pravi:

»Sem tukaj v Krakovu. Naseljitvene možnosti v Lublinu so zagotovljene, vendar pa manjkajo ljudje. Menim, da je šolanje v Krosinsee napačno. Ko bodo ljudje izseljeni, jih takoj pošljite v Lublin. Kako je s Slovenci, ki so sposobni za naselitev? Tudi ti naj gredo v Lublin. Prav tako je treba kar najbolj pritiskati na preselitev in naselitev Lotaringijcev. Za naselitev predvidene Lotaringijce in Slovence je treba naseliti še pred božičem. Samo bosanske Nemce, ki jih bomo preselili šele sedaj, lahko naselimo po božiču.« (Podčrtal T. F.)

O vključitvi slovenskih izgnancev v kolonizacijske načrte v ljubinskem distriktu so morali razpravljati tudi že na konferenci v Lublinu 18. julija 1942, saj se je na njo skliceval Greifelt 16. novembra 1942, ko je posredoval Himmlerju svoje gledišče glede naselitve Slovencev na ljubinskem distriktu in najbrž tudi odgovarjal na prej navedeno brzojavko. Medtem ko je Globocnik še oktobra 1942 za naselitev v ljubinskem distriktu navajal številko 8000 Slovencev, je zdaj Greifelt — podatke mu je dal dr. Stier — poročal, da so izbrali in pripravili 12.000 oseb, medtem ko naj ostalih 1800 za pomembnejše sposobnih slovenskih izgnancev ne bi bilo sposobnih za naselitev v vzhodni Evropi, ker gre predvsem za ženske, otroke in druge, ki niso pripravni za delo.

Popolnoma primernih za naselitev v ljubinskem distriktu naj bi bilo le 8000 za pomembnejše sposobnih Slovencev, ki so že na dokončnih delovnih mestih in živijo zunaj taborišč VoMi. Vendar je Greifelt odsvetoval Himmlerju njihovo takojšnjo naselitev, češ da bi naj njihovo delo v rajhu bilo najboljše možnost za njihovo pomembnejše in preizkušnja za poznejšo naselitev v vzhodnih predelih, odposlali

bi jih mogli šele potem, ko bi jih nadomestili tujerodni delavci, počakali naj bi na prve izkušnje ljubinske kolonizacije, pred njimi pa bi naselili še 41.000 Nemcev, ki čakajo na to v taboriščih VoMi, za pomembnejše sposobni Slovinci so bili nekod mali in zelo mali kmetje ali podeželski obrtniki itd.

Zato je predlagal, naj bi tiste Slovence, ki so v rajhu že na dokončnih delovnih mestih, začasno pustili v rajhu. Zelo mali kmetje je bil vir za rekrutiranje poljedelskih delavcev, ki bi jih bilo mogoče odpraviti z deputatno zemljo in majhno odškodnino v gotovini, male kmete pa bi naselili sele takrat, ko bi naselili že vse Nemce iz taborišč VoMi. Le velike kmete naj bi takoj odposlali v ljubinski distrikt.

Zanimiv je njegov naslednji predlog, naj bi pozneje naselili v vzhodni Evropi tudi tiste izgnane Slovence, ki niso sposobni za pomembnejše in še živijo v taboriščih VoMi, delajo pa kot tujerodni delavci v vojno pomembnih obratih in poljedelstvu. »Kot pripadnike srednjeevropskega kulturnega kroga bi jih v nasprotju z Rusi in Ukrajinci nemški upravni uradi lahko vodili.« Te Slovence naj bi torej poslali še dalje v vzhodno Evropo.

Kaže, da je ravno pomankanje ustreznih nemških preseljencev za naselitev v ljubinskem distriktu napotilo Himmlerja, da je kljub tem Greifeltovim predlogom čez mesec dni tudi pisмено oznanil, da bodo izgnane Slovence naseljevali na Poljskem. 15. decembra 1942 je namreč izdal splošno odredbo št. 19/1a, s katero je določil, da je treba izgnanim Slovincem, ki so sposobni za pomembnejše, dati nemško državljanstvo na preklic in jih izenačiti s preseljenci, kolikor bodo določeni za naselitev v vzhodni Evropi. V tem primeru naj jim osrednji vselitveni urad izda preseljenjske izkaznice. Iste dni je tudi sklenil, naj za pomembnejše sposobne slovenske izgnance naseljujejo med nemške koloniste v razmerju 2:10, kar pomeni, da bi naj med 10 Nemcev prišla 2 Slovencev, s čimer naj bi zagotovili njuno pomembnejše.

V zvezi s tema dvema Himmlerjevima sklepoma sta bili kmalu nato v Berlinu dve konferenci.

Prvo je sklicalo notranje ministrstvo in je bila 6. januarja 1943 v njegovih prostorih. Udeležili so se je zastopniki notranjega ministrstva, državnega glavnega varnostnega urada, štabnega urada, Volksdeutsche Mittelstelle in osrednjega vselitvenega urada iz Lodza. Razpravljali so predvsem o podelitvi državljanstva na preklic izgora Slovincem, ki so sposobni za pomembnejše, in to nalogo poverili osrednjemu vselitvenemu uradu v Lodzu, ki naj pritegne k delu še zastopnike Stažerske domovinske zveze.

Drugo konferenco je sklical štabni urad državnega komisarja za utrjevanje nemškega v Berlinu in je bila 9. januarja 1943 v njegovih prostorih.

Kako je bilo z zastavo v Šentjerneju?

V sobotni prilogi DELA od 15. junija smo v članku »Globoke revolucionarne korenine« brali, kako je rajonski odbor Šentjernej leta 1942 proslavil obletnico smrti pesnika Franceta Prešerna. Člankar pravi, da so starejši, to se pravi rajonski odbor, svetovali mlajšim, naj izobesijo v zvonik zastavo. Nalogo da je prevzel Dodo Majzelj s pomočjo Radka Jereleta, ki da sta v Majzeljevi gostilni vzela mežnarju iz suknje na obešalniku (ubogi cerkovnik Grabnar ni imel nikoli v življenju suknje) cerkvene ključce, zanesla v zvonik zastavo in ključce vrnila v suknje.

Stari šentjernejski rajonci se čutijo s takim napačnim opisom, ki ga pa ni kriv član kar sam, prizadete, češ da so v strahu za svojo kožo samo podpihovali mlajše. Tudi je bil program proslave v resnici zelo obsežen, saj je bila vsa široka Šentjernejska dolina od Otoka pri Krki do Mihovega pod Gorjanci v zastavah. Pa ne samo to.

V domači zvonik je zanesel zastavo Dodo Majzelj sam in je to pogumno dejanje potekalo drugače, kakor smo brali. O zastavi v šentjernejskem zvoniku so govorili nekoč že na forumih v Ljubljani in je pretiela celo tožba.

Kosilnice na obroke v krškem Agrokombinatu

Ravno dva meseca sta minila, odkar so v Krškem odprli trgovino s kmetijskimi strgji. V Posavju in daleč na okoli je edina te vrste. Kmetje se radi ustavljajo v njej, sprasujejo, razmišljajo in kupujejo.

Pred kratkim so v trgovini dobili italijanske motorne kosilnice znamke FIGARO, ki jih dajejo kupcem na triletno odplačilo. Kosilnica velja 8500 dinarjev. Pri prevzemu plača kmet 3500 din, preostalo vsoto pa v polletnih obrokih. Za to vrsto kosilnice imajo tudi priključke: žetveno napravo, grablje, vezalke, škropilnice itd.

Na poti so tudi nemške kosilnice AGRIA. Teh je več vrst; manjše, srednje in večje. Priporočljive so za majhne kmetije. Tudi zanje bodo na voljo priključki. Trgovina AGROKOMBINATA jih bo prav tako kreditirala kupcem za triletno obdobje. J. T.

Za naše

Hvala, tovariši tekstilni delavci!

Spet je za nami teden, poln lepih uspehov v zbiranju pomoči za Korenetovo trojčke v Segonjah. Na našo prošnjo je odgovoril tudi kolektiv tekstilne tovarne NOVOLEKS iz Novega mesta; v njegovem imenu je upravni odbor podjetja prispeval pomoč za obnovo Korenetove stanovanjske hiše: 300.000 Sdin. — Po banki smo te dni dobili tudi pomoč od občinskega odbora Rdečega križa v Novem mestu, ki je za isti namen prispeval 100.000 Sdin. — V gotovini pa smo za trojčke v zadnjem tednu dobili:

Od neimenovane darovalke iz Novega mesta: 5.000 Sdin, od rojaka Louisa Mrharja iz Clevelanda v ZDA pa ček za 5 dolarjev (oz. 6.100 Sdin po zamenjavi v banki) in lepo pismo: »... vem, denar zbirate za dolenske trojčke. Moj ček za pet dolarjev je moje osebno darilo dolenskim trojčkom oz. moj skromen prispevek k obnovi Korenetove hiše... Kar se tiče vašega lista, pa povem, da ga vsi Američani radi beremo, čeprav je tudi res, da

številke malo predolgo potujejo in bi bilo nam vsem v zadovoljstvo, če bi res nekaj ukrenili glede tega. Končno pa vse pri listu tudi jaz lepo pozdravljam.« — Iskrena in topla hvala, rojak Lojze Mrhar, trojčki so vam hvaležni!

V zadnjem tednu smo torej zbrali 411 tisoč Sdin. SKUPNO ZBRANO do 24. junija 1968: 2.285.177 Sdin.

Podprl pa nas je tudi kolektiv podjetja NOVOLES iz Straže pri Novem mestu; na našo prošnjo bo NOVOLES podaril za obnovo Korenetove hiše les za ostreže in deske za tla ter okna. O vrednosti tega plemenitega darila bomo posebej še poročali, naša topla zahvala pa gre tudi delavcem in vodstvu prizadevnega podjetja NOVOLES v Straži!

Trojčki se vsem darovalcem lepo zahvaljujejo za pomoč; o tem, kako napredujejo dela v Segonjah, pa prihodnjikaj več. — Vaš DOLENJSKI LIST

bornik Maks Vale je delil v svoji trgovini velike zastave. Ki so jih zaupniki in kurirji raznašali po vaseh. Na Prekopo in morda še kam drugam sta jo z vojaškim referentom Čortom nesla sama. Drejče, Prihne in drugi so imeli svoje naloge. Povsod so lepili drobne zastavice in tiskali listke s Prešernovimi izreki. Abonenti in gosti v Recljevi gostilni so delali kar pri svojih mizah in zavitke raznašali po vasi. V Maksovi trgovini so gesla sipali zaupnikom v papirnate trgovske vrečke k soli in moki. V ključavničarski delavnici zaprtega mojstra Jožeta Pirkoviča so pilili ključce, ga hodili pomerjat v zvonik in zopet piliti, dokler ni prišlo drugače. Vsa je zase snoval načrte, kako bi najbolje opravil nalogo.

Zadnji večer so prihajali italijanski oficirji v menzo blede in s pištolami v rokah. Niso vedeli, kaj se bo zgodilo. Straže in patrolje po cestah so podvojili.

Ceprav smo vedeli, da bodo Italijani streljali na vsako živo bitje, ki se bo ponoci pojavilo zunaj, so bile ceste zjutraj zasute s papirnati zastavicami in gesli. Črna fašistična zastava na pisarni kapoentra Lazarinje na razsvetljenem trgu, po katerem so hodile italijanske patrolje v polni bojni opremitvi, je bila strgana in je izginila. Z droga je viselo samo še nekoliko žalostnih cefedrov. Šele spomladi so jo ožgano našli otroci v Smalcji vasi v vodi, ko se je na potoku stali led. To najhujšo skrunitev fašističnega simbola je opravil Vinko Štemberger. Zvečer je nalašč posedal s karabinerji v Recljevi gostilni in se od njih z opravičilom odstranil samo za nekaj kratkih minut.

Pri cerkvi so zjutraj stali Italijani, gledali slovensko zastavo in preklinjali Marijo in Slovence. Med njimi je stal tudi Dodo in jim ponagal. Italijani se niso upali v zvonik. Na stolpnih vratih jih je strašila slika mrivaške glave. Ključavnica je bila zabita s kosom železa in videti je bilo neko sumljivo žico.

Šele opoldne, ko so se že vsi nagledali zastave in se narogali osramočenim Italijanom, so privlekli nekega ključavničarskega vajenca, da jim je odprl zvonik.

Italijani so dobivali poročila, da više zastave z vseh cerkvenih podružnic in vaških lip. Pač, šmarska cerkev je ostala brez nje, ker je le sni trgovec z Brezovice Ignac

Frančič zadnji trenutek predal sinu študentu, da izvrši svojo nalogo. No, zato pa se je hudoval šmarski cerkovnik Kuhelj, ker mu nismo povedali, da bi tudi on za praznik OF okrasil svojo cerkev.

Najbolj so se čudili orehovski Italijani zastavi na visoki Skrbincevi smreki v Hrastju, saj ni vodila s ceste do oddaljenega drevesa nobena sled v globokem snegu.

Italijani so bili tako zmedeni in prestrašeni, da si niso upali izvesti nobene preskave niti koga zaslišati. Le neki oficir je dejal, da imamo prav, saj nimajo oni tu kaj iskati.

Lahko rečemo, da je bilo praznovanje Prešemovega dneva v šentjernejskih krajih splošno glasovanje za Osobodilno fronto, ko so začeli fantje v množicah odhajati v partizane. To je bila naša velika politična zmaga po nedavnih nemirih za Nemce.

IVO PIRKOVIČ

Občinska skupščina Metlika

Občinska konferenca SZDL — Občinski komite ZKS — Občinski odbor ZZB NOV — Občinski komite ZMS — Občinski sindikalni svet

čestitajo vsem bivšim borcem in aktivistom ter občanom za dan borca 4. julij in jim želijo veselo praznovanje!

Oglasile so se prepelice na poljih in tako naznanile, da je prišel čas žetve. Na ravninah okoli Šentjerneja so pretekli teden že močno pospravili ječmen. Vse kaže, da bomo čez kakih 14 dni že začeli žeti pšenico, ki pa je letos ponekod zaradi dolgotrajne suše zelo slaba; na nekaterih poljih ne sega pšenica človeku niti do kolen, zrnje pa ima tako kot kumina. (Foto: Polde Miklič)

RAZPISANE SO ŠTIPENDIJE SEKRETARIATA ZA NARODNO OBRAMBO SRS

Mladina ima velike možnosti v JLA

Med novomeškimi šolarji doslej še ni nikogar, ki bi se zanimal za štipendijo republiškega sekretariata za narodno obrambo — Mar med mladimi ni nikogar, ki bi ga veselila vojaška služba in gotova zaposlitev?

Sekretariat za narodno obrambo SR Slovenije je letos prvič razpisal večje število štipendij za vpis v srednje šole v Sloveniji. Za tako vrsto razpisov so se na republiškem sekretariatu za narodno obrambo odločili predvsem zato, da bi spremenili narodnostno razmerje starišinskega kadra in povečali povprečje slovenskih oficirjev v JLA.

V šolskem letu 1968-69 bodo prejemali štipendijo republiškega sekretariata za narodno obrambo tisti dijaki, ki bodo izpolnjevali razpisne pogoje in ki so se obvezali, da se bodo po srednji šoli vpisali v eno izmed vojaških akademij in ostali v JLA najmanj deset let po končanem študiju.

Štipendije republiškega sekretariata za narodno obrambo

bo so razmeroma zelo visoke: za nižje razrede znašajo 400 din, za višje razrede srednje šole pa 500 din. Štipendisti, ki bodo dobivali te štipendije, bodo lahko obiskovali gimnazijo, tehnično šolo vseh smeri — elektrotehnično, strojno ali geološko — in bodo v začetku šolskega leta poleg štipendije dobili tudi posebno nadomestilo za nakup šolskih knjig in potrebnih šolskih pripomočkov v višini 250 in 300 din.

Štipendisti republiškega sekretariata za narodno obrambo lahko obiskujejo srednje šole v rojstnem kraju in stanujejo pri starših. Njihova dolžnost je le, da se obvezujejo, da se bodo po maturi vpisali na eno izmed vojaških akademij.

Med novomeškimi dijaki, pa tudi dijaki drugih osnovnih

sol v občini ni bilo doslej nikogar, ki bi se na oddeku za narodno obrambo zanimal, čeprav bi štipendijo lahko dobilo tudi 100 šolarjev. Čudno je, da med mladimi šolarji ni nikogar, ki bi znal ceniti ugodne pogoje pri dodelitvi štipendij in bi razmišljal, da bo po končanem študiju lahko gotovo dobil zaposlitev doma. Čudno je tudi, da med mladimi dijaki ni nikogar, ki bi se zanimal za študij na letalski ali pomorski akademiji, kar je za njihova mlada leta najbolj vabljivo.

Največji vzrok je prav gotovo v tem, da naša mladina in tudi njihovi starši niso dovolj seznanjeni z vlogo naše armade in tudi ne z ugodnimi pogoji pri dodelitvi štipendij.

M.P.

rdečila za ustnice in laki za nohte

BB
BRIGITTE
BARDOT

So naši študenti res vandali?

Sam sem bil nekdo študent in če sedaj ob zadnjih dogodkih na beograjskih ulicah pomislim nazaj, kaj bi se zgodilo z nami, če bi se takrat, pred desetimi ali petnajstimi leti, odpravili na ulice reševati naše, takrat (in sedaj!) upravičene zahteve, me naravnost pretrese spoznanje, kako so se časi spremenili. Obenem pa se ne morem otrestit občutka obžalovanja, da smo v vseh povojnih letih vse do sedaj, tako tiho in akademikom (!) spodbudno prenašali tedanje glede materialnih vprašanj, reforme visokošolskega študija in splošnega socializiranja v razvoju naše družbe.

Toliko bolj me preseneča kot Beokranjca, ko prebravam v Dolenjskem listu, da so bila ravno v Crnomlju in Metliki spontana zborovanja, na katerih so zasledili prvoborci NOB in politični delavci delovnih ljudem pojasnili svadlako obnašanje beograjskih študentov med zadnjimi demonstracijami.

Takho si mislim, kakšna so bila ta pojasnila, če so prisotni z burinim ploskanjem pozdravili izvajanja tako odgovornih tovarišev. Kaj, da so ti odgovorni tovariši, če jih lahko tako imenujemo, slabo prebrali besede predsednika republike, ki je v svojem znamenitem govoru nekoliko drugače ocenil študentske demonstracije. V njegovih izjavah tudi ni nikjer zaslediti izrazov, kot so vandali in podobno (morda bi morali ti tovariši prebrati v kakšni enciklopediji, kaj pomeni beseda svandali).

Nasprotno, predsednik republike je nedvoumno in iskreno (kar bi si marškatere politični delavci lahko vohali na vsaki) priznal dolžne slabosti in počasnost pri obravnavanju teh vprašanj in odločno se je postavil na stran študentov! Možno je torej samo dvojje: ali se je predsednik republike zmotil in so družbeni oziroma politični delavci iz Crnomlja in Metlike bolj pametni, ali pa je obratno (in to vedno bo najbrž tudi držalo), kajti ti odgovorni tovariši (ne samo v Beli krajini), so bili v vseh povojnih letih vedno bolj pametni in so s svojim delom na vseh področjih tudi privedli do tega, da danes delovni ljudje v različitih mestih in pokrajinah izboljšajo izhode iz svojih tovov v slavnih in političnih demonstracijah torej v čisto nesocialističnih oblikah izražanja javnega mnenja!

Človek na najvišjem položaju v državi najde toliko hrabrosti, da omenja celo svoj odstoj, če ne bi mogoč uspešno rešiti raznih težav iz našega vsakdanjega življenja, tisti pa, ki so v resnici krivi, da je tako in ki so mnoge pozitivne socialistične mere zaradi ne sposobnosti ali pa celo namerno spravili na bobni, pa pridno organizirajo spontana protiprotestna zborovanja.

Čezravnopisne študentske tečaje, ki so v protakih dneh mlade ljudi privedle na ulice, niso ne neznane ne nove, se ne morem spomniti, da bi kdaj tovariši na vodilnih mestih v ZK ali kakšna občinska skupščina v Beli krajini organizirala protestna zborovanja in pomagala bodočim akademikom na akademikom spodoben način reševati njihove probleme. Čezravno bilo ravno beokranjskim študentom od nekdanj najtežje v vsej Sloveniji.

Še manj se spomnim, da bi kdaj (posebej v Beli krajini) kakšen predsednik obč. skupščine, sekretar komiteja ZK, ali celo kakšen direktor odstopil, oziroma vsaj nagrozil s odstopom, če je spoznal, da dolžnih vprašanj zaradi ne sposobnosti, neznanja ali drugih objektivnih ali subjektivnih težav ni mogoč rešiti!

Nasprotno, dogajalo se je in dogaja se še danes n. pr. da takšni tovariši (ki imajo najbrž koncesijo na socializem!), sdelajo nekaj let na položaju predsednika obč. skupščine, nato so za spremembo nekaj let sekretarji občinskih komitejev ZK, potem morda (bolj skromni), nekaj časa kot sekretarji Socialistične zveze, bolj podjetni pa si poiščejo kakšne direktorske stolce, če niso medtem že spontano izvoljeni za kakšnega koga poslanca itd. itd.

Nobena rotacija jim ne more do živca, saj si kot odgovorni tovariši njene zakone razlagajo po svoji. Namesto, da bi rotirali od zgoraj navzdol, rotirajo raje, kot se temu pravi strokovno, v isti ravni ali položaja na položaj... Zato tudi reforma stopnja na maslu, saj so ravno tisti ljudje, ki bi jo morali z vsem etanom in s svojimi ponosi naprej, vedno isti, v komitejih ZK, na občanih, v tovarnah itd., ki so jim je gospodarstveno in politično delo po starih navadah že tako vplilo v kri, da niti ne morejo biti nosilci napredka. Poleg tega pa tudi ljudje ne čutijo potrebe po spremembah, dokler jim gre dobro, saj je naša socialistična demokracija najboljša garancija, da jim bo šlo še dolgo tako dobro in zaradi tega nimajo na štetja ne potreb, da bi kaj spremenjali.

Ali je potem čudno, da se mlajša generacija, ki bo morala treti (če ne drugače se zaradi bioloških zakonov) sprejeti na svoja ramena vso težo nadaljnje izgradnje prave socializma in družbe razburja, ko ji sedanja družba krajša pravice, zmanjšuje možnosti, ne razume njenih problemov in že

pril tem tudi ne spoštuje do sedaj običajnih pravil igre! Sicer pa od ljudi, ki v vseh povojnih letih niso bili niti enkrat lačni, ki so vse zime prebili v toplih stanovanjih in vilah, ki so dostojno preskrbeli svoje in ki so si s polnimi usti političnih public in zaslug odrezali velike kose socializma, tudi ne moremo pričakovati kaj drugega. Če bi pa ti tovariši morali n. pr. ob jutrih, po četrti uri vsak dan raznesti po beograjskih ulicah na stotine litrov mleka ali zadržati na tisoče časopisov ter si s tem priložiti skromen zaslužek za poravnajo stanarine v kakšni mrazli podstrešni sobici, bi pa morda, sočepo njihovem apetitu za materialni dobiček, dosti prej organizirali demonstracije ali pa celo še kaj drugega!

Morda istim, ki so izvajanje odgovornih tovarišev pozdravili s burinim ploskanjem ni znano, da je posebno študentom iz delavskih in kmečkih družin (ki jih je hvala bogu, tako in tako vedno manj!) iz vse države, med drugim tudi iz Bele krajine, izredno težko, saj od doma ne morejo dobiti dovolj materialnih sredstev in, da njihovega položaja še odalec ni mogoče primerjati s možnostmi, ki jih imajo otroci sodobnih tovarišev, političnih funkcionarjev, direktorjev, pešičnih zasebnikov in drugih dohodnih politikov v večjih mestih!

Če človek pomisli, da študij končno in v bistvu ni noben privilegij, saj so bodoči strokovnjaki na vseh področjih (brez frasa in želja za direktorskimi mesti, kot to mnogi napačno prikazujejo!) gospodarska nujnost in potreba sodobne družbe, ne samo pri nas, temveč tudi v deželah z drugačnimi družbenimi ureditvami, potem se vprašamo, kako je mogoče, da je pravzaprav tako malo naravnega za študentsko mladino.

Naj pozovim, posebno študentom iz kmečkih (5 proc. od cel. števila) in delavskih družin (30 proc. od cel. števila), ki prihajajo s področja, se je v današnjih pogojih zelo težko prebiti, saj se v sorazmerno revnih družinah zornaj lahko odločijo za študij (če so dijaki še tako sposobni), ker so stroški študija, prehrana, stanovanje, niti ter splošni življenjski stroški previsoki za njihove možnosti.

V večjih mestih pa, kjer so običajno tudi visokošolska središča, se ustvarja pod okriljem socializma nov družbeni sloj bodoče inteligence, ki ima vse na razpolago, predvsem pa je materialno preskrbljen in kot tak lahko na akademikom spodoben način ureja svoje odnose do družbe. Namesto da obsojajo študente za njihovo svadlasko početje, bi morali navadni delovni ljudje biti hvaležni, da je končno našel nekdo toliko poguma, da brez strahu za svojo eksistenco in še ni drugače mogoče (do sedaj so bili vsi ostali normalni napor študentov zastoj!), tudi na ulici pove, kaj mu leži na srcu!

Hkrati ko naši odgovorni tovariši organizirajo pošiljanje po zdravilnih brzojavk študentom, ki demonstrirajo na ulicah Pariza, Berlina in Prage in ki imajo vsi skupaj manj razlogov za demonstracije kot jugoslovanski študenti, odrekajo lastnim bodočim akademikom, potem, ko so bile druge možnosti izčrpane, to elementarno

pravico in jih potem, ko so dobili s pendreki po glavi obdelujejo še s privečki kot so svandali in podobno.

Pri tem so jugoslovanski študenti pravzaprav edini, ki so v teh nemirnih zadnjih časih demonstrirali za upravičene zahteve in nastopili z realnim ter sprejemljivim programom.

Medtem ko so se v drugih deželah študentje uprli proti državni oblasti in kot v Berlinu in Parizu s anarhističnimi parolami in uličnim terorjem ogražali obstoj uspešnejših demokratičnih svobodšin in eksistence delovnih ljudi, ne da bi pri tem nudili pametne predloge, kako naj se pošten uredi družba in država, so naši študentje od vsega začetka postavljali razumne zahteve, ki jih je treba samo pozdraviti kot n. pr. poživitev reforme, odpravljanje nezaposlenosti, odpravljanje socialnih razlik, reforma visokošolskega študija, izboljšanje materialnih razmer študentov, možnosti za zaposlitev po diplomni, demokracizacija družbenega sistema itd. itd.

Naravnost odvrtno je, kako se sedaj mnogi vodilni ljudje in politični funkcionarji trkaajo po psih oči, nismo vedeli... sprejeli... pozabili... prenašo pozornost posvetili... itd. itd., toda študentje so sami krivi, ker nas niso opozorili in ker niso tudi sedaj, na koncu svojih živov, na akademiskih način povzeli kaj jih štiti! (Glej naslovno stran zadnjega Pavliha!)

Besede predsednika republike naj si preberejo vsi listi, ki imajo vedno polna tista samoupravljajša, demokratski inzi, akademski načina in podobnih public, s katerimi poskušajo namagati razmišljati stvari!

Nerešenih vprašanj je namreč veliko, ne samo pri študentih! Vsa naša družba vrt in se poskuša snajti v novih razmerah. Če človek upošteva vztrajnost naših ljudi in odpor proti krivicam bodisi od znanj ali od znotraj, je še čudno, da delovni ljudje tako mirno prenašajo vse tečaje, na katere so sami najmanj krivi.

Nerešena vprašanja, n. pr. gospodarska reforma, brezposelnost, vedno večji življenjski stroški, vse manjša produktivnost, zastarela tehnologija, porajanje vedno večjih socialnih razlik, zasebna dejavnost in neupravičeno bogatenje itd. itd. so vprašanja, ki jih bo treba bolj učinkovito in predvsem uspešneje reševati, sicer bo najbrž še več svadlavo na naših ulicah!

Toda za reševanje teh vprašanj se bodo morali odgovorni in zaslužni tovariši bolje pripraviti ali pa se celo umakniti s poti mlajši generaciji, ki bo spoštujejo in pravilno ocenjujejo vsa tveganja, pravnost težko breme in odgovornost za bodočnost naše socialistične skupnosti!

Zato tovariši iz Crnomlja in Metlike, malo več strpnosti in razumevanja ter manj protestnih telegramov. Tudi mlajša generacija ima svoje pravice in ne samo dolžnosti!

FRANCI STARIHA dipl. inženir

PRIPOMBA UREDNIŠTVU: Zaradi stiske s prostorom smo morali nekaj odstavkov v pismu tovariša Stariha v uredništvu skrajšati, kar pa bistveno ne spremeni vsebine.

tako da avtorji sami nosijo odgovornost za zapisane besede. Večina sestavkov, predvsem bolj spornih, tudi preverimo, preverimo pa tudi podpis avtorja. Na Blanci smo imeli spodrsilaj.

Vem, da večina bralcev razume, zakaj je potrebna odgovornost in zakaj nepodpisani sestavki končajo med odpadki. Če ima nekdo pošten namen javno pokazati tudi napake in se pod člankom tudi podpiše, je lahko prepričan, da bo deležen tudi javne podpore, če bi bil zaradi tega kaj prizadet. Uredništvo lista je zato prepričano, da boste še sodelovali s svojimi prispevki, seveda pošteno podpisanimi.

UREDNIŠTVO DL

Obsojam takšno početje

Tovariš urednik!

Sedmega junija sem se proti večeru z družbo ustavljal v gostilni Pugelj v Zvirčah nad Strugami. Bil sem razpoložen, vendar popolnoma trezni. Nekdo iz družbe je predlagal, da bi zapeli, in vsi smo se odzvali. Med drugimi smo zapeli tudi partizansko pesem »Na olenu glej obrazek blede«. Bil sem v partizantih in še danes rad zapojem kakšno partizansko. Ko smo torej odpeli to pesem, se je izza mize dvignil gostilničar Nace Pugelj in iz vseh pljuč zapel belogardistično pesem. Ze ko je pred tem prisedel k naši mizi, smo opazili, da je vinjen.

Besedila njegovih pesmi si nsem zapomnil v celoti, spominjam pa se, da je pel o tem, da se domobranci borijo za domovino, vero in boga in da so domobranci čez vse.

Tako sem se namenil vprašati Puglja, kdo mi daje pravico izgovarjati v javnem lokalu in prepevati fašistično pesem. Namere nisem izpolnil, ker sem slišal pripovedovati, da Pugelj, vse ni drugače, gosta preprosto vrče čez prag... Spominjam se, da je pred svojim petjem pripovedoval, da se je prejšnjega dne vrnil iz zapora, kjer je odsedel 20 dni. V naši družbi ni bilo pretepača, zato smo vsi takoj zapustili Pugljevo lokal.

Ne vem, kje je bil in kaj je bil Nace Pugelj med vojno. To gotovo ve najbolje on sam. Vem, da tako grobega izživljanja ne moremo vzeti za šalo. Prepričan sem, da je Pugelj kaj takega že večkrat zapel, saj se mu besedilo pesmi ni niti najmanj zatikalo. Menim, da naša ljudska oblast ne more tolerirati Pugljevega javnega izživljanja, in da bi pristojni organi morali ukrepati. Vprašujem se tudi to: ali lahko Nace Pugelj iz Zvirč vodi gostišče, čeprav zasebno, saj to je javen lokal, v katerem ne more početi vsega, kar se mu zljubi!

MAKS NOSAN

»Niste zapisali moje izjave«

Imam nekaj pripomb k članku »Predvsem jih moti kratek odplačilni rok« oz. k navedbam v podnaslovu »Nekaj je kriva tudi trma, ki je bil objavljen na metliški strani in številki 20.

V članku je napisano samo to, kar je izjavil inž. Gačnik, da mi nudi parcelo kakih 300 metrov stran od moje zidavnice, niste pa zapisali moje izjave, da sem jaz predlagal zadržati dve možnosti za zamenjavo, a se druga zanje sploh ni zmenila. In komu zdaj pripisati to trmo? Ali

Rojaki po svetu, ali lahko pomagata?

SPOSTOVANI SLOVENSKI ROJAKI NA TUJEM!

Najin 18-letni edini sin nama je že v jeseni 1965 zbolel za vnetjem možganov (subaktno vnetje možganov — leu — coencephalitis scleroticans subacuta van Bogaert). Zdaj leži že 30 mesecev na nevrološki kliniki v Ljubljani, kjer ga zdravijo od začetka bolezni, stanje pa se mu žal vedno bolj slabša. Zdravniki na kliniki so nama že v začetku bolezni povedali, da ni pričakovati izboljšanja stanja in da obstaja nevarnost za njegovo življenje. Povedali so nama še, da jim ni znano, da bi bilo kjerkoli na svetu uspešno zdravilo za to bolezen.

Najino edino upanje je zdaj še v tem, da bi morda prek Dolenjskega lista, ki je tako množično razširjen tudi med našimi izseljenci po vsem svetu, morda le izvedela, če mogoče na kakšni kliniki v tujini poznajo uspešno zdravilo za to bolezen. Lahko razumete, koliko nama je na tem, da bi rešila našinega edinega sina, v katerega sva polagala toliko upov.

Obračava se na vse bralce tako cenjenega časopisa, kot je naš domači Dolenjski list, da naju takoj obvestijo, če morda kje na svetu obstaja zdravilo za to bolezen, kje z njim zdravijo, kako se to zdravlilo imenuje in kje bi ga bilo mogoče nabaviti. Vnaprej pristrčna hvala za vsak odgovor!

Najin naslov: Tone in Kristina Potočar, Koštalova 19 — Novo mesto Jugoslavija

moni, ki zahtevam svoje nazaj, ali zadrugi, ki drži tujo lastnino?

Končno je pa tako: zakaj bi moral zasebnik pobrati vse, kar zadrugi ne ustreza, to je slabše parcele. V članku je bilo tudi omenjeno da sem jaz najbolj našpičom proti zadrugi, kar pa ni res. Jaz nisem nič proti zadrugi, sem pa proti izkoriščanju. Zakaj se ne bi vsak okoristil s tem, kar ima in kar mu pripada? Noben kmet nima vinograda za »skonjičkaa, ampak zato, ker mu je to življenjska in gospodarska potreba.

V pojasnilu tovariša Gačnika je tudi navedeno, da sem zahteval vinograd v sredini kompleksa. Tudi to ne drži. Bil sem pripravljn vzeti vinograd na desno stran polja, vendar samo v neposredni bližini zidanice.

JOZE MATKOVIC Dobravice pri Metliki

Še o »Trmi, cokli napredka«

V 22. številki lista smo v rubriki: To stran ste napisali sami, lahko prebrali sestavek K. Zorka: »Ali do trma cokla napredka?«, v katerem pisec obsoja premajhno prizadevanost ljudi.

Povedati pa moram, da so prebralci malo nižjih krajev: Hubajnice, Impolja Primoša in še nekaterih drugih bližnjih vasi zelo veliko naredili, pri čemer naj omenim samo električno napeljava in vodovod. Da ni bila zgrajena cesta Hubajnice—Osredke—Prevalje—Zavratec, je krivo pomanjkanje denarja, in ne tisto, kar navaja tov. Zorko, ki doži predvsem trmo.

Vaščani obeh Hubajnic so zaželelo delno urediti tako, da so zgradili popolnoma novo prevozno pot Hubajnice—Impolje, prebivalci Prevalj pa so razširili peš pot. Pot iz Zavrateca na vrh Lepe gore ne ger čez dvorišče nekdanjega odbornika, kot navaja pisec. Če bi bili vaščani Zavratec res taka cokla, se tov. Zorko ne bi mogel v vas pripeljati s avtobusom, niti ne bi v vasi svetila električna luč. Prav on pa je v času, ko smo napeljevali elektriko, čvrsto vztrajal pri svojem vmeš in še

danes mu v hiši svetijo potrolejka.

Toliko v vednost bralcem Dolenjskega lista, s piscem pa se bota o resničnosti podaljšev pogovarjala še na sodišču.

PETER RUPAR nekdanji odbornik, Zavratec 10

Enkrat je treba začeti

Tov. urednik!

Če sem vaš članek o pokojninskem zavarovanju kmetov pravilno razumel, se po dosedanj razpravi ne more izoblikovati osmulek predloga o zavarovanju kmetovalcev. Mlajši kmetje se pač pričujejo, da ni pošteno, če bi morali plačevati za starejše, ki bi prvi dobili pokojnino.

Mislím, da se zadeva mora enkrat začeti. Res nekdanji hlapci in deklet niso nikoli plačevali prispevkov, toda kaj bi bilo danes, če ne bi prejemali vsaj nekaj pokojnine. Ljudje morajo prispevati drug za drugega, saj je prav v tem smisel zavarovanja in medsebojne solidarnosti.

Ko razmišljam o tej nerazgledanosti kmetov, lahko kaj zaskrbljeno gledam v prihodnost. Res na kmetih manjka denarja, toda mogoče bi bilo ga zbrati vsaj toliko, da bi pomoči potrebni dobivali vsaj tolikšno pokojnino, da bi se preživljali. Kmet je skromen in preudaren, čeprav mu to priznavajo šele nekaj let.

Naj navedem svoj primer, ki je zame zelo boleč. Ob arondaciji sem bil ob zemljo, za katero sem dobil sramotno nizko odškodnino. Edini sin je moral zapustiti uničena posestvo, sam pa sem pri 74 letih moral iskati zemljo v zakup, da se lahko z ženo preživim. 15 let sem bil v službi, kjer sem plačeval tudi prispevke za pokojnino, vendar je ne morem dobiti, ker imam premalo delovne dobe. Vprašam torej, za koga sem jaz plačeval toliko let?

Podobnih primerov pa ni malo, nanje naj pomislijo tisti, ki odklanjajo plačevanje, ker so trenutno še zdravi in za delo sposobni.

ALBERT PIZMOHT Trstenik pri Sentupertu

PISMA UREDNIŠTVU

Nekaj je vedno vzrok, da se pisec ne podpiše

Raziskali smo, kdo je v pismih bralcev zlorabil ime Marije Zalokar z Blance pri Sevnici

Na sestavek, objavljen med pismi bralcev »Blanca — je to sploh ples?« smo prejeli pismo Marije Zalokar, ki je bila podpisana pod omenjenim člankom. Takole pravi: Zelo me je prizadelo, ko sem v Dolenjskem listu prebrala sestavek, pod katerim je bilo moje ime. Jaz sem ženica stara čez 70 let, in se za take reči sploh ne zanimam. Težko mi je, kaj si mislilo ljudje. Ne vem, kdo me je podpisal, toda zaradi tega sem strašno prizadeta. Vaša naročnica Marija Zalokar.

Na podlagi pisave smo ugotovili, da je sestavek napisala neka mladoletnica z Blance.

Na Blanci smo poiskali tudi predsednika mladinskega aktiva Jožeta Mirta in ga vprašali, kako je s plesi v tem kraju. Takole je dejal: »Lahko trdim, da je bil ples tak, kot je večina mladinskih plesov na deželi. Fantom ne moremo prepričati, da ne bi popili steklenice piva v bližnji gostilni. Razgrajal ni nihče, to vam lahko potrjuje drugi vaščani. Dekle je mlado in občutljivo.«

Naj ob tej priložnosti napišemo nekaj besed o pismih bralcev. Med pismi bralcev na strani »To stran ste napisali sami« objavljamo sestavke naših bralcev, ki praviloma morajo biti podpisani,

Peter Jovanović: KRJA-VELJ (les, 1968) — Foto Joco Znidaršič

Forma viva pred pričetkom

VII. mednarodni simpozij kiparjev Forma viva se bo letos pričel s prihodom japonskega kiparja Takeda Mitsuyukija in Romuna Ciuca Eugena 1. julija. Mimo naštetih kiparjev je umetniški svet sprejel še Aleksandra Plečka iz CSSR, Laurencu Whitfielda iz Velike Britanije, Bogosava Živkovića iz Srbije in Petra Jovanovića iz Slovenije. Kiparji bodo delali na opuščenem pokopališču nekdanjega kostanjeviškega klostra in bodo svoje delo zaključili zadnje dni septembra 1968. Kakor vsako leto bodo tudi letos stanovali v šoli, kjer bo tudi letos zbirališče umetnostnih poznavalcev, novinarjev in umetnikov z vsega sveta.

Darilo Dolenjskega lista študijski knjižnici

Dolenjski list je daroval študijski knjižnici Mirana Jarca več letnikov vezanega Dolenjskega lista. Upravnik knjižnice Bogo Komelj je povedal, da si Dolenjski list bralci vsak dan izposojajo ter da je bilo darilo prav dobrodošlo. Razen tega je dobila knjižnica tudi več kot 100 knjig in brošur, te pa namerava dati kakšni ljudski knjižnici na našem področju.

26 Jakčevih grafik v krški galeriji

V okviru prireditve za letošnji krški občinski praznik bodo v sredo, 3. julija, ob 17. uri v krški galeriji odprli zanimivo razstavo: ob 50-letnici svojega umetniškega ustvarjanja bo mojster Božidar Jakac razstavil 26 grafik, ki so nastale v raznih obdobjih zadnjih 30 let. Vodstvo galerije vabi k pomembnemu prazniku vse ljubitelje umetnosti!

Jubilej Ladka Kukca

Te dni je kostanjevski igralec Ladko Kukec praznoval majhen jubilej, praznoval ga je na odru, torej tam, kjer je že petindvajset let najraje, in praznoval ga je čisto tih, spet tako, kot se skladna njegovim značajem.

Ladko Kukec je že nekaj let v službi v trgovskem podjetju »Proskarna« v Kranju. Moječ in deatven, okromen in ustvarjalen. Njegova vokalna pot: dom — služba — dom kulture! Njegovo zanimanje: gledališče! Tako je odigral vrsto največjih vlog iz kostanjeviškega gledališkega repertoarja. Bil je Manfred v »Ljubem trih kraljev«, knez Piccolomini v »Celjskih grafih«, Piet v »Mladosti pred sodiščem«, Josef Schenkerstuel v »Visoki poeziji«, Edvard Corton v »Vohunki 007«, Davorin v »Miklovi Zali«, odigral je naslovne vloge v »Kloštrskem žolnirju« in »Dijem lovca«, da naštejemo le nekatere, saj v Kostanjevici zadnjih petnajst let ni bilo niti ene prireditve, pri kateri ne bi bil tudi doječ Ladka Kukca.

Njegovi nastopi so bili zmeraj zelo prepričevalni, dostojanstveni in elegantni, zmeraj na dostojni višini in skozi vsa leta je bila opazna kvalitativna rast do današnje zrelosti, ki je izkazuje prav z odlično kreacijo Finšgarjeva Janesa ob svoji tridesetletnici.

In ko mu danes stiskamo roko in želimo še veliko uspehov na odru in v življenju sploh, se mu zahvaljujemo tudi za vse tisto, kar je v vsaj svoji poštovanosti in skromnosti dal Kostanjevici, nje-

Dobra šola je zrasla z okoljem

Čedalje boljši stiki novomeške gimnazije z industrijskimi in drugimi gospodarskimi organizacijami — Izvrstni uspehi dijakov Rusa, Kusljeve, Petelinčarja in Šlajkovca, ki so se uvrstili na prvo in drugo mesto republiškega tekmovanja »Znanost mladini«

Da ta trditve drži, se brž prepričamo, če si ogledamo šole, katerih dober sloves seže preko meja domače občine. Za zgled naj omenim le šolo v Podčetrniku in gimnazijo v Ravnah.

Tudi novomeška gimnazija se tesneje navezuje na lokalno industrijo in nekoliko v manjši meri na ostalo gospodarstvo že nekaj let. To se dogaja zlasti po uvedbi obvezne proizvodne prakse v redno šolanje gimnazijcev. Vendar so bili stiki zlasti z nekaterimi podjetji v letošnjem letu vseskozi živli in zdaj že zanjemo rezultate tega sodelovanja.

V aprilu in maju je Društvo matematikov, fizikov in astronomov SRS skupaj z ljubljansko univerzo in Nuklearnim inštitutom Jožef Stefan organiziralo za srednješolce šest predavanj, ki so imela namen popularizirati znanost med mladino. Prodavatelji so bili znani univerzitetni učitelji in sodelavci inštituta. Temu so bile skrbno izbrane in prirejene za srednješolce. Posegale so deloma v klasična področja fizike, deloma pa v moderno fiziko. Naj omenim le jedrsko fiziko, fiziko trdnih snovi in analogne računalnike. Največjo vrednost pa dajejo tem predavanjem eksperimenti, ki jih ne more nadomestiti še tako skrbno izbrana in pretehtana beseda.

Naši dijaki so se letos prvič lahko udeležili teh predavanj. Avtobusno podjetje Gorjanci nam je v ta namen vsak teden dalo na razpolago avtobus po znatno znižani ceni in tako se je udeleževalo predavanj po več kot 50 dijakov. Razen Gorjancev nam je pomagala tudi mladinska organizacija.

Obisk v nuklearnem inštitutu

Zaradi tako množične udeležbe na predavanjih smo imeli za zaključek še redko

srečo, da smo bili povabljeni na obisk v Nuklearni inštitut Jožef Stefan. Zlasti za dijake četrtih letnikov je bila ta ekskurzija neprecenljive vrednosti. Ogledali smo si pospeševalnike, elektronski mikroskop, oddelek za biologijo in oddelek za keramiko. Posebno doživetje je bil ogled reaktorja v Podgorici.

Drugo področje sodelovanja z industrijo pa so bile letošnje seminarske naloge. Poskusili smo s prvimi izrazi to eksperimentalnimi nalogami, ki so se prejšnja leta pojavljale le poredko.

Dijaka četrtišolca Janez Petelinčar in Jože Šlajkovec sta obdelovala obsežno in zahtevno temo: Električna nihanja in elektromagnetna valovanja. Mnoge dele eksperimentalnega pribora sta izdelala v Iskri v Bršljanu. Tam so jima dobrohotno pomagali z nasveti in jima nekajkrat dali na razpolago celo navijalni stroj, kadar niso bili preobloženi z naročili.

Učiteljica Jozica Kuselj in Cveto Rus sta zasledovala potovanje ogljikovega dioksida iz zraka v rastlino. Ogljikov dioksid sta zaznavala s radioaktivnim ogljikom in radioaktivnost registrirala z rentgenskim filmom. Ugotovljala sta vrstni red časovnega nastajanja raznih sladkorjev v rastlinskih listih. Pri tem sta se poslužila komaj pičlo desetletje stare metode kemijske analize — kromatografije. Z nasveti in literaturo so nam pri tem pomagali v »Krkia«, zlasti v analitskem laboratoriju in v laboratoriju za kromatografijo in spektroskopijo. Oskrbel so nam tudi material za izvedbo dela eksperimenta.

Razen teh tem, ki so bile obdelane najboljše, je ena letošnjih maturantk gojila kristale nekaterih soli, dva pa sta izdelala vozicek, ki drsi po tračnici na aračni blazini z zelo majhnim trenjem.

Vsi njihovi izdelki bodo ostali v šolskih laboratorijih kot učni pripomočki.

Glasbena šola gostovala v Gorici

O kulturnih stikih z zamejskimi Slovenci ponavadi spregovorimo z navdušenjem in nekakim zanosom, ki ga prinese srečanje s slovensko besedo in slovensko kulturo onkraj meje. Naj gre za Korosko ali za srečanje s primorskimi Slo-

venci, vselej pustil v nas nekaj, kar nosimo v sebi in kar bi radi razdali še drugim. Da bi jim povedali, kako lepo so nas sprejeli, da bi jim povedali, da smo jih tudi mi povabili medse, da nam zapojejo... kajti prav pesem je tista, ki druži.

Dijaki novomeške glasbene šole so 3. junija obiskali goriški pevski zbor. Spremljali so jih učitelji ter podpredsednik občinske skupščine Novo mesto tov. Avbar. V Gorici je skupno nastopilo s koncertom nad dvajset dijakov, ki jim je šola s posredovanjem Ljubljanskega festivala in pevca Tonea Kečevčarja omogočila obisk onkraj meje. Obiski gojencev novomeške glasbene šole v Gorici pa so prisloščile na pomoč še nekatere domače organizacije in občinska skupščina. Med podjetji, ki so denarno podprli ta izlet, je tov. Ernest Jačec, predsednik Labod, Novotek, podjetje Gorjanci in Novotel. O tem, kako priščno so sprejeli njihov koncert v Gorici, vedo povedati učitelji in gojenci glasbene šole. Povedo, da so jih med drugim popeli tudi v slovenske vase, da so jim goriški pevci zapeli lepe slovenske narodne in partizanske pesmi. Z 6. junija bomo v Primorskem dnevniku v članku »Kulturni stiki z Dolenjsko — Glasbena šola iz Novega mesta je z uspehom nastopila v Gorici« tudi naslednje vrstice:

»Ne moremo seveda naštetati vseh točk, pač pa naj omenimo nekaj najbolj uspešnih. Brez dvoma je zelo navdušila občinstvo Marjeta Skok, ki je z velikim občutkom zapela dve črnski duhovni pesmi v angleškem originalu... (Potem pisec pohvalno omenja tudi imena Polonca Zabkar, Vesna Sale Valtar Miskus, Bojka Avbar, Marjan Grile in Cvetka Grlic, Slavko Sekoranja ter Zoran Poročič). Pisec zaključuje poročilo z besedami: »Vsa nastop gojencev glasbene šole iz Novega mesta je pokazala zavzetost dolenjske mladine za glasbo in njen študij. Obenem pa je predstavljal pomemben kulturni stik med gorškimi Slovenci in Do-

Visoka priznanja novomeškimi dijakom

Kusljeva in Rus ter Petelinčar in Šlajkovec so se udeležili s svojimi izdelki republiškega tekmovanja, ki ga vsako leto prirejejo v okviru gibanja »Znanost mladini«. Prva nagrada, ki jo lahko dobi mladinec za delo, ki ga je napravil brez pomoči učitelja, letos ni bila podeljena. Prvo mesto in s tem drugo nagrado sta dobila Kusljeva in Rus, na drugo mesto pa sta se uvrstila Petelinčar in Šlajkovec. Takega uspeha sami brez pomoči v naših pomanjkljivo opremljenih laboratorijih prav gotovo ne bi mogli doseči.

Poleg teh, na zunanji vidni rezultatov sodelovanja z delovnimi organizacijami pa moram poudariti še eno reč, ki je vsaj tako, če ne še bolj pomembna. Vsa dobra volja in pripravljenost za pomoč vlivata učiteljskemu zboru moči in poguma, da se v večini skoraj brezupni finančni situaciji vendarle loteta modernizacije in aktualizacije pouka. Naj v ilustracijo povem samo tale podatek: V preteklem letu smo za kredo in pisarniške potrebščine porabili več denarja kot za učila pri vseh predmetih skupaj. Pri vsem tem pa so bile naše plače za 1 odst. nižje kot leto poprej in torej denarja nismo sporejali.

Upamo, da bomo v prihodnje se poglobili in razširili. Želimo, da bo naša šola dobra šola. JANEZ FERBAR

Gostuje goriški zbor

V soboto, 29. junija, bo v Novem mestu v Domu kulture gostoval slovenski mešani pevski zbor iz Gorice iz Itaije. Koncert, ki ga organizira glasbena šola Novo mesto, bo ob 19. uri, vstopnice pa bodo v prodaji v glasbeni šoli in pred koncertom.

lenjsko, ki je za vsa slovensko kulturno zgodovino tako zaslužna družba.

Mladi goriški pevec v kratkem obiščejo Dolenjsko. PETER BRESČAK

Bruški pevci v Šmarjeških Toplicah

V soboto, 29. junija, bodo v Šmarjeških Toplicah nastopili v okviru prireditve Dolenjskega noletja 68 Bruški pevci in harmonikarski zbor iz Beljaka. Zavod za kulturno dejavnost vabi na otvoritev Dolenjskega noletja 68!

Dvakrat za Kostanjevico

Pionirski ašolska zadruga iz Kostanjevice je dobila zvezno nagrado 100.000 SD, zlato plaketo in diplomu za uspehe v tekmovanju mladih združnikov Jugoslavije. Jožetu Jankoviću, znanemu kulturno-prosvetnemu delavcu iz Kostanjevice, je bilo na zaključni slovesnosti tega tekmovanja v Makedoniji podeljeno za dolgoletno delo z mladino posebno priznanje z diplomom.

Obvestilo kmetovalcem O KMEČKIH ZDRAVSTVENIH IZKAZNICAH

Dne 18. junija je bila opravljena redna zamenjava in z 19. junijem 1968 so prenehale veljati stare kmečke zdravstvene izkaznice. Od 19. junija dalje ne morejo veljavljati pravic v breme sklada zdravstvenega zavarovanja kmetov tisti zavarovanci, ki niso starih zdravstvenih izkaznic zamenjali za nove (ali pa nimajo novih izkaznic potrjenih (ker niso plačali obveznosti!)).

Zavarovanci, ki izkaznic doslej še niso zamenjali, lahko to store odslej pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Novem mestu oziroma pri podružnicah v Črnomlju in Krškem. Vse zamudnike pozivamo, naj storijo to čimprej, ker se bodo le tako izognili nevšečnostim!

Zavarovanci, ki so bili 18. junija v bolnišnici in so nadaljevali z zdravljenjem, imajo za isto bolezen pravico do zdravstvenega varstva po prejšnjih predpisih, vse dokler ne prekinejo zdravljenja.

Skupnost zdravstvenega zavarovanja kmetov, Novo mesto

kera commerce Brežice

V naši specializirani trgovini vam nudimo vse vrste zidnih in tabnih ploščic, sanitarij in armatur ter velik izbor kristala, stekla in porcelana.

OBVESTILO

Obveščamo voznike motornih vozil, ki jim je iztekla veljavnost vozniškega dovoljenja do 20. 7. 1967, da je

zadnji rok za podaljšanje oziroma zamenjavo vozniškega dovoljenja 20. julij 1968.

Če voznik, ki mu je iztekla veljavnost vozniškega dovoljenja do tega roka ne bo zaprosil za podaljšanje oziroma zamenjavo, se mu bo vozniško dovoljenje razveljavilo.

Podaljšanje oziroma zamenjavo vozniških dovoljenj opravlja pristojni občinski upravni organ vsak dan od 7. do 12. ure razen ob sobotah, ob ponedeljkih pa tudi d. 12. do 15.30 v poslovnih prostorih na Jerebovi 1.

Oddelek za upravno pravne zadeve Občinski skupščine Novo mesto

KRKA NOVO MESTO

Delial®

ZANESLJIVO VARUJE PRED SONČNIMI OPEKLINAMI IN POSPEŠUJE PORJAVITEV

Nova podoba Šmarjeških Toplic

V hotelu in vrstnih hišicah 156 ležišč — Na križišču delikatesa, trgovina in pošta — Kmalu tudi novi bazeni in regulacija potoka

Te dni je dobilo naše področje ob avtomobilski cesti domala nov turistični objekt, prenovljene Šmarješke Toplice. V dolini Krke — ta postaja vse pomembnejše turistično področje — je v zadnjih mesecih zrasel moderen hotel v Šmarjeških Toplicah, kamor bomo odslej brez zadrževanja lahko peljali turista, saj vemo, da mu udobje, ki ga nudi novo poslopje, ustrežalo. Šolski center za gostinstvo je s pripojitvijo Šmarjeških Toplic hkrati dobil še en učni objekt, kjer se bodo učenci gostinske šole izpopolnjevali na strokovni praksi.

križišču, kjer bodo gostišče, delikatesa, trgovina in pošta. Električna napeljava bo odslej pod zemljo, tako da drogovi in žice ne bodo kvarili podobe prenovljenega objekta in novih zgradb, ki so razpostajene v tem letovišču. Z deli, ki grede te dni h koncu, pa je pri kraju šele prvi del obnavljanja Šmarjeških Toplic. Kmalu pridejo na vrsto novi bazeni. Prav gotovo je naše področje s Šmarješkimi Toplicami v turističnem pogledu veliko pridobilo, Šolski center za gostinstvo pa si je hkrati uredil vzoren šolski obrat.

Direktor Šolskega centra za gostinstvo tov. Marko Ivanetič je povedal, da se te dni začne regulacija potokov Toplice in Prinovca. Geološke raziskave (vrtnanja) so dale ugodne rezultate, saj so našli na tople vrelece ter tudi na izvire hladne pitne vode.

Toda pogledimo, kaj je v Šmarjeti novega. V hotelu je 106 postelj, 48 pa jih bo v štirih letnih vrstnih hišicah, ki so že pod streho. Sobe v hotelu so zelo udobne, saj ima vsaka kopalnico z vgrajeno kadjo, v sobah so priključki za radio in televizor, preurejeni so balkoni, zgrajena je nova recepcija ter trije dnevni prostori za konference in poslovne sestanke delovnih organizacij. Ti prostori se končujejo s kavarno. V spodnjih prostorih urejajo topliško klet, sodobno večerno gostišče, pa tudi restavracija je pridobila nov prostor s 60 sedeži. Nadstropja povezuje

sodobno dvigalo. V kratkem bo končana tudi zgradba na

vsak četrtek

antena
ZA MLADE
PO SRCU

TAJ SO PRED 50 LETI PISALE

DOLENJSKE NOVICE

SEDEM GADOV NA RUPERČ VRHU

STRUPENE KACE. — Na Ruprčvrhu so pri spraviljanju in sušenju krme pretekli teden ubili sedem gadov in je bila Lenčka Gazvoda od enega v levo nogo pičena ter se nahaja v zdravniški oskrbi. Ker se letošnje leto, kakor se sliši in govori, jako mnogo gadov nahaja, bilo bi dobro, in proti človeški varnosti nujno potrebno, da bi se zopet uvedle nagrade za pokončevanje strupenih kač.

DVA POGREBA. — V četrtek 20. junija smo pokopali ob izvenredni veliki udeležbi pogrebov iz vseh stanov občesposlovanega Dimitrija Stefanovića. Rajni je prvi civilni Novomeščan, ki počiva na novem pokopališču, kjer so dosedaj pokopavali izključno le vojaške mrliče. Sprevod je vodil pravoslavni duhoven in vojni kurat. Pretresljivo je uplival na navzoče jedernat nagrobni govor g. voj. kurata. S posebnim zanimanjem smo sledili slovanskim molitvam in obredom. — V soboto 22. junija pa smo izročili materi zemlji nežno truplo 12-letne Darice, hčerke

g. Davorina Budna, kontrolorja Mestne hranilnice v Rudolfovem. Pogreb je bil prav angeljski. Zraven drugih udeležencev je korakalo pred krsto veliko število belooblečenih deklic s svežimi cveticami in z lepimi šopki, ter dekliska šola z učiteljstvom, ki so spremili svojo dobro součenko k prerani gomili, katero so pokrili s cvetjem.

xxx

LISTNICA UREDNISTVA: J. K. v B. Oprostite! Sicer zanimivo, a za naš list ni primerno. — A. Z. vojna pošta 439. Kaj takega zares ni za javnost. — X. Brez podpisa poslanega ne pride nič v list. — P. U. St. Peter (Notr.) Nekaj dobrega, še več slabega, tedaj ne objavimo. — A. St. Str. v. Takšnih mirovniških nasvetov imamo veliko; kedo jih pa upošteva? — A. K. v D. Lepe želje, toda izvršitev bo oblast prepovedala. — J. P. Hvala! Ampak pesmica ni za tisk. — J. N. v D. Lepo, da se trudite in pišete. Napake radi popravimo, vsebino pa ne objavimo radi. Bi itak ne imelo uspeha. — J. C. e. pr. des. Ne zamerite, ne bomo sprejeli v list.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC — 27. 6. 1918)

Trije nasedli goljufu

Stane Blatnik je od ljudi na pretkan način izvaljal denar, nato pa izginil

Nezaposleni delavec Stane Blatnik iz Ljubljane je bil že večkrat kaznovan, nazadnje pa so mu sodili na občinski sodišču v Novem mestu zaradi tatvine in goljufij. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in povračilo denarja, ki si ga je na pretkan način izsposodil pri Novomeščanih.

Tatvino je zagrešil 13. novembra 1905, ko je iz stanovanja na žagi v Novem mestu vzel zimski plašč, kravato in srajco v vrednosti 500 din.

Pri goljufijah so mu nasedli trije Novomeščani. Prodajalki S. S. je tvežal, da nujno potrebuje 180 din za poravnavo škode pri karambolu, ki naj bi ga imel s svojim avtomobilom Fiat 1300 (v resnici pa avta sploh ni imel). Pregovoril jo je, da mu je denar posodila.

Od J. B. je na posodo izvaljal 110 din, od natakarja A. B. pa samo 80 din. Navedenim je lagal toliko časa in tako prepričljivo, da so mu verjeli in se ga usmili. Ko pa je dobil denar, je izginil. Pred sodiščem navedenih kaznivih dejanj ni tajil, pač

pa se je izgovarjal na stisko in da je vsem res hotel denar vrniti. Sodišče njegovim zgodbam ni verjelo, ker so dokazi govorili nasprotno. Senat ga je spoznal za krivega in ga obsodil na zaporno kazen in povrnitev denarja oškodovancem.

Nadarjena plavalka Nevenka Jenkole iz Krškega bo julija plavala v Rostocku (DR Nemčija) na tekmo vanju olimpijskih upov. Razen Jenkole bosta potovala tudi Franc Cargo in Ljuba Potočnik. (Foto: S. Dokl)

BRADLOM V VESOLJU

riše in piše Božo Debeljak

V SNU V SMRT! Vedno več je na avtomobilski cesti nesreč zaradi utrujenosti voznikov. Minuli teden sta izgubila življenje dva človeka, in v obeh primerih sta osebna avtomobila vozila po levi strani ceste! Pri Ponikvah (slika zgoraj) je v soboto ob pol šestih Karlovcan Vlastimir Živković, 32, zadela najprej osebni avtomobil, ki mu je prihajal nasproti, nato pa silovito trčil v avtobus. Po pripovedovanju prič je Živkovića vrglo skozi streho avtomobila, ki je popolnoma uničen odlelel več kot 10 metrov daleč (Foto: M. Moškon) — V sredo na je nekaj po četrti uri pri Otočcu trčil v tovornjak Beograjecan Dragutin Pavlović v volkswagen (slika spodaj). V nesreči je izgubila življenje 69-letna Natalija Popović, ranjeni pa so bili še trije potniki, voznik Pavlović ter voznik in sopotnik v tovornjaku. (Foto: M. Vesel)

Valvasor o naših trgih in gradovih

POBREŽJE

Kje trg in grad Pobrežje ležita. Zakaj se ta kraj imenuje Freienturn. Zakaj se po kranjsko imenuje Pobrežje. Hiše. Grajska stavba. Različno orožje v enem izmed grajskih stolpov. Gospodje tega kraja. V gradu so grbi gospodov Burgstall. Kako zvižgamo rakom v Kolpi. Hrvaška noša in govorica v teh krajih.

Levo: grb gradu Pobrežje in (desno): melodija za zvižganje rakom

Ime Pobrežje nosita trg in grad, ki ležita na Srednjem Kranjskem, dvanajst milj od Ljubljane, dve od mesta Crnomlja, ob reki Kolpi, vendar pa stojita na vzpetini.

Ta trg lahko imenujemo trdnjavo, ker je prav tako kakor grad dobro utrjen z okroglimi in štirioglatimi stolpi in zato ob turški nevarnosti okoliškemu prebivalstvu služi kot zatočišče in ker je na tem mestu nekod že bila hiša za obmejno stražo. Medtem ko je Turke skoraj vsa mesta in trge v teh krajih izropal in opustošil ali pa vsaj z ognjem napravil iz njih kup pepela, se jih je ta trdnjava vselej junaško ubranila in pred njimi svojo svobodo častno obdržala. Zato je bila tudi z nemškimi imenom Freienturn (svobodni stolp) kot z lovorovim vencem počaščena in to ime je dobilo tudi vse gospostvo.

Kraj se po kranjsko imenuje Podbrežje (Pobrežje) po brezah, ker Podbrežje pomeni toliko, kolikor pod brezami.

Trg ima večinoma majhne in slabe hiše, ki so slabo poseljene, ker ljudje v mirnih časih prebivajo večidel po okolici. Zato moramo v tem kraju videti bolj trdnjavo in kraj za zatočišče kakor pa trg.

Sedanji njegov lastnik, eden grofov Burgstall, je tu šele pred petimi ali šestimi leti sezidal novo cerkev trebnno opremo. Grad posebej oklepa tarjem, orglami, in drugo, cerkvi poslov. Florijana in jo lepo ozaljšal z olasten močan obrambni zid in ima štiri stolpe in čedne sobane.

V enem izmed stolpov vise razne vrste orožja, čigar dobršen del je turško orožje ali pa orožje, ki so ga rabili zoper Turke: puške, sablje, prapore, zastave, vojaški bobni in še več take vojaške opreme. Torej ima stolp vlogo orožarne.

Gospostvo Pobrežje je bilo prej last gospoda Lenkovića, nato gospodov Burgstall in tako je gospodar nad gospostvom in njega lastnik gospod polkovnik, gospod Ivan Adam grof Burgstall.

O tem se lahko prepričamo v gradu samem, v enem izmed stolpov lahko namreč vidimo različne grbe gospodov Burgstall ter njihovih sorodnikov.

Ta so tukaj obdelana in rodovitna, polja prečudovito rodna, drevesa polna sadja, vinska trta pa grozdja. Reka Kolpa daje tu obilico rib in rakov, ki jih se posebno veliko lahko ulovimo, če jih vabimo z zvižganjem, in to z melodijo, ki nam jo kažejo note na sliki, pod katerimi so narisani raki.

Divjačine in divje perjadi je tu povsod prej v izobilju kakor pa premo.

Tod hodijo vsi po hrvaško oblečeni in v teh krajih je povsod tudi navada govoriti po hrvaško.

(Skrajšano)

Grad so med zadnjo vojno Nemci in ustaši dvakrat napadli in zažgali. Ves stari del je v razvalinah; ostal je le novejši del gradu, tako imenovana »gerneralija«. Lastnik tega dela gradu je danes Jože Adlešič.

Operacija Nemcev, imenovana »Schwarz«

Človek ne more brezbrizno preslišati tega poziva. Saj ne gre za proslavo maturantov, ki so pred 25 leti končali gimnazijo. To je 25-letnica naše največje bitke. Ko bo 50-letnica, bodo živi samo še nekateri od tistih, ki so se borili na Sutjeski. Ali naj se zgodi, da bi kateri od borcev s Sutjeske ne prišel na ta veliki jubilej zato, ker nima denarja? Upamo, da se to ne bo zgodilo!

V dolini Sutjeske, na zelenih pobočjih Tjentista, že odmeva pesem mladine. Velika proslava se začneja. Mladenci, ki so usodnega leta 1943 še niso bili niti rojeni, pojo:

*Došaptava grana grani, probiše se partizani...
Dok Sutjeska vođa tebe, umrijeti Sava neće...*

Sutjeska pa ne more presahnuti. Njeni izviri so globoko pod Zelengoro in Magličem. Njeni vrelci vro iz globin rodne grude, kakor so bile globoko korenine moči in junaštva tistih, ki so tukaj prelivali kri pred petindvajsetimi leti, v času V. sovražne ofenzive.

Te junijske dni leta 1943, po trimesecnih borbah v četrti sovražni ofenzivi, so enote glavne operativne grupe NOV s velikim številom ranjencev in beguncev šle čez bosenske in crnogorske hribe proti Srbiji.

Tedaj so Nemci pripravili načrt, imenovan »Operacija Sewartz«. Namen operacije je bil obkoliti in uničiti »uporniško Titovo organizacijo«.

Titove upornike je v pismu Mussoliniju imenoval Hitler jugoslovanske partizane.

Bilo je to usodnega leta 1943, po marsičem prelomno za ves drugi pokol človeštva in po marsičem odločilno za jugoslovansko revolucijo.

Kajti tedaj je na Volgi kleonil nacistični feldmaršal von Paulus. Tedaj se je v pesku Sahare začel potapljati feldmaršal Romell. Tedaj je v divje lepem kanjonu Sutjeske poletel pod nebo zmagoslavni vzklik naše revolucije, oblite s krvjo in prežete z vero v človeka.

Pripravljanje pekla

»Operacijo Schwarz« so Nemci pripravili v največji tajnosti. To naj bi bilo jamstvo, da jim bo nenadni napad uspel. Nemška soldateska tedaj še ni spoznala, da partizani ne poznajo — presenečenja.

Sovražnik je hotel obkoliti glavne operativne enote narodnoosvobodilne vojske in jih še nespočite od bitke za ranjence na Neretvi stisniti v čim manjši obroč na prostoru, kjer bi jih lahko uničil. Nemški generali so računali z dejstvom, da so osvobodilne enote na neugodnem terenu, med kanjonoma Tare in Pive in na kamenitih masivih Durmitorja, Volujka in Maglića. Po njihovi sodbi je tak teren zelo zmanjšal operativno moč partizanskih enot. Zaradi neobljudenosti teh krajev partizani tudi niso mogli upati na pomoč glede hrane in nege številnih ranjencev in bolnikov.

Za začetek napada je bilo določeno, da se začne ob svitu 15. maja 1943. Nemci so ostali dosledni načrtu obkoljevanja in uničenja jugoslovanskih partizanov kljub slabim izkušnjam z Neretve. General polkovnik Leer, vrhovni komandant nemških sil na jugoslovanskem bojišču, ki je odkrito priznal poraz na Neretvi, je edini dvomil v vrednost načrta »Schwarz«.

»Načrt za akcijo Schwarz« je pisal, »bi bilo treba spremeniti zaradi uspešnega izvlačenja partizanskih sil iz akcije »weisa (bitka na Neretvi)«.

Njegov nasvet so upoštevali toliko, da so namesto tega, da bi del nemških sil v Jugoslaviji potegnili od tod in poslali na vzhodno fronto, pripeljali večje število novih divizij in formirali nekaj novih nemških komand v Jugoslaviji.

Drzna odločitev Titovih partizanov

Šestnajst tisoč borcev in štiri tisoč ranjencev narodnoosvobodilne vojske je moralo po zamisli nemških vojskovodij napasti okrog sto dvajset tisoč nemških, italijanskih in bolgarskih vojakov, domobrancev in četnikov. Osem do zob oboroženih krvolokov na enega na pol oboroženega, sestradanega in izmučenega partizana. Razen tega je imel sovražnik najmodernejšo oborožitev, pomagalo mu je letalstvo, tanki in artilerija, bil je redno oskrbovan s prehrano.

V kanjonu Sutjeske so tega krvavega maja in junija jurišali spremeljevalni bataljon in divizija haybice Vrhovnega staba ter njegova glavna operativna grupa, v kateri so bile prva proletarska udarna divizija (komandant Koča Popović), druga proletarska udarna divizija (komandant Peko Dapčević), tretja udarna divizija (komandant Sava Kovačević), sedma banijska divizija (komandant Pavle Jakšić) in drinska operativna grupa. Centralna bolnišnica je imela tri oddelke: za negibne in težke ranjence, za bolnike pegastega tifusa in za lažje ranjence in bolnike. Ob bolnici je bil tudi otroški dom z otroki padlih staršev.

Med sovražnimi silami so bile tudi zloglasne, SS divizija Princ Eugen, italijanska divizija Ferrara in četrta lovska domobranska divizija... Partizanske akcije je neposredno vodil Josip Broz — Tito. Glavni komandant okupatorskih sil je bil general Liters. Ta je imel absolutno premoč v vojaštvu in oborožitvi, Tito pa partizansko nepremagljivost in ideal svobode.

Huda ura je, po peklenem načrtu, zadivjala ob zori 15. maja.

Medvedi v mestu

3. JUNIJA DOPOLDNE JE KRENILA MEDVEDKA Z DVEMA MLADIČEMA iz okolice vasi Podplanina (občina Kočevje) preko reke Cabranke v mesto Cabar. Odzunaj st je medvedja družina ogledala čabranski grad, nato pa odhlačala v ras Tropeti...

Nekaj dni prej (točnega datuma nismo zvedeli) je tudi prišel KAR PODNEVI MEDVED V CABAR IN HLACAL OKOLI OSNOVNE SOLE in dšjaškega doma. Cabranci pa so mu odklonili gostoljubje in ga pregnali v gozd. Nekako tiste dni pa je neki medved raztrgal dve ovci v vasi Rčeni (vse te zgodbe smo zvedeli od člana LD Osilnica Antona Ožbolla iz Kočevja, njemu pa jih je povedal lovec LD Cabar Viktor Fortuna).

KMET ANTON JANEŽ IZ BELICE PRI OSILNICI je pred kratkim doživel nenavadno srečanje. Zajezdil je konja in se odpravil v gozd vlačiti hlode. V gozdu je konj nenadoma postal nemiren. Doigal se je na prednja in zadnje noge, udarjal s kopiti in rezgetal. jezdec pa je vpit nanj. Nenadoma je jezdec ob konju zagledal kar dva odrasla — medveda, ki pa sta zaradi vpitja in rožljanja nerig leno odhlačala globlje v gozd.

APRILA LETOS STA ČLANA LOVSKE DRUŽINE OSILNICA ANTON OŽBOLT IN MITJA MIKEC vodila na medveda gosta Nika Siliha. Prvi dan so videli 17 gamsov in medvedko z dvema mladičema. Medvedka je hodila le po treh, ker je imela poškodovano prvo desno nogo.

Tretji dan pa so naleteli kar na celo medvedjo družino, ki je štela 6 članov. Najtežji medved je po oceni tehtal nekako 200 do 250 kg.

IN KAJ PRAVIJO O DIVJADI IN LOVCIH KMETJE? Trdijo, da jim delajo medvedje in jeleni precejšnjo škodo. Zato so jezni na lovce. Najhuji pravijo celo: »Lovce je treba postreliti«.

Mi tega spora ne bomo komentirali ne tako ne tako, ker se nočemo zameriti lovskim društvom, društvom za zaščito živali ali pa društvom za zaščito kmetov...

JOZE PRIMC

SPALA, HLEV PA JE GOREL. V noči od 15. na 16. junij je v zatonci do tal pogorel hlev Jožeta Abrama, v njem pa tri glave goveje ži- je hiša oddaljena le nekaj korakov, so se Abramovi prebudili šele, ko il že skoraj ves hlev in tudi živine ni bilo več mogoče rešiti. Jožetu red petimi leti pogorela stanovanjska hiša, vendar je imel zdaj imetje e za pol milijona starih dinarjev. Lastnik, ki ga na sliki vidimo ob ilnice, sumi, da je ogenj nekdo podtaknil. (Foto: Legan)

Mladoletnika v zavod

Zaradi pogostih prestopkov sta bila dva ribniška mladoletnika oddana v vzgojno popoljševalni dom — Kradla sta vozila in drugo

Ribniškima mladoletnikoma M. P. in L. L. je pred kratkim izreklo kočevsko so dišče vzgojni ukrep: oddajo v Vzgojno popoljševalni dom v Radeče, kjer bosta preživela najmanj leto dni.

L. L. je, kot smo že poročali, kradel motorna vozila. Odklanjal je delo, šolo in običajno življenje. Kradel je tudi v Avstriji.

Tudi M. P. je kradel mope, de, kolesa, denar in drugo.

Skrbsteni organi ugotavljajo, da se neprilagojenost nekaterih otrok ne začne naenkrat, ampak ima svoj izvor že v otroštvu. Otrok, ki ni imel staršev (kot M. P.) in so zanj skrbeli drugi ali pa je bil v zavodih, se težko vključ v normalno življenje. Podobno pa je tudi z otroci, ki imajo starše, a jim puščajo preveč prostosti, jih ne nadzorujejo, jih preveč zagovarjajo ali celo napeljujejo k slabemu.

TE ERJE Isad

Šiški prvak Miro Steržaj je prejšnji te- ovo mesto. S podpredsednikom občinske to mesto Avgustom Avbarjem (bil je gle- ri dnevniku »Delo«) sta govorila o Miro- uspehih v kegljaškem sportu. Pogovar- ali o možnostih za hitrejši razvoj keglja- v novomeški občini. (Foto: S. Dokl)

SOVJETSKI ZNANSTVENI KI V BARKONURU SOČE ZAZNALI POMESREČEN POSKUS AMERIČANOV.

V ORBITI ...

AMERIČANJA MA- TA TEŽAVE. URAL, KAVKAZ, U- RAL, SPREJEM!

HVALA, IMAMO NJIHOV KANAL. NHČRT POLETA SPREMILJAJ- MO ...

RAJNJE, LET V ORBITI JE PODALJŠAN ZA PET KROGOV.

STOP

СССР

Za dobro vino tudi boljše plačilo

Ze z jesenjo obeta brežiška enota SLOVENIJA VINA različno plačilo za različno kakovost vinskega pridelka pri odkupu

Poslovna enota SLOVENIJA VINO v Brežicah se pripravlja na desetmilijonsko investicijo: graditi namerava komercialno proizvodno klet. — Potem bo podjetje odkupovalo tudi grozdje. V to klet bodo preselili tudi polnilnico in skladišča.

Z izgradnjo nove kleti bi se podjetje precej zmanjšalo stroški, organizacija dela bi bila lažja in bolj smotrna. Razen tega pa delavci ne bi bili več tako razpeti. Zdj delajo v grajski kleti, v polnilnici v grajskih kasčah, v skladiščih in v kleti v Brežini. Nadzor nad delom je zelo težaven.

Končno bi lahko odkupovali tudi grozdje. Z vinom, ki ga odkupujejo, niso najbolj zadovoljni. Vedno več je vina slabe kakovosti, ker so do sedaj pri odkupu popuščali. Nobene razlike v ceni ni bilo za različno kvaliteto.

V prihodnje nameravajo to razmejiti. Tudi kmetijska za druga na Bizeljskem je za to, da bi pridelovalce pristnih vin spodbujali z odkupnimi cenami. Inž. Kovačič in direktor enote v Brežicah menita, da bi morali za dobro vino plačati sto odstotkov več kot za slabo.

Najpogosteje je vino slabo zaradi neugodne letine. Vinogradniki si nato pomagajo s sladkorjem in vodo. V redu bi bilo le, če bi sladkali most, vode pa nič dotili.

Na kakovost vina vpliva po izjavi inženirja Kovačiča tudi stari način predelave brez žvepla. Kmetje nimajo delovne sile, kadar trgajo. Nihče več ne prebira jagod, kot so delali včasih in tako pride v stiskalnico tudi gnilo grozdje.

Pogosto so primešane vinu otelo, izabela in šmarnica, kar seveda prav tako vpliva na kakovost. To je težava zlasti na kranjskem območju od Bregane nazaj. Če že imajo v vinogradih to trto, bi morali grozdje izločiti in ne primešati zlahtnim sortam. Podjetje takega vina sicer ne odkupuje, zato pa ga dosti prodajo črni vinotoki in zasebni gostilničarji. Inspekcija bi morala strože nadzorovati obdavčenje hibridne trte. Če bi to natančneje izvajali, bi se vinogradniki gotovo potrudili, da bi jo nadomestili z zlahtno. J. T.

Radio Brežice

— Pred srečanjem borcev Kozjanskega odreda in izseljencev Spodnjega Posavja v Brestanici, 30.15 — 30.25 Obvestila in reklame, 30.25 — 31.15 — Glasbena oddaja — Izbrali ste sami.

NEDELJA, 30. JUNIJA, 11.00 — Domače zanimivosti — S sejo splošnega zbora in občinske skupščine Brežice poroča Špela Pirnat — Sklepi 3. redne konference komunistov občine Brežice — Za naše kmetovalce: Franc Mohor — Zaščitna vrtna — Pojo združeni pevski zbori Spodnjega Posavja, pevski zbor iz Arčič in gostilniški pevski zbor iz Sevnice — posnetki z revije Spodnjega Posavja — Magnetonaki zapis pogovora o delu DPM Krško — Pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in filmski pregled, 12.50 — Občani čestitajo in pozuravljajo.

TOREK, 2. JULIJA, 18.00—19.00 — Svetujemo vam — Jugoton vam predstavlja — Literarni utrinki: Primož Trubar in naše glasbe ne bole — Obvestila in filmski pregled — Tedenški športni komentar, 19.00—19.30 Torkova glasbena oddaja.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Križančič iz Vitne vasi — Franca, Marija Požnjaj iz Laz — Elimabeto, Ana Gerjovič iz Pečjega — Alenka, Karolina Uršič iz Rožnega — deklica, Ana Vrežner iz Maribora — Vaso, Olga Vidrih iz Sevnice — Betko, Veronika Rimc iz Seic — dečka, Ljubica Sladič iz Kraljevice — Ireno, Marija Petric iz Armeskega — Branko, Lidija Solin iz Nedjelje — deklica, Jozefa Ogorevc iz Vrhnja — Vlada, Marjanka Lopatič iz Vel. Malene — deklica, Hilda Zener iz Zaboka — dečka, Ana Korene iz Lihne — Ivana, Marija Tomše iz Brežic — Igorja.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in lakati pomoči v brežiški bolnišnici:

Franc Petančič, delavec iz Pavlove vasi, je padel z motorjem in si poškodoval glavo; Ljubomir Knez, sin delavke iz Cella, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo; Dušan Pešec, vajenec iz Cella, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo; Darko Prestar, liv. upokojenec iz Pavlove vasi, je padel z motorjem in si poškodoval glavo; Miha Vražič, sofer iz Slav. Pošega, ki si je pri prometni nesreči poškodoval glavo; Antonija Juras, gospodinja iz Bukovška, je nekdo zadel z nožem v levi kolik; Neža Brinovec, gospodinja iz Račje vasi, je padla s nieva in si poškodovala hrbtenico; Edvard Mancini, druš. upokojenec iz Zadolovnika, je padel s kolesom in si poškodoval glavo in obe roki; Cecilija Božič, žena bolničarja iz Loč, je padla z mopedom in si poškodovala levo nogo.

Danes splošni zbor v Brežicah

Predsednik občinske skupščine Vinko Jurkas in predsednik obč. sindikalnega sveta Franci Volčanšek sklicujeta za danes sejo splošnega zbora. Na dnevnem redu je analiza zaključnih računov v delovnih organizacijah za lansko leto in ocena gospodarjenja v prvih štirih letošnjih mesecih.

Pionirji osnovne šole iz Skopice so lepo praznovali letošnji dan varstva otrok v prometu. Tega dne so pričakali na cestnem križišču Vel. Malence—Brežice—Krška vas kolono vozil, okrasili vozila s cvetjem, z letaki in vizitkami, vozniške pa so prosili, naj bodo obzirni do otrok, kadar vozijo. Tega dne je delalo izpit za prometnika-pionirja tudi 24 pionirjev, ki so pokazali, da dobro obvladajo snov iz prometne vzgoje in da se zavedajo, da jim bo to znanje v življenju še marsikdaj koristilo. (Foto: Baškovič)

NOVO V BREŽICAH

■ **MLADINSKI PEVSKI ZBOR** vseh odrhelo avtohus. iz Clevelanda v ZDA si je včeraj po prihodu iz Kostanjevice ogledal Posavski muzej, zvečer pa je nastopil v prosvetnem domu s samostojnim koncertom. Ob prihodu v Brežice je mladim pevcom izrekli dobrodoščilo predsednik podružnice Slovenske izseljenke matice Milan Dolenc. V spomin na gostovanje v domovini svojih očetov in dedov so jim v Brežicah poklonili po en miniaturni izvod Gregorčiča, Gradnika, Predetna in Pesmi upora ter knjigo »Dolenjska in Bela krajina«.

■ **NA SVETOVNO PRVENSTVO V TRZIC**. V nedeljo, 30. junija, bo Avto-moto društvo iz Brežic organiziralo izlet v Trzic. Vabljene vsi, ki jih zanima svetovno prvenstvo v motokrosu in velika nagrada Jugoslavije. Društvo bo za pre-

Za osnovo pedagoška ura

V finančnem načrtu temeljne izobraževalne skupnosti v Brežicah je letos predvidenih 4.777.000 dinarjev. Na seji 30. junija je skupščina TIS sprejela poslovnik in dopolnila statut. Odslej bo TIS financirala tudi otroško varstvo. Letošnja merila za dodeljevanje sredstev šolam bodo temeljila na ceni pedagoške ure.

Učitelj s srednjo izobrazbo naj bi imel osebne prejemke 900 din, predmetni učitelj 1050 din in profesor 1200 din.

Skupščina je sklenila se enkrat podrobno preučiti dejavnost otroškega vrta in glasbene šole, da bi tudi tema dvema zavodoma izdelali čim pravičnejša merila za dodelitev sredstev.

To so učenci osnovne šole v Krškem, ki so bili v vseh razredih odličnjaki. V času šolanja so morali biti resnično vztrajni pri učenju in se tudi marsičemu odpovedati. Zdj, ko se poslavljajo od osnovne šole, so bili še posebej nagradjeni: predsednik skupščine Stane Nunčič jim je podelil pozlačene značke bratov Ribar. Čestitamo! (Foto: Krahulec)

V BITKO ZA SAMOUPRAVNI POLOŽAJ DELOVNEGA ČLOVEKA Sestankarstvo je lahko zelo varljiv dokaz za napredek samoupravljanja

Konferenca ZK v Krškem je za ustanovitev medobčinskega sveta ZK v Posavju — Vanj je izvolila štiri člane — Na VI. kongresu ZKS bodo zastopali občino inž. Edgar Peternel, Herman Mlakar, Lojze Stih in Slavko Šribar

20. julija je bila v Krškem redna seja občinske konference ZK. Poglavitno točko dnevnega reda so namenili gospodarskim gibanjem in vlogi Zveze komunistov pri reševanju tovrstnih vprašanj. Bitko za reformo in učinkovito samoupravo bodo morali izbojevati v vsakem kolektivu. Na tej poti so prišla bolje organizirana podjetja dije kot delovne organizacije s slabim vodstvenim kadrom.

Komisija za družbeno-ekonomske odnose je v gradivu za konferenco obdelala letošnji gospodarski razvoj v občini, iz česar se izhajajo bistvene naloge komunistov v tem obdobju. Člane konference je seznanila z delom organizacij ZK v večjih podjetjih, z lanskoletnimi uspehi gospodarjenja in smernicami za naprej.

Odgovornost komunistov do razvoja samoupravljanja je nakazal v svojem referatu sekretar obč. komiteja Slavko Šribar, to misel pa je v razpravi razvijal naprej Lado Trampus. Gre za to, da jasno določimo pri tem mestu in vlogi strokovnih služb in direktorjev v delovnih organizacijah in da samoupravni organi sklepajo res samo o bistvenih zadevah. Zveza komunistov bi morala podpreti vse tiste vodilne ljudi, ki se trudijo za demokratične odnose v kolektivu.

Edo Komočar je omenil, da delovnih ljudi ne usposabljam dovolj za to, da bodo lahko odločali kot samoupravljalec, da pa jim v podjetjih tudi predamo pojasnjeno smisel take ali drugačne odločitve, in tako se predlagatelj brezimno skriva za samoupravni organ, ko bi morali odgovarjati za posledice.

Za njim se je zvrstilo še precej diskutantov. Sekretar

4. julija na slanje v Zabok

Lani je bila za dan borca velika medobčinska proslava v Brežicah. Letos bo občinska zveza združenj NOV poslala 30. junija patroljo v Brestanico na srečanje borcev Kozjanskega odreda.

4. julija se bodo v Zaboku na Hrvaškem srečali borci z obeh strani Sotle in si prisrčno segli v roke. V Zaboku pripravljajo na ta dan veliko slavnje, na katero vabijo čimveč udeležencev iz naše republike.

z Rudnika na Senovem je s zaskrbljenostjo govoril o prihodnosti kraja čez nekaj let, ko bo zalog zmanjkalo. Dejal je, da so na to opozorjali, vendar ni bilo pravega razu-

Slavnostna seja, razstava in razvitje sindikalnega prapora

Praznik občine Krško sovpada z dnevom borca. Dan pred njim, 3. julija, se bodo zbrali na svečani seji odborniki občinske skupščine in predstavniki družbeno-političnih organizacij. Njihove misli se bodo ta čas ustavile na prehojeni poti, ki jo trdno usmerjajo v prihodnost kazipoti družbene in gospodarske reforme.

Po seji bo v galeriji odprta razstava grafik akademskega slikarja Božidarja Jakca. Občinstvo bo prvič imelo priložnost v domači galeriji поблиže spoznati delček umetničkovega ustvarjanja. Po ogledu razstave bo predsednik občinske skupščine Stane Nunčič priredil sprejem za odbornike in družbeno-politične delavce v domu TVD PARTIZAN.

4. julija bo občinski sindikalni svet razvil svoj prapor.

mevanja. Vrata centralnega komiteja se delegaciji s Senovoga niso odprla.

Komunisti so v razpravi nato še naštevali škodljive posledice kliringa za podjetja v občini ter pomanjkljivosti drugih zveznih in republiških predpisov. Nekaj se jih je ustavilo tudi pri članarini, češ da je še vedno previsoka. Sklepe konference bo matkadno sestavila komisija.

KRŠKE NOVICE

■ **POMLJENO MESTO**. Krško se je konec minulega tedna zares pomladilo. Ulice, igrišča, bazeni in gostišča so napolnili športniki slovenskih elektro gospodarstev. V občini jim niso mogli nuditi dovolj prostora, zato so jih nekaj napotili k sovedom.

■ **SREČANJE V KOSTANJEVICI**. Predsednik občinske skupščine Stane Nunčič je povabil predstavnik večjih elektro, direktorja Elektromonta SRS in organizatorje športnih iger po zaključku tekmovalj na pogovor v Kostanjevico. Gosje se zapustili občino Krško z najboljšimi vtisi.

■ **VZOREN GOSTINSKI LOKAL**. Končno so v starem mestnem središču le dobili spodobno gostilno. Gostilne pri Murku je lastnik obnovil in nadzidal. Gostilni je na voljo več lepo urejenih prostorov, vrt in terasa. Tudi prenočišč imajo zdaj precej in so zelo udobna. Le še postrežbo bi morali za spoznanje izboljšati.

■ **NA SKUPŠČINI OBC. ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE** so 29. junija ponovno izvolili za predsednika zveze Benko Pirčevič. Podpredsednica je Darinka Kolar. Taj-

nica Majda Bistavič, gospodarica pa Angeleza Druškovič.

■ **JULIJA ASFALT DO SENOVEGA**. Takoj ko bo dokončana modernizacija ceste proti Kostanjevici, bo cestno podjetje prepeljalo delavce in stroje na obkraljevanje Senova. Razdalje med Brestanico—Senovo. Razdalje med obama krajema meri približno dva kilometra in pol. Pri postitvi in Brestanici bodo ceste preložitve so tako izognili nepotrebnemu ovinku. Ta cesta bo veljala okrog 850.000 dinarjev. Dokončana bo v juniju.

■ **V SAMOPOSTREŽNICI NA VIDMU** imajo na lastno tudi kuharske knjige, silkanose in knjige za najmlajše. Za marmice in plaže gospodinjic je tak izbor kaj dobrodošel, saj si lahko ogledajo celo najnovejše izdaje a področja kuharske umetnosti.

BREŽIŠKE VESTI

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

Večje kazni vsem brezobzirnejšem

Roman Poljšak iz sevniške šole - najboljšo nalogo in prvo nagrado

Danes bo v Sevnici svečana podelitev nagrad za osnovnih šol sevniške občine. Posebna strokovna komisija je med desetimi nalogi izbrala za najboljšo nalogo sestavek Romana Poljšaka, učenca 8. razreda sevniške šole. Zlato značko in nagrado bodo dobili še naslednji šolarji: Magda Mirt z Blance, Cvetka Murn, Marija Debeljak, Metka Železnik, Anica Sluga, Vinko Debeljak in Bojan Zlender.

Naslov naloge je bil: Kako si zamisljam sodoben promet. Ko smo jih prebrali, smo se lahko prepričali, da otroci dobro poznajo tiste boleče točke v našem prometu, ki povzročajo vsak dan več nesreč. Pa naj spregovorijo odlomki iz prvonagrajene naloge:

»Vse naše ceste bi morali opremiti s potrebnimi znaki, semafori, ceste se ne bi smele z železnicami križati v isti ravni...«

Število nesreč se hitro povečuje. Pri nas je posebno nevaren most čez Mirno pri Boštancu, kjer so se v kratkem času zgodile že mnoge hude nesreče. Posebno nevarni so tovornjaki, zato mislim, da bi bilo treba voznjke s njimi ob sobotah in nedeljah prepovedati.

Največ nesreč pa povzročijo vozniki sami. Ne upošte-

vajo prometnih znakov, vozijo prehitro, brezobzirno in neprevidno. Pogosto pijejo razen tega še alkoholne pijače, ki so poguba za naš promet...

Prepričan sem, da bi bilo potrebno kazni močno poročiti, da bodo strezile tudi tiste, ki vsak dan ogrožajo naša mlada življenja...»

M. L.

Prva vzorna kmetija?

Po vsej verjetnosti bo domačija Franca Ganea iz Jablanice prva vzorna kmetija v sevniški občini. Ta kmetija bi bila zelo primerna za pašnokosni sistem izkoriščanja travnate ruše ter za gnojenje z gnojivko, kar se je v nekaterih razvitih deželah, na primer v Švici, zelo razmahnilo in daje velike gospodarske uspehe. Za vzorno kmetijo pa je treba zagotoviti tudi nekaj denarne pomoči, vendar v občini nimajo sklada za pospeševanje kmetijstva.

Ne samo čakati na občino!

Tov. urednik!

Ko je bila pred leti zgrajena cesta od Save skozi Impoljski potok do Spodnjih Radulj, so prebivalci več vasi želeli, da bi s cesto povezali tudi Zavrtaec in Rovišče. Res je narejen že večji del cestišča, toda gradnja je zaradi pomanjkanja denarja tik pred koncem obstala. Manjka le še dobrih 50 m do priključka na cesto Raka Studence.

Letošnja pomoč občine ne zadostuje, saj je potrebno dograditi tudi 500 m ceste skozi Zavrtaec, kar bi skupaj stalo najmanj milijon starih dinarjev. Krajevna skupnost Studence bo morala na kak način zbrati ta denar, ker brez ceste ni napredka tudi za ta del občine.

Prepričan sem, da tega ne bo mogla urediti sevniška občinska skupščina, če se ne bodo zagnili prebivalci sami v sodelovanju s krajevnimi družbeno-političnimi organizacijami. Na mestu bi bilo, če bi vsakomur s samopriskerki sami pomagali dograditi ceste, ki bo v korist predvsem njim samim.

KAREL ZORKO
Zavrtaec 32

Javna zahvala vodstvu KOPITARNE

Občinski odbor Rdečega križa je nedavno tega dobil iz Ljubljane nujno obvestilo, da mora v kratkem priti po obleke in obutev, ki so jo zbrali z veliko akcijo v Ljubljani. Ker v tako kratkem času odbor ni mogel dobiti prevoznika, se je ponudila Koptarna in zastoj s svojim tovornjakom pripeljala darila v Sevnico. Direktor podjetja Maks Bile je na vprašanje, koliko znaša račun, odgovoril, da je podjetje za Rdeči križ vedno na voljo, ne da bi zato iskalo plačila. Za razumevanje se občinski odbor javno zahvaljuje.

Denar razdeljen šolam

24. junija se je v Sevnici sestala skupščina temeljne izobraževalne skupnosti in po znanih kriterijih razdelila letošnji denar za financiranje vzgoje in izobraževanja. Z zadnjim popravkom občinske skupščine je letos na voljo skupaj z republiško pomočjo 33,6 milijona dinarjev.

V soboto, 22. junija, je bil v sejni dvorani v Trebnjem svečan sprejem za odličnjake osmih razredov vseh petih osnovnih šol v občini. Predsednik Obs Ciril Pevec je izročil zlato značke bratov Ribar in učencem in učenkam. Priznanje so dobili: Vinko Vitman, Krista Jurglič in Danica Horvat iz mokronoške šole, Albina Umberger iz Velikega Gabra, Martina Butara in Darko Plauštajner z Mirne, Duška Biček iz Šentruperta ter Erika Oven, Marjan Hribar, Zvonko Slak in Marija Bizjak iz trebanjske šole. Po sprejemu so se nagrajenci odpeljali na izlet na Debenec. (Foto: Legan)

OLAJSANJE MED UČITELJI IN PROFESORJI

Podpora stališčem izvršnega sveta

Poslanec Vilko Videčnik govori o odmevu na stališča republiškega izvršnega sveta v kolektivih osnovnih šol v Trebnjem in Šentrupertu

Poslanec prosvetno-kulturnega zbora republiške skupščine, ravnatelj mokronoške osnovne šole Vilko Videčnik, je prejšnji teden govoril prosvetnim delavcem v Šentrupertu in Trebnjem o urejanju materialnega položaja šolstva. Po shodu je za naš list izjavil naslednje:

»Med obema šolskima kolektivoma je bilo čutili pravo olajšanje. Naši učitelji so bili enotnih misli, da je velika zasluga republiške izobraževalne skupnosti, ki je zbrala toliko prepričljivih podatkov, ter republiškega izvršnega sveta, ki je sprejel stališča, za katera smo se več let brezuspešno zavzemali.

Prepričani smo, da ne bo ostalo zgolj pri besedah in obljubah, kakaj izvršni svet je dovolj avtoritativen organ, vreden zaupanja. Mislim, da mu je potrebno dati javno podporo in podporo v skupščinskih organih, ko bodo obravnavali ta vprašanja.

Razen tega je potrebno dati, da je pri nas olajšanje nastopilo tudi zaradi delnega

premiška na bolje v naši občini ter zaradi večjega razumevanja občinske skupščine in njenega predsedstva.

Prepričan sem, da smo na dobri poti, da bomo v nekaj letih, tako kot predvideva program, uredili te zadeve. Popolnoma jasno je, da je potrebno od družbe sprejeti program izobraževanja in vzgoje ustrezno vrednotiti tu-

di pri delitvi narodnega dohodka.

Izobraževalne skupnosti le na ta način lahko samoupravljajo na področju vzgoje in izobraževanja. Pomembno pa je tudi, da se bodo prosvetni delavci počutili bolj cenjeni, in prepričan sem, da bodo več dali od sebe.

M. L.

Začasni predsednik - Ivan Longar

Občinski sindikalni svet v Trebnjem je prejšnji teden izbral za začasnega predsednika Ivana Longarja, direktorja Stanovanjskega podjetja. To funkcijo bo namesto dosedanjega predsednika T. neta Goleta, ki je med tem časom postal profesionalni podpredsednik občinske skupščine, opravljal tako dolgo, dokler ne bodo tega vprašanja uredili drugače.

V nedeljo o gospodarstvu

V nedeljo 30. junija, bo v Trebnjem seja občinske konference ZK, na kateri bodo obravnavali gospodarjenje v občini, davčno politiko in obrtništvo. Zastopnik OK ZKS bo na seji poročal o delu najvišjega vodstva Zveze komunistov v republiki. Na seji bodo upoštevali smernice izvršnega komiteja in predsedstva OK ZKJ ter govor predsednika Tita.

Dobrič polepšan pričakuje goste

Na sestanku odbora krajevnih organizacij SZDI v Dobriču so v nedeljo, 23. junija, namesto pokojnega Bernarda Jarca izbrali za novega predsednika krajevnih organizacij učitelja Staneta Pleskovića, za novega tajnika pa Aniona Livka, vodjo krajevnega urada. Obravnavali so tudi obe pomembni letosnji proslavi - odkritje spomenika 4. julija in 25-letnico prvega kongresa protifašistične ženske zveze Slovenije, ki bo oktobra. V imenu prebivalcev so zagotovili, da bodo naredili vse za dostojno proslavo. Dolej je olepšana že večina zgradb v Dobriču, v kratkem pa bodo začeli preurejati se pročelji osnovne šole in zadržnega doma.

Ivana Jerman

Mnogi znanci, prijatelji ter zastopniki družbeno-političnih organizacij so v sredo popoldne 19. junija, skupaj s svojimi družinami, zadnje pot Ivano Jerman, pošteno, preprosto ženo iz Straže pri Seči.

rupeirfu, mater desetih otrok in članico Zveze komunistov od januarja 1948.

Ko ob slovesni priložnosti zapise o njenem življenju in s nje roko napisani življenjepis, se nam še enkrat vrstijo podobne o njenem težkem življenju in nenemnem upanju na boljše. Prav to jo je pripeljalo med tiste napredne žene, ki so čutili, kaj je potrebno narediti za boljše družbene odnose.

»Z možem delavcem sva v veliki revščini le s težavo preživljala veliko družino, zato smo vsi vedeli, kje je naše mesto, ko je s narodno vstajo prišel čas odpravljanja krivice.« Tako nekako je sama zapisala. Dva sina in hči so odšli v partizane, moža pa so odpeljali v italijanska taborišča. Eden izmed sinov je padel 1943.

»Preprosta ženska sem, ne premorem dovolj znanja, da bi vodila sestanke, toda pripravljena sem izpolnjevati nalogo in sklope, ki vodijo k napredku in ki so zato pravilni.« Je dejala o sebi. Do smrti je ostala zvesta svojemu prepričanju in spoštujejo jo vsi, ki so jo poznali.

Volitve in imenovanja

31. maja je sevniška občinska skupščina imenovala komisijo za verska vprašanja, ki jo sestavljajo: Franc Perne (predsednik), Mišo Keršič (tajnik), Jelko Stojš, Ignac Vintar, Valentin Hribar, Jože Bavec in Maks Popelar ml. Imenovana je bila tudi komisija, ki bo pripravila dopolnitve občinskega statuta. Vodil jo bo Jože Knez, podpredsednik skupščine. V svet za narodno obrambo, ki šteje po novem 11 članov, so bili imenovani še: inž. Albin Jeselnik, Slavi Kolar, Vencel Ficko in Mišo Keršič.

V soboto dopoldne, 22. junija, je podpredsednik Obs Jože Knez v Sevnici odprl novo trgovino sevnškega trgovskega podjetja. To je največja prodajalna v občini in vsem Spodnjem Posavju, saj meri 1200 kvadratnih metrov, v njej pa lahko kupite najrazličnejše izdelke železnice, elektrotehnični material in pohištvo. Na sliki: govori predsednik delavskega sveta Ivan Nagode. (Foto: Vesel)

SEVNIŠKI PABERKI

ODPRTA KIPARSKA RAZSTAVA. V nedeljo, 23. junija, so v sevniški osnovni šoli odprli kiparsko razstavo, ki prikazuje kiparska dela učencev. Odprta bo do 29. junija.

KONČNO VENDARJE AS. FALT. Z 2 milijonoma starih dinarjev občinske pomoči in pri delovnih organizacijah so prejšnji teden začeli pripravljati prikolice pred domom TVD Partizanov, ki bo dobilo asfaltno prevoznico. Lepo urejeno igrišče, ki bo naredilo novomeško cestno področje, bo primerno tudi za drsalniške poletje za kotalkanje.

10-LETNICA GASILSKE ENOTE MPZ. V nedeljo so v

Pismo predsedniku Titu

Včeraj popoldne je bila v Sevnici seja občinske konference ZK, na kateri so sodelovala tudi vodstva drugih družbeno-političnih organizacij, skupščine ter poslanci. Razprava je potekala v duhu stališča in smernice vodstva Zveze komunistov Jugoslavije, udeleženci pa so za tem poslali še pismo predsedniku Titu, v katerem je rečeno, da komisiji sevnške občine podpirajo njegove besede ter stališča in smernice predsedstva in izvršnega komiteja OK ZKJ. Pismo s podobno vsebino so poslali v ponedeljek s sestanka krajevnih organizacij ZK v Sevnici tudi vodstvu ZKJ v Beograd.

Misarski zadrugi slavili 10-letnico

obstoja gasilske enote. Ob tej priložnosti so gasilski enoti izročili v varstvo dve avtomatski gasilski žrpalici.

PRVA PREDSTAVA ZVEZE DICE ZASPANKE. V režiji Milke Galč je sevniško prosvetno društvo pripravilo otroško igrano »Zvezdica zaspanka«. Prva predstava je bila 21. junija, društvo pa namerava z njo gostovati tudi v nekaterih drugih krajih.

IZLET NA DUNAJ. Domače turistično društvo je pripravljeno 29. in 30. junija prirediti dvo-dnevni izlet na Dunaj, v Gradec in na Semering, če bo le dovolj prijavljenecv. Izlet bi stal enega udeleženca 250 dinarjev.

NASTOP ROKOVNJACEV. V dvorani gasilskega doma bodo v nedeljo, 30. junija, ob 19. uri sveder nastopili godci »Rokovnjaki« iz Ljubljane. S seboj bodo imeli tudi humoristično skupino, ki obeta, da bo dobro zabavala Sevnščane.

TREBANJSKE IVERI

PROSLAVA BO V TREBNJEM. Znano je, da bo ob letošnjem občinskem prazniku trebanjska občinska skupščina podelila domovinsko pravico Dolenjskemu odredu, ki se je v NOB velikokrat zadrževal na območju sedanje občine. Prejšnji teden so se zastopniki odreda dogovorili, da bo glavna slovesnost ob podelitvi domicila pri motelu v Trebnjem v sosedstvu septembra.

USPEH SLABSI KOT LANI? Po prvih ocenah je šolski uspeh v trebanjski osnovni šoli letos celo slabši, kot je bil lani. Tako je ugotovil ravnatelj šole po konferenci, ki je bila pred nekaj dnevi.

HODI DE BODI. 24. junija je za solarje osnovne šole v Trebnjem nastopilo mladinsko gledališče iz Ljubljane s Greidanuovo komedijo Hodi de Bodi (Dve vedri vode), priljubljenim delom, ki je narejeno po stari holandski pravljici.

ZASTONJ SO PRISLI. Kot smo že poročali, je organizator

Naročite svoj list na domači naslov !

TREBANJSKE NOVICE

SEVNIŠKI VESTNIK

Mladini mesto, ki ji pripada

Mladina je znala kritično oceniti svoje delo

Pred kratkim je bila v Ribnici letna občinska konferenca ZMS. Mladinci so se pogovarjali o dosedanjem in bodočem delu. Temeljito so pregledali svoje delo in ugotovili, da mladinska organizacija ni izpolnila vseh danih nalog.

V preteklem letu je organizacija ZMS v Ribnici dosegla tudi nekaj lepih uspehov. Mednje prav gotovo sodi ustanovitev mladinskega kluba OZN, ki je bil ustanovljen na pobudo občinskega komiteja. Klub je bil delaven in je dosegel lepe uspehe.

Na pobudo občinskega komiteja ZMS je bil ustanovljen v INLES v Ribnici mladinski aktiv, ki bo vključeval vse mlade ljudi, zaposlene v tem podjetju.

V lanskem letu so mladinci pomagali oživiti tudi taborniško organizacijo, organizirali so medobčinsko tekmovalstvo med osnovnimi šolami v kros v Sodrachi in sprejeli v mladinsko organizacijo nove člane.

Na letni konferenci so ugotavljali, da bi morala mladina razen športnih tekmovalj organizirati še nekatere dru-

ge prireditve, ki bi bile posebno privlačne za mladino. Živahno so prisotni razpravljali o večji vlogi mladine v delavskem samoupravljanju, o ustanavljanju aktivov v večjih gospodarskih organizacijah, o vplivu religije na mladi-

dino, o vlogi in mestu mladine v današnji družbeni ureditvi in o nekaterih vprašanjih, ki tajejo mladino.

Na konferenci so izvolili novo, devetčlansko vodstvo občinskega komiteja ZMS in sprejeli delovni program.

KZ bo odprla tri lokale

Mesnica, delikatesa in bife bodo odprti najkasneje do konca avgusta letos.

Ribniška kmetijska zadruga ureja v zadrugnem domu v Ribnici prodajne lokale, in sicer: mesnico, delikateso in bife. Z deli so začeli pred dvema mesecema, prodajati pa bodo v njih začeli najka-

sneje konec avgusta letos.

Ureditev vseh treh lokalov skupaj bo z opremo veljala okoli 250.000,00 din. Dela so zaupali domačemu Stanovanjskemu podjetju.

Za ureditev lokalov imajo več tehničnih vzrokov. Doslej namreč prostori niso bili dovoljivo izkoriščeni. Hkrati pa so v mesnicah zelo težki delovni pogoji. Od delikatese in bifeja pričakujejo, da bosta razbremenila sedanjo združeno trgovino »Izbira« in, seveda, da bosta donosna.

Zvedeli smo, da bodo v ribniških mesnicah kljub težkim delovnim pogojem začeli že s 1. julijem prodajati meso po kvalitetnih vrstah.

Borci imajo novo vodstvo

Na nedavni seji Združenja borcev Ribnica je bil izvoljen za novega predsednika Stane Kersnič, ki je zaposlen pri INLES, za tajnika pa Franca Dregar. Na seji so razpravljali o tekočih vprašanjih borcev in o mnogih težavah, s katerimi se srečujejo. Sprejeli so tudi program dela, v katerem so še posebno poudarili skrb za borce, zlasti za tiste, ki so bolni ali potrebni pomoči. Na seji so govorili tudi o partizanskem stavlu v Jelenovem žlebu, ki bo 31. julija, v spomin na 25. obletnico velike partizanske zmage nad Italijani.

Z reelekcijo nič novega

Čeprav pogosto govorimo in pisemo o tem, da bi morali prevzeti vodilna mesta v gospodarskih in družbenih organizacijah ljudje s potrebno strokovno in šolsko izobrazbo, je vse to bilo doslej zaman.

V ribniški občini ima od osmih direktorjev samo eden ustrezno strokovno izobrazbo, in čeprav bi morali imeti v treh večjih podjetjih nameščene pravnike, teh ljudi nimajo. Prav tako manjka v podjetjih več ekonomistov. Z reelekcijo vodilnih delavcev se stanje pravzaprav ni izboljšalo. Skoraj polovica zaposlenih delavcev nima niti popolne osemletke in tudi v pisarnah je še dovolj takih ljudi, ki bi morali imeti vsaj srednjo šolo. Zalostno je, da je med zaposlenimi, ki nimajo osnovne izobrazbe, veliko mladih ljudi. Prav zato bo treba v bodoče posvečati izobraževanju večjo pozornost in skrb kot doslej.

Podražitev za 10 odstotkov

Kakor ostala lesna podjetja tudi INLES Ribnica pred kratkim podražili svoje proizvode za 10 odstotkov. Ta podražitev je posledica sprostitve cen v gospodarstvu, saj se je verljivo podražilo vse, od hlodovine do žaganega lesa in končno izdelkov. Razen tega se je občutno podražila tudi nekateri reprodukcijski material (okovje).

Tudi na lokalnih cestah previdnost!

Zadnja prometna nesreča pred gostilno v Orneku opozarja vzpostavke motornih vozil, ki vozijo po siraških cestah, na zmerno hitrost in opreznost. Nesreča je bila huda, lahko pa bi bila še huja. Prav zato se bodo morali vsi vozniki motornih vozil odsej še bolj zavedati, da na cesti niso sami.

RIBNIŠKI ZOBOTREBICI

Po približnih cenitvah pokupijo prebivalci ribniške občine v trgovinah izven svoje občine pred vsem pa v Ljubljani, za 60 do 70 milijonov din letno. To je približno ena tretjina vrednosti prometa domačega trgovskega podjetja. Da se bo odtek denarja v ljubljanske in druge trgovine izven občine zmanjšal je odvisno pred vsem od domačih trgovcev samih.

V Sodrachi bodo zgradili šeststanovanjsko stavbo, s tem namestijo rešilo stanovanjsko šolsko, ki je v tem kraju še vedno pričujoča. Nekateri ljudje žive v zelo slabih stanovanjih.

Ker so sredstva za ureditev pročelja na sodrški šoli zagotovljena, bo šola še letos dobila novo sobico. Ker je bila šola sgrajena v prvih letih po vojni, je bila potreba po tem še nujnost.

Sodrški gasilci se dalj časa pripravljajo na gradnjo novega doma. Zaradi pomanjkanja sredstev so gradnjo odlagali, letos pa resno računajo, da bodo z gradnjo doma pričeli.

V gostini pri »Pidarju« v Ribnici preurejajo notranje gostinske prostore. Vsekakor bo s tem ustrezno številnim gostom, ki v ta lokal radi zahajajo, posebno kmečki ljudje.

V aredilu trga v Ribnici so te dni uredili odpadni omet na podstrešnih fasadah. To je knjižna podoba trga na dveh stavih.

REŠETO

KOČEVSKI RUDARJI na protestnem zborovanju v petek popoldne (Foto: Primc)

Obljuba: proga bo obratovala, dokler bo obstajal rudnik

Kočevski rudarji so na javnem zborovanju zahtevali zagotovilo, da bo kočevska proga obstajala, dokler bo obratoval Rudnik

Kočevska proga bo obratovala, dokler bo obstajal Rudnik. Tarife za prevoz premoga se ne bodo zvišale. Ugotovljeno izgubo proge bodo po posebnem pogodbenem sporazumu pokrivali izvršni svet, Združeno železniško transportno podjetje Ljubljana in prizadete občinske skupščine. To so tri točke dogovora, ki so jih dobili kočevski rudarji od predstavnikov izvršnega sveta, Združenega železniškega transportnega podjetja Ljubljana, republiškega sindikalnega sveta in občinskih organov.

Rudarji so namreč zahtevali od izvršnega sveta jasen odgovor na svojo zahtevo, da kočevska proga ne bo ukinjena in da se tarife za prevoz premoga po železnici ne bodo zvišale. Če te zahtevitve ne bi dobili, bi namreč lahko ostalo okoli 370 članov kolektiva Rudnika in njihovih družin brez kruha. Te svoje zahteve so rudarji izrazili na sestanku 18. junija in dali predstavnikom izvršnega sveta rok, da nanje odgovore v treh dneh.

V petek, 21. junija, so rudarji skupaj s pristojnimi občinskimi predstavniki od 14. do 16. ure čakali na odgovor. Dopoldanska izmena rudarjev ni odšla z dela domov, popoldanska pa ne na delo. Ker predstavnikov izvršnega sveta do 16. ure ni bilo na Rudnik (zaradi nesporazuma so se zadržali nekje v mestu), so odšli rudarji s svojo zastavo na čelu v mesto in se ustavili pred stavbo občinske skupščine, kjer so zahtevali jasen odgovor.

Pred skupščino so jih pričakali predstavniki izvršnega sveta, republiškega sindikata, železnice in občinskih organov. Nekaj časa so razpravljali kar pred občinsko skupščino, potem pa so rudarji poslali svoje predstavnike na razgovor v sejni dvorani občinske skupščine. Na tem razgovoru so bile sprejete tudi tiste tri točke,

ki smo jih omenili v uvodu. Na razgovoru so predstavniki izvršnega sveta poudarili, da nikoli ni bilo rečeno, da bo kočevska proga ukinjena, da so bili rudarji napadno obveščeni in da so vse sprejete tri točke v skladu z odločitvijo izvršnega sveta, po kateri s 1. julijem kočevska proga izgubi naziv javne proge. Dejali so, da je izvršni svet sprejel ta sklep zato, da bi končno je ugotovili, kakšni so stroški oziroma izgube na nerentabilnih progah, in da bi izvršni svet kril del izgube na nerentabilnih progah na podlagi točnih analiz, ne pa kot doslej le na podlagi neprecenjalirane zahteve ZTP.

Zastopniki rudarev se s to ugotovitvijo niso popolnoma strinjali. Menili so, da bi sklep izvršnega sveta lahko posredno vplival na ukinitve železnice oziroma Rudnika. ZTP bi namreč s 1. julijem lahko zvišala tarife za prevoz premoga, kar bi pomenilo za Rudnik znatno breme (po

zadnjih izračunih okoli 620.000,00 din na leto), ki jih kolektiv Rudnika ne bi zmogel, zaradi česar bi ga morali zapreti. Brez dela bi ostalo okoli 370 članov rudniškega kolektiva.

Na sestanku je padlo še več odločitev z ene in z druge strani, iz katerih bi se dalo sklepati, da je bilo premalo sodelovanja (čeprav ga je bilo precej) med republiškim, občinskimi in rudarskimi predstavniki ter da so bila posamezna stališča oblikovana premalo jasno.

Rudarji so med demonstracijo vzklikali različna gesla, kot: »No, cemo štrajkov, bocemo kruh in delo!«, »Prodajte mercedese in vikende pa pokrijte izgubo proge!«, »Železnice ne damo!«, »Tovornina se ne sme podražiti!«, »Živi naš direktor! Če bi vsi tako dobro delali kot on, ne bi bilo nikjer izgubel!«, »Za svojega otroka ne bom prosil kruha!« itd.

Rudarji so se z odgovorom, ki je bil oblikovan v navedenih treh točkah, v glavnem strinjali, čeprav se jih več ni v celoti strinjalo z drugo in tretjo točko (da tovornina ne bo višja le za premog in da bo del izgube krila tudi občinska skupščina).

JOZE PRIMC

„TRIKON,, prvič izvozil

Do septembra bodo izvozili 4000 pletenih ženskih kostimov v vrednosti 50.000 dolarjev

Kočevsko podjetje »Trikon« je v petek, 21. junija, prvič v svojem obstoju izvozilo svoje izdelke. V Avstrijo so

prek »Jugotekstila« iz Ljubljane odposlali 700 pletenih ženskih kostimov. Na podlagi dogovora pa bodo do septembra letos izvozili v Avstrijo skupno 4000 ženskih kostimov v vrednosti 50.000 dolarjev.

Naročilo za izvoz je »Trikon« prevzel takoj po rekonstrukciji svojega obrata »Pletalstvo« in po montaži novih italijanskih pletilnih strojev. Obrat je bil prenovljen pred dvema mesecema.

Člani kolektiva so vložili precej truda, da so si zagotovili izvoz, saj so se morali še le pričeti dela na novih strojih in hkrati izdelovati zelo zahteven artikel. Delavci so se sami odločili, da bodo prav zaradi zagotovitve izvoza delali tudi po 10 in več ur na dan, če bo treba.

Prav zato se je zgodilo prvič v zgodovini »Trikon«, da so nekateri delavci v neposredni proizvodnji prejeli tudi nad 1000,00 din osebnih dohodkov.

Predstavniki »Trikon« se dogovarjajo za izvoz novih količin v Avstrijo in za izvoz v Zahodno Nemčijo.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ **ČEBELARJI TOZIO**, da je dnevni donos medu zaradi slabega vremena precej manjši kot prejšnja leta. V Kolpeki dolini se giblje dnevni donos od 0,10 do 0,30 drugod pa je še slabše. Če upoštevamo, da vsakega za kontrolni panj pri tehtanju običajno najmočnejšo družino čebelnjaka, je verjetno donos ostalih družin še manjši.

■ ■ ■ **NA TRZNICI JE VELEKO** PRODAJALCEV SADIJA in povrtnin. Prodajajo tudi že borovnice po 4,00 din liter, češnje so po 4,00 din, stročji fižol po 5,00 din kg. Imeli so še paradiznike, solato in drugo, zanimivo pa je, da je na trznici vse dražje kakor v trgovini Sadržje-selenjava. Kljub temu pa na trznici vse prodajo. Jajca so na trgu celo po 60 par. Verjetno kupujejo potrošniki na trgu zato ker je blago sveže.

■ ■ ■ **ZADNJA NEVIHTA** nad mestom nam je prinesla tudi prvo točo. Padala pa je samo od Dona Jožeta Selka proti Ljavidu. Po vr-

tovih ni naredila večje škode, ker je padala med močnim dežjem.

■ ■ ■ **SVETLOBNIM NAPISOM V MESTU** sta se pridružila spet dva nova, in sicer na zidu Jadrana ter novi šporetski trgovini POTROŠNIK na Reški cesti. Prav bi bilo, da bi ti svetlobni napisi goreli vsaj v prvih večernih urah, kar je tudi njihov namen.

■ ■ ■ **PRVI NABIVALCI** GOR so imeli tudi v kočevskih hosiab srečo. Nabrali so precej jurčkov in listčk. Globlje v gozdu pa so našli na večja goblišča perkeljkov, ki so prav očividni v krompirjevi luhi. Menijo da bi bilo to leto zelo veliko gob, če bi se vreme izboljšalo.

■ ■ ■ **DOLGOROČNI NAČRT ZA RAZVOJ TURIZMA** v kočevski občini je bil skrajno potreben, saj ga imajo že vse ostale dolenske občine. 20. junija je bila sklenjena pogodba, da bo Dolenska turistična zveza izdelala načrt tudi za območje občine Kočevje. Dogovor ob podpisu pogodbe so prisostvovali tudi turistični delavci.

■ ■ ■ **DRUSTVO PRIMATELJEV MLADINE** za območje mesta Kočevje je po več letih spanja spet začelo. Na nedavnem občnem zboru so sprejeli delovni program. Doslej so aktivisti društva nabrali že nad 100 novih članov.

KOČEVSKÉ
NOVICE

Turistično prebujanje na Vinici

Z dograditvijo asfaltne ceste se bo Vinica naenkrat znašla v turistični areni — Ta dogodek bodo občani dočakali pripravljeno

Ker na Vinici ni nobene dejavnosti družbenega sektorja, ki bi ljudem nudila zasluge, so občani čedalje bolj vneti za turistično dejavnost. O njej se pogovarjajo na vsakem sestanku, pred kratkim pa so ustanovili tudi lastno turistično sekcijo, ki jo vodi ravnatelj šole Anton Troha.

V turističnem pogledu bo Vinica letos mnogo pridobila z asfaltno cesto, z gradnjo sodobne mesnice z bifejnjo in delikateso ter s postavitvijo bencinske črpalke. V kraju pa za razvoj turizma ni na voljo nobenih drugih sredstev, zato si občani belijo glave, kako pridobiti goste in kako jih zadovoljiti. Naj navedemo samo nekaj zamisli tovariša Trohe:

— Na vsem področju od Adlešič do Staroga trga bi lahko letovale taborniške skupine. Letos pride v Kovachi grad prva skupina. Kmetje bodo tabornikom poceni prodali zemljišče, preskrbeli jim bodo vso zelenjavo in hrano ter jim pekli celo kruh. Tako se bo turistični dinar pretakal naravnost iz šepa izletnika v kmetovo denarnico. Letos bomo imeli na našem koncu okoli 400 tabornikov, prihoda leto pa jih bo že 2.000.

Za kmetovalce, ki zdaj zaradi oddaljenosti od mest niso mogli na drobno prodajati zelenjave in pridelkov, bo ta

ka oblika turizma zelo pomembna. Zaslužili pa bodo lahko tudi lastniki čolnov. Če bodo čez poletje velike čolne oddajali npr. po 20 din na dan, bo to spet nov vir dohodka. Kar pa se bo denarja nabralo od turistične takse, ga bomo porabili za urejanje kopalnice, za nakup čolnov, za gradnjo parkirišč itd.

V iskanju denarja so občani zelo prizadevani. Člani gasilskega društva so celo tako požrtvovalni, da nameravajo nekateri na svoje ime vzeti posojilo, s katerim bi uredili

klubsko dvorano s čitalnico. Lovci pa razmišljajo o gradnji lovške kočice, kamor bi ob večerih lahko napotili zabave željne družbe.

V hišah in mlinih ob Kolpi, kjer se običajno zadržujejo ribiči, pa bodo imeli vselej pripravljen domač kruh, salamo in pristno vino, da ne bo treba čakajočim ob vabi daleč po hrano.

»Tako nameravamo začeti,« pravi tovariš Troha »zelo skromno, toda s sodelovanjem velikega števila občanov.«

Osrednja proslava za dan borca bo v Semiču

Vseh 18 obratov združene tovarne ISKRA ter kolektiv pred kratkim priključene tovarne RIZ se bo 4. julija sešlo na borčevski proslavi

Za letošnji 4. julij bodo Semičani dobili v goste več kot 5.000 ljudi, ki se bodo udeležili proslave v čast borčevskega praznika. Okoli 1.600 borcev, kolikor jih je zaposlenih v ISKRINIH tovarnah, je dalo pobudo za partizansko srečanje v Beli krajini. Ker pa je proslava tako široko zasnovana, saj se je bodo udeležili borci iz raznih

krajev Slovenije in celo iz Hrvaške, bodo organizatorji dobili nekaj pomoči tudi od republiškega odbora ZZB NOV Slovenije.

3. julija zvečer bodo okoli Semiča zagoreli kresovi, na prostem pa se bo začela uvodna slovesnost. Ta večer bodo prikazovali filme o dejavnosti ISKRE in filme s partizansko tematiko.

Glavna proslava bo 4. julija dopoldne na Mladici. Slavnostnemu zboru borcev bodo sledili govori, nato pa kulturni program. Domačini bodo gostom predstavili semiško občino, za dobro voljo pa bodo organizirali tudi zabavno tekmovanje. Organizatorji so povabili na proslavo nekdanjo skupino frontnega gledališča VII. korpusa.

Udeleženci proslave, ki se bodo v Beli krajini mudili več dni, bodo obiskali Rog in več znamenitih partizanskih krajev v Beli krajini.

Krajevna organizacija ZZB v Semiču je ob pomoči vseh vaških organizacij in kolektivov ISKRE zadolžena za organizacijo tega srečanja, ki bo hkrati osrednja borčevska proslava v črnomaljski občini. Prizadevali si svoje delo opraviti tako, da bi tisoči gostov zadovoljni odšli iz Bele krajine.

Krajevnim skupnostim samo 160 tisoč

Pet krajevnih skupnosti na območju črnomaljske občine bo letos iz proračuna dobilo samo 160.000 dinarjev, medtem ko krajevna skupnost Vinica ne dobi nič, ker ima nekaj lastnih dohodkov od sečmišča. Teh 160 tisoč, kolikor jih je občina letos lahko namenila delovanju krajevnih skupnosti, bodo razdelili tako: v Adlešičih, Dragatušu in Starem trgu dobijo po 5000 din, v Semiču 20.000, v Črnomlju pa 125.000 din. Za potrebe vasi, ki niso vključene v krajevne skupnosti, je predvidenih samo 20.000 din.

Občinska seja

V ponedeljek 1. VI. bo ob 8. uri dopoldne seja obeh zborov občinske skupščine Črnomelj. Odborniki bodo razpravljali o poročilu o delu občinske uprave ter o poročilih občinskega sodišča, tožilstva in javnega pravobranilstva. Na dnevnem redu je še sprejem nekaterih odlokov.

Ivan in Marija Ružič iz Metlike

„Raje kri dam, kot da bi jo moral dobiti“

Zakonca Ružič sta že več let krvodajalca

Ko je bila pred kratkim v Metliki krvodajalska akcija, sta bila med čakajočimi v Domu TVD Partizan tudi zakonca Ivan in Marija Ružič iz Metlike.

Ker sta imela v rokah že močno popisane zdravstvene kartone, razen tega pa sta se vedla tako mirno, kot da bi v trgovini čakala, da ju postrežejo, sem ju vprašala, kdo sta in ali sta odvrzeta krvi že vajena.

Ivan Ružič je povedal: — Sem delavec v obratu Novoteksa. Žena pa je upokojena šivilja. Obadva dajeva kri že vrsto let. Jaz jo bom danes dal sedemnajstič, žena pa enajstič.

— Kdaj ste se odločili za prostovoljno oddajo krvi in zakaj?

— Ko je bila v Metliki prva krvodajalska akcija, sem se je udeležil kar tako. Potem sem videl, da mi to prav nič ne škoduje, nasprotno, da se po odvzemu krvi bolje počutim. Odtlej sem stalen krvodajalec. Zmeraj pravim, da raje kri dam, kot pa da

bi se mi zgodila nesreča in bi jo sam potreboval.

— Ali ste bili za požrtvovalnost že deležni kakega družbenega priznanja?

— Imam zlato značko krvodajalca in diplomo, pred nedavnim pa sem dobil iz Beograda odlikovanje. Tudi Marija — pokazal je na soprog — že ima zlato značko.

Pogovor je bil prekinjen, ko so ju poklicali v kabino, eden izmed čakajočih pa je tako pripomnil: — Ta dva pa res zaslužita, da bi ju dali v časopis!

R. F.

Dvojni praznik za 4. julij

Letos se v Metliki skrbno pripravljajo na 4. julij, dan borca. Ta praznik bo letos dvojen: borčevski praznik, na katerem bo krajevna organizacija ZZB Metlika razvila svoj prapor, ta dan pa bo podpisana tudi listina o pobratenju Metlike z italijanskim mestom Ronchi.

R. F.

Velika slovesnost za 4. julij

Na letošnji borčevski praznik 4. julij bo v Metliki ob 10. uri slavnostna seja občinske skupščine, kateri bo prisostvovala tudi 40-članska delegacija italijanske občine Ronchi. Na tej seji bo podpisana končna listina o pobratenju med Metliko in mestom Ronchi. Na slovesnosti bo igrala godba na pihala, pripravljajo pa tudi krajski kulturni program.

Zatem bodo na Pungarju razvili prapor mestne organizacije ZZB v Metliki. Praznovanje bo zaključeno s tovariškim srečanjem in z zabavo, na kateri ne bo manjkalo domačih belokranjskih specialitet.

Iz leta v leto narašča zanimanje za turizem

Niz uspehov Turističnega društva v Metliki

13. junija je bila v nabito polni kino dvorani letna skupščina Turističnega društva. Iz izbrnega poročila Julija Nereda smo razbrali, da je v zadnjih dveh letih društvo lepo napredovalo. Metlika je v tem času postala mesto cvetja in oleandrov, kopalnice na Kolpi je lani dobilo sodoben zidan objekt s slačilnico in bifejnim. V mednarodnem letu turizma se je uresničila tudi naša dolgoletna želja, saj je turistično društvo dobilo sodobno opremljeno lastno pisarno, ki je dobro zaopremljena z belokranjskimi spominki, izdelki domače obrti in razglednicami.

Organiziranih je bila tudi cela vrsta kulturno-turističnih prireditev, menili pa so, da je treba vsako leto pripraviti pustni karneval, ki privabi največ gostov.

Na občnem zboru so sprejeli tudi nova pravila društva. Kot eno najpomembnejših nalog pa so določili pridobivanje članstva in vzgojo prebivalstva v turističnem pogledu. Razen tega bodo pripravili še ponatis prospekta »Metlika in okolica« ter »Kolpa vas vabje«, kakor tudi ponatis knjige »Metlika skozi stoletja«.

R. F.

Kmalu novi prostori za zadrugo

V Starom trgu je kmetijska zadruga Črnomelj zgradila novo skladišče na začetku vasi, pred kratkim pa so del skladišča začeli preurejati v pisarniške prostore in lokal. Iz sedanje stavbe na trgu se mora pisarna zadruga izseliti, ker je hiša prodana zasebniku. Računajo, da bodo preureditvena dela končana v enem mesecu. V nove prostore se bo preselila tudi trgovina z reprodukcijskim materialom in zaščitnimi sredstvi, težave pa bodo s prodajo goriv, ki jo zadruga opravlja za uslugo občanom. Ker je sedanje skladišče za prodajo goriv precej oddaljeno od novih upravnih prostorov, bi radi v bližini zgradili vsaj

zasilen prostor, kjer bi lahko prodajali goriva, dokler ne bo vas dobila prave bencinske črpalke. Za gradnjo novega skladišča goriv so vaše organizacije zbrale že 2.250 din, nekaj finančne pomoči pa pričakujejo tudi od zadruga.

Tudi ribiči v reformi

Letos so na izrednem občnem zboru ribiške družine Črnomelj sprejeli sklep, da se tudi ribiči vključijo v gospodarski razvoj občine. Sklenili so zgraditi bazen za prodajo živih sladkovodnih rib, čistiti Dobljico in Lahinjo okrog Črnomlja, poživiti mladinsko sekcijo v družini ter sodelovati pri sportnem, rekreacijskem in zabavnem življenju v mestu.

Maja, dokler ni bilo večjih padavin, so člani ribiške družine opravili 178 prostovoljnih delovnih ur. Zabetonirali so bazen, napeljali vodo, ostala dela pa nameravajo dokončati konec meseca. V začetku julija računajo na otvoritev prodajalne z živimi ribami. Vrednost dosejeh opravljenih prostovoljnih del pri gradnji bazena in čiščenju voda znaša več kot 2.100 din.

VILKO CRNIC

Občani proti gradbenemu dovoljenju

Zasebnica, ki je postala lastnica večje stavbe poleg šole v Starom trgu, namerna hišo popravljati in zgraditi tudi gospodarska poslopja s hlevom. Ker je vhod v šolo od nameravane gradnje hleva oddaljen samo tri metre, so s sestanka občanov poslali protestno pismo občinski skupščini Črnomelj, ker je izdala gradbeno dovoljenje. Občani Staroga trga zahtevajo ponoven ogled strokovne komisije in prokleto gradbenega dovoljenja za gradnjo hleva, ker ne dovolijo, da bi se tik šolskih vrat sprehajala živina.

Suhor v pripravah na proslavo

Dne 11. junija je bil na Suhorju sestanek vseh vodstev družbeno-političnih organizacij in odbora krajevne skupnosti. Razpravljali so o aktualnih političnih dogodkih doma ter o pripravah na proslavo 25. obletnice ustanovitve otroškega odbora APZ za Selo krajino, ki bo 21. julija na Suhorju.

Slovenski oktet v Metliki

Prosvetno društvo v Metliki je za soboto, 29. junija zvečer, povabilo v goste SLOVENSKI OKTET, tenorista domačina MITJO GREGORČA in harfistko PAVLO URŠIČ-PETRIČEVO. Opozarjamo prebivalce na kvalitetno prireditev, ki bo ob 20. uri v domu Partizana. Vstopnice so v predprodaji v turistični pisarni.

Kopiničeve mame ni več

V 84. letu starosti je v Metliki po krajši bolezni umrla dobra žena in mati Julijana Kopinič. V komaj dveh letih in pol je to tretji sveži grob Kopiničeve družine. Drug za drugim sta umrli njena sinova, prvoborca Julij in Daro, zadeta od srčne kapi. Dobro materino srce ni moglo predoleti te izgube. Družina Kopinič je bila že od nekdanje znana kot ena najbolj naprednih v mestu, zato se je bomo Metličani še dolgo spominjali.

Velika izbira vsega tekstilnega blaga in konfekcije. Najnovejši vzorci. Prepričajte se o cenah. Prodaja na 5-mesečno brezobrestno odplačilo.

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

SPREHOD PO METLIKI

OB ZAKLJUČKU SOŠKEGA LETA so učenci metliške osnovne šole pripravili koncert mladinskega pevskega zbora, mladini godbenikov in zabavnega ansambla. Lepa kov in zabavnega ansambla. Lepa prireditev, ki so jo obiskali tudi mnogi stariši, je bila v nedeljo, 23. junija dopoldne, v gorah avli osnovne šole. Nastopajoči so bili deležni prisrčnega priznanja.

TURISTIČNA PISARNA V METLIKI je spet odprta, in sicer dopoldne od 9.—12. ure, popoldne pa od 17.—20. ure. Tako lahko tisti turisti, ki zvečer iščejo tujske sobe, dobe v pisarni vse potrebne informacije.

PISARNA OBČINSKEGA RDEČEGA KRIZA v Metliki se je iz Fuzove hiše na Dragah preselila v nove prostore na Trgu svobode, nad banko, kjer so že druge občinske politične in družbene organizacije. Tako bo mnogim pisarna še bolj pri roki.

DELOVNA SKUPNOST »BETI« že četrto leto izdaja glasilo »Trikotazera«. Pravkar sta skupno izšli 4. in 5. številka, ki prav tako kot druge prinašata mnogo zanimivega, predvsem informativnega gradivo. Glasilo tiska Blamileva tiskarna v Ljubljani (časopisno podjetje »Delo«), izdaja pa ga tovarna za nožnanjo uporabo. Ven-

dar ne bi bilo prav nič narobe, če bi vsako številko pred natisom prebral kak korektor in popravil številne pravopisne in stilne napake.

NA ZADNJEM ŽIVILSKEM SEJMU v Metliki so bile stojnice bolj slabe naložene. Čene moki in žitom so ostale v glavnem nespremenjene. Na trgu sa je že polvirala mlada zelenjava. Šopek 4—5 kosov mlade pese je veljal 2 din in prav toliko šopek mlade čebule. Veliko je bilo česenj; za liter so branjevke sprva zahtevale 2,50 din, kasneje pa so pri cent malo popustile. Jajca so prodajale po 40 par.

DELA V NOVEM GOSTIN. SKEM LOKALU, ki ga bodo preuredili iz bivšega Makarjevega gostišča na metliških Dragah, bolj počasi napredujejo, saj je treba razbijati stave in polagati novo kanalizacijo. Tudi načrti se niso do kraja izdelani. Kaže, da bo treba na novi lokal čakati še nekaj mesecev.

METLIŠKI TEDNIK

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Komunisti z Grma predlagajo

Na zadnji letni konferenci osnovne organizacije Zveze komunistov Grm so komunisti velik del razprave posvetili osnutku teza statista Zveze komunistov Slovenije.

Občinski konferenci Zveze komunistov predlagajo naslednje:

— Občinska konferenca Zveze komunistov naj se sestane obvezno dvakrat letno

(vsaj tedaj, ko sprejema program dela oziroma obračun dela).

— Pri občinski konferenci naj se ustanovi časno razsodišče oziroma naj se določijo instance v zvezi s morebitnimi pritožbami članov.

— Statut naj predvidi, kateri člani se lahko trenutno ali za stalno oprostijo plačevanja članarine.

— V članstvo Zveze komunistov naj se sprejema samo v osnovnih organizacijah, te pa naj imajo tudi možnost izključevanja. Aktiv pa lahko ima možnost predlagati.

— Vsi komunisti naj obvezno naročijo glasilo »Komunisti«, naročnina naj se plača iz članarine.

— Podrobno naj se obrazloži postopek pri odstopu oziroma pritegnitvi novih članov občinske organizacije.

Razen tega je bila živahna razprava o demokratičnem centralizmu. Komunisti so menili, da bi moral ta delovati v obeh smereh, ne pa samo od vrha navzdol!

S. DOKL

Znova premalo krvi

Pred časom so SZDL, občinski odbor Rdečega križa ter občinski sindikalni svet sklicali posvetovanje s predstavniki delovnih organizacij o krvodajalstvu. Kaka dva meseca so podjetja organizirala krvodajalstvo, sedaj pa je znova prišlo do zastoja. V bolnici pravijo, da bi bilo, kljub temu da bi delovne organizacije skrbele za načrtno krvodajalsko akcijo, še vedno premalo krvi za kritje potreb novomeške bolnice. Sicer pa je po krvodajalstvu novomeški odbor Rdečega križa med najboljšimi v Sloveniji.

Občani: denar in izkope

Odbor krajevne organizacije Socialistične zveze in odbor za zgraditev vodovoda v Irči vasi sta 13. junija odločila, da bodo začeli urejati okoli 1 km dolg vodovod v tem kraju avgusta. Občani so že zbrali 20.000 dinarjev, opravili pa bodo tudi vse izkope za ovi. Dela bo vodila novomeška krajevna skupnost, ki je s podjetjem VODOVOD že sklenila pogodbo, prav tako je sklenila posebno pogodbo z gradbenim odborom in tako uredila vsestranske odnose zainteresiranih.

Že več kot 100 podpornih članov

Aktivisti RK pri občinskem odboru Rdečega križa Slovenije si še naprej prizadevajo za pridobivanje podpornih članov. Sedaj jih je že več kot sto, med delovnimi organizacijami pa gre počasneje. Med prvimi podpornimi člani RK sta bila Dolenjski list ter hotel Metropol.

Za 690.000 din 120 prošenj

320.000 din bodo dobili upokojenci za obnovo stanovanj, drugo pa bo šlo za nova stanovanja

Upokojenci novomeške občine so dobili letos za urejanje stanovanj 690.000 dinarjev. Ta denar, ki se je nabral pri republiknem zavodu za socialno zavarovanje iz 4-odstotnega prispevka pokojnin, je devetčlanska komisija pri novomeški podružnici Društva upokojencev nedavno razdelila. 320.000 dinarjev je namenjeno za posojila upokojencem, ki obnavljajo stanovanja, drugo pa na nakup stanovanj v blokih.

Denar za obnovo stanovanj je komisija razdelila glede na število upokojencev v posameznih krajih. Tako je 150.000 dinarjev dala za stanovanja upokojencev v Novem mestu, 100.000 v Straži, Dolenjskih Toplicah in Žužemberku, 70.000 pa za obnovo stanovanj sentjernejskih in škocjanskih upokojencev.

15 prošenj za dodelitev posojila je bilo medtem že ugodno rešenih. Prosilcev je več kot 120, od tega nekaj nad 20 v Novem mestu. Ker denarja ni dovolj, bodo dobili posojilo res samo najbolj potrebni.

Del od 690.000 dinarjev je dala novomeška podružnica za po dve dvestoposteljni sobi v domovih počitka na Impolci in v Metliki. Na Impolci bosta sobi vseljivi že v letošnjem oktobru, v Metliki pa šele poleti prihodnje leto. Podružnica je te prostore kupila za svoje člane, uporabljati pa jih bodo lahko tudi socialni oskrbovanci.

Nabiralna akcija se nadaljuje

Nabiralna akcija za obleke in obutev, ki jo je organiziral občinski odbor RK v Novem mestu, je prav lepo tekla. Čeprav akcija še vedno traja, se je zbralo že za približno 170 kg ravnih oblačil za otroke in odrasle. Največ je rimske obleke. Občinski odbor RK je že razdelil nekaj obleke najpotrebnejšim družinam v novomeški občini. Z oblikami in obliki vijo bojo oskrbeli tudi tiste otroke, ki bodo odšli na letovanje v počitniške kolonije, pa nimajo potrebne obutev in ne obleke. Prav bo, če bodo v naslednjih tednih oddali obutev in oblačila še vsi tisti Novomeščani, ki so se še odločili, da bodo podprli to humano akcijo.

Motorist podri otroka

Anton Stangelj iz Gotne vasi je 5. junija popoldne peljal črna motor iz Novega mesta domov. Pred hišo št. 73 v Gotli vasi je pred motor pritekel 3-letni Zdravko Smrke. Motorist je zavril in zavil na desno, kljub temu pa je dečka podri. Zdravko je bil lažje ranjen, poškodovana pa so se tudi motoristova črna.

Kombi se je prevrnil

Janos Goršek iz Regerče vasi je 8. junija peljal kombi IMV z Gorjancev v Novo mesto. Na hudem ovinku pod Vanto je vozilo zaneslo s mokre ceste in se je prevrnilo v jarek. Škoda so ocenili na 4000 dinarjev.

Pripravljeni na slavie za dan borca - 4. julij

Občinski odbor Združenja zveze borecev, ZB — levi in desni breg Krke in ZB Bršlin bodo priredili 3. julija zvečer svečano proslavo na Loki v Novem mestu. Proslave se prav gotovo najbolj veselijo člani ZB levi breg Krke, ki bodo ta večer prvič razvili svoj prapor, za katerega so prispevale denar delovne organizacije na tem območju. Nekdanje borec, ki se bodo udeležili proslave, bodo razveselili s kratkim kulturnim programom pevec moškega pevskega zbora iz Novega mesta, godba na pihala in Oder mladih.

4. julij, dan borca, bodo praznovali tudi v vseh večjih krajih v novomeški občini.

Kaj bi radi postali

Pretekli teden so razredniki osmih razredov izvedli med osmošolci osnovne šole »Kajta Rupena« iz Novega mesta posebno anketo o tem, kaj bi radi postali.

Anketa je pokazala, da bi 31 učencev rado nadaljevalo šolanje na gimnaziji, 12 se jih je odločilo za pedagoško gimnazijo, 10 za ekonomsko srednjo šolo, 14 za tehnično srednjo šolo, 7 za šolo za zdravstvene delavce, 7 za gostinsko šolo, 6 za kadete na strokovni šoli sekretariata za notranje zadeve v Ljubljani, 10 učencev pa se je odločilo za priučitev. Trije osmošolci se še niso odločili, kaj bi postali, dva pa bosta morala razred ponavljati.

Na to praznovanje se že povsod skrbno pripravljajo. V Smarjenskih Toplicah bo priredil 4. julija novomeški moški pevski zbor koncert partizanskih in narodnih pesmi, v Žužemberku pa bodo praznovali dan borca šele 14. julija, ko bodo praznovali tudi krajevni praznik.

Na vrsti so cenilci

11. junija so lastniki zemlje, na kateri bo nova novomeška šola, pristali na odkup parcel, potrebnih za to šolo. V pogovoru s predstavniki krajevne skupnosti in upravnega odbora sklada za novo šolo so povedali, da z razumevanjem sprejemajo odločitev pristojnih organov, da bo nova šola na njihovi zemlji. Te dni bo komisija, sestavljena iz agronomov, gradbenikov, gozdarjev, hortikulturcev in drugih izvedencev, določila najprimernjšo odkupno ceno za zemljo.

Število voznikov narašča

V novomeški občini je 6880 voznikov, mod njimi je 5800 moških in 800 žensk. Največ je avtomobilistov — 3286, sledijo pa jim motoristi in mopedisti, katerih je že 2273. Letos je delalo izpit 1692 kandidatov, narodilo pa ga je 579 ali 34,22 odstotka. V zadnjem času je veliko zanimanje tudi za mopede. V prvem polletju jih je bilo na novo registriranih kar 473, kar je 1/5 vseh vozil, ki so registrirana v tem razredu.

m. d.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Adolf Krašovec, Ivan Florjančič, Anton Miklavčič, Vide Ravbar, Emil Parkelj, Alojz Plantan in Dušan Jerč, člani IMV Novo mesto; Stjepka Šimič, članica Dolenjke, Novo mesto; Marija Sitar, članica Ele, Novo mesto; dr. Olga Kretič in Marija Grabrijan, članici Zdravstvenega doma Novo mesto; Miha Somrak, kmet s Kala pri Prečju; Ludvik Kebe, Andrej Koce in Stanko Zupančič, člani Zavoda za zaposlovanje, Novo mesto; Alojz Zupančič, Francka Tomažin, Tončka Gorjanc in Antonija Dvorčak, člani Krke — tovarne zdravih, Novo mesto; Janja Kohler, delavka iz Jedinčice; Ana Hrovat in Matelj Grandljev, članici splošne bolnice Novo mesto; Ana Bartolj, članica Novoteksa, Novo mesto; Slane Progar, Anton Hrovat in Ignac Krhin, člani Mesarije, Novo mesto; Valentin Levstik, član Krojaca, Novo mesto; Marko Smale, član Iskre, Novo mesto; Jelka Hleč, članica SDK Novo mesto.

Letovalo bo 320 otrok

V skupnem skladu za letovanje otrok je še vedno premalo denarja za vse tiste, ki bi morali na letovanje v počitniške kolonije

V letošnjem letu se je zbralo v skupnem skladu za letovanje zdravstveno in socialno šibkih otrok iz novomeške občine 25.240 din, ki so namenjeni za letovanje 320 otrok v počitniških kolonijah.

Denar za letovanje so prispevale gospodarske organizacije in sindikalne podružnice. Tovarna zdravih »Kraša« je prispevala v ta sklad 2000 din, poskrbela pa je tudi za letovanje 44 otrok svojih delavcev. Tudi v Novoteksu so prispevali za letovanje otrok svojih delavcev 8000 din, v skupni sklad pa 2000 din. Za letovanje otrok svojih delavcev in za letovanje vseh tistih otrok, ki so zdravstveno ali pa socialno šibki, so poskrbeli v Novoteksu in pri Pionirju ter v nekaterih drugih

podjetjih. Število otrok, ki bi morali letos v počitniške kolonije, bi bilo še večje, če bi upoštevali vse tiste otroke, ki jih priporočajo šole ali zdravnik. Občinski odbor RK si zmanj prizadeva, da bi omogočil letovanje vsem takim otrokom, kajti sredstva so skopo odmerjena, nekatera podjetja pa niso prispevala v skupni sklad za letovanje še prav ničesar.

44 predšolskih otrok najbolj potrebnih zdraviljenja, letuje še od 15. junija na Debeli rtiču, naslednja izmena otrok pa bo odšla v avgustu na Debeli rtiču. V Pananu pri Portorožu bodo otroci letovali v štirih izmenah. V vadnji izmeni bo letovalo tudi 20 otrok iz Metlika in 30 iz Trebnjega, ena izmena 18 otrok pa bo letovala tudi v Vranskem.

Mladinska konferenca

Pred zaključkom šolskega leta so imeli dijaki poklicne kovinarske in avtomehaniške šole v Novem mestu mladinsko konferenco. Izbrani je bil 13-članski komitej, ki naj bi v počitnicah pripravil delovni program za prihodnje leto. »Prepričani smo, da bo naša mladinska organizacija v jeseni vsorna,« je rekel ravnatelj šole tov. Boris Savnik.

SP o resolucijah o

Sindikalne podružnice v večjih novomeških podjetjih — LABOD, NOVOTEKS, KRKA, NOVOLES — so te dni obravnavale besedilo resolucij, ki bodo sprejete na bližnjem VI. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije. Člane sindikalnih podružnic je predvsem zanimalo, koliko bodo te resolucije pomagale reševati pereča vprašanja v delovnih organizacijah in na splošno družbenih področjih.

TV-RADIO

SLAVKO PETRE

Partizanska 7 — tel. 21-597

NOVO! Ei in »Rudi Čajavec« servis

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Dim iz Migolice — Sonja, Angela Papež iz Lopate — Milena, Marija Robek s Trške gore — Franca, Alojzija Glavan iz Rožemlja — Antona, Marija Znidarski iz Ostroga — Silvo, Anica Kuznik iz Zeleznega — Slavko, Nevenka Kotar iz Sentvida pri Stični — Primoža, Jojica Tekstor z Malega Slatnika — Sandija, Marija Pavlič iz Vratna — Pavlo, Ljudmila Čeh iz Stana — Janez, Franciška Brear iz Homna — Jožeta, Antonija Bevk iz Dolnjega Mahistrova — dekca, Mirjana Vohič iz Črnomlja — Anito, Olga Moravec iz Malega Nerajca — deklico, Rozalija Mišnaš iz Starega trga — dekca, Ana Babjič iz Roj — deklico, Ana Spolko iz Laš — deklico, Anica Volk iz Črnomlja — deklico in Ljudmila Kosec iz Zabje vasi — deklico.

Novomeška kronika

VITRINA ATLETSKEGA KLUBA Novo mesto je po dolgem času spet urejena. Leto dni stare slike so zamenjala novejša s plinirskih zveznih atletskih iger. Upamo, da bo poslej vitrina spet redno oskrbovana.

ODPRTEGA PIVA NE TOČIJO več v nobenih novomeških gostilnah. Mnogi se zaradi tega pritožujejo, saj je bil oodržo pivo priljubljena pijska mnogih gostov.

PLAKAT, KI VARI NA MO-TOKROS v Trliču, so nalepili v soboto na zid študijske knjižnice Mirana Jarca. Lepak bo zelo težko odstraniti in bo še lep čas kvaril podoba stavbe. Plakate smejo lepiti po mestu le določene osebe, in to le v vitrine in na oglasne deske, ne pa kamorkoli.

TENIS IGRISČA so v zadnjem mesecu lepo uredili, saj je veliko zanimanje za to lepo igrjo. Tako so izrišča zadnje čase vsako popoldne polna navdušenih igralcev.

SPLAV NA KIRKI ob Zupančičevem sprehajališču je v zelo slabem stanju. Deske so preporele, nekatere pa celo manjkajo. Veslaci bodo morali splav kmalu popraviti, sicer se bo podri.

MLADINSKI PLES JE V DOMU JLA vsako sredo in soboto od 7. do 11. ure. Na plesu, ki je dobro obiskan, igra garnizijski orkester. Vsako soboto in nedeljo

zvečer pa je ples tudi na vrtu hotela Kandija. Na plesu igra ansambel KORONA.

30 FICKOV, 2 FIATA 1300 in 1 specialni fiško za servisno službo je danes dobil servis Novoteksa pri kandijski postaji. Avtomobil so še vnaprej prodani in jih bodo kmalu izročili naročnikom.

KOSKI ZA ODPADKE so precej redki. Na glavnem trgu je samo 7 koskov, in to le na levi strani, medtem ko drugod po mestu koskov ni.

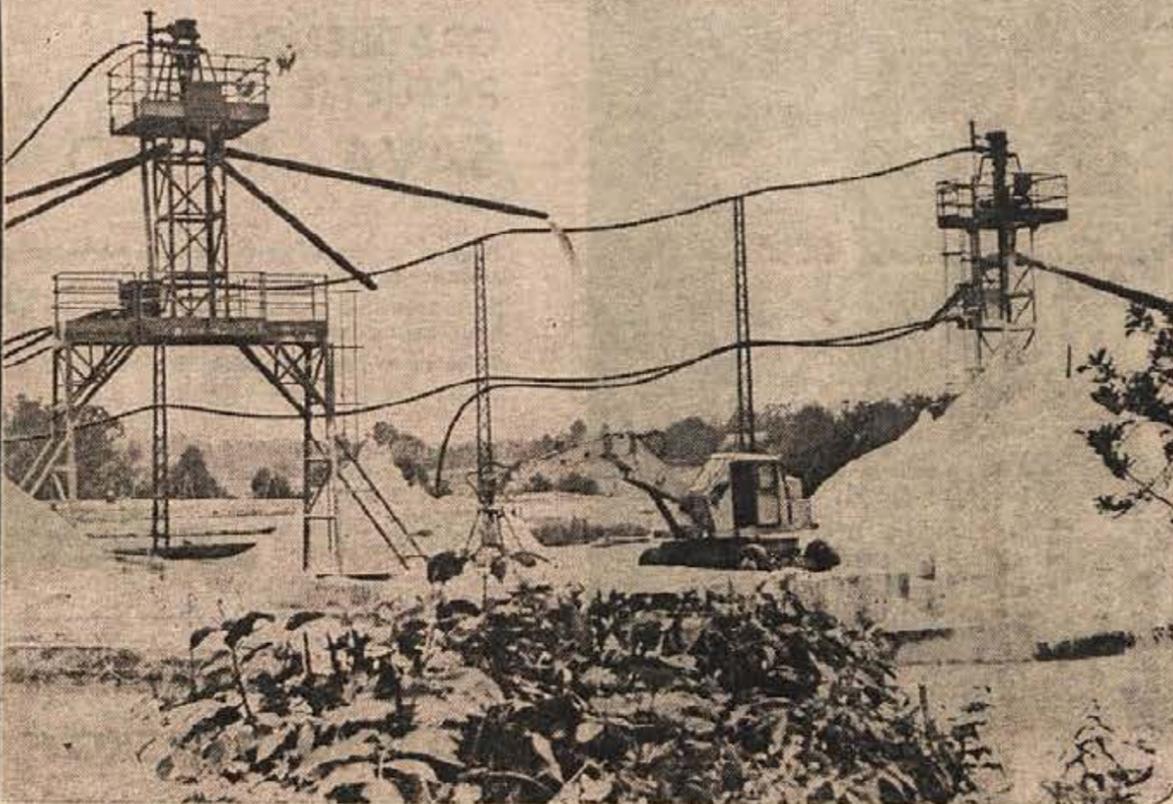
UPOKOJENCI BODO 2. JULIJA priredili izlet v Zalec, Logarsko dolino, Gornji grad in Kamnik. Zadnji rok za prijave za izlet je 28. junij.

NOVOMEŠKI TRG je bil tudi ta ponedeljek zelo dobro založen. Kilogram oščenj je veljal 2 din, liter borovnice 3 din, kg orehov 3,5 din, kg fišola pa 60 par. Paradiznik je veljal 2,30 din, lonček pregrte smetane 2 din, kg ovetaše 4 din, kg kumar 2,50 din, kg solate 2 din, šopek pese 30 par, šopek korenja 50 par, šopek čebule pa tudi 50 par. Jajčka so bila tokrat malo dražja, saj so veljala 50 par.

GIBANJE PREBIVALSTVA — Rodile so: Marija Jurčič s Mastnih nji, blok 7 — Nives, Marija Markelj iz Kandijske 7 — Mirka, Angela Markovič, Nad mlina 19 — dekca in Marjeta Turk iz Ljubljanske 9 — Alojza.

* KREMEN *

SE PREBIJA NA VIŠJO STOPNICO

Kremenčev pesek so na Dolenjskem kopali že pred dolgimi stoletji, nekako takrat, ko sta v dolini Krke in Kolpe cveteli obrti fužinarjev in kovačev. Iz tega časa izvirajo tudi prvi podatki o kopanju in uporabi nepranih kremenčevih peskov v železarskih obratih na Dvoru ob Krki in Gradu v Beli krajini. Ko sta kovaštvo in fužinarstvo v prejšnjem stoletju izumrli, so prenehali kopati tudi kremenčev pesek.

Ko so po prvi svetovni vojni iskali keramično glino za tovarno peči in samotnih izdelkov v Novem mestu, so odkrili večje količine kremenčevega peska in ga seveda tudi uporabljali. Ko so npr. pod Ruperč vrhom prebijali predor, so imeli graditelji velike težave prav s kremenčevim peskom. Pesek je vzbudil pozornost strokovnjakov, zato so ga kaj hitro začeli kopati — najprej pod graščino Ruperč vrh pri Birčni vasi, pozneje pa še na kapiteljskem Marofu v Novem mestu, pri Sv. Roku v Regerči vasi, v Leskovcu in na Mokrem polju.

Druga svetovna vojna je prekinila kopanje kremenčevega peska. Italijani so se sicer zelo zanimali za to surovino, vendar so jim številne partizanske akcije preprečile, uresničiti pohlepne želje. Ko je vojna minila, je bilo treba naši industriji takoj preskrbeti surovino. Hrastniška steklarna je začela uporabljati bel pesek iz Leskovca, podjetnik Kos pa je začel kopati v drugih peskopolih. Mariborska tovarna avtomobilov se je odločila za kremenčev pesek iz Mokrega polja.

Ustanovna listina je stara dvajset let

19. novembra 1948 je bilo v Novem mestu ustanovljeno okrajno podjetje KREMEN. V letih 1950 in 1951 so se z

novim podjetjem združili tudi obrati hrastniške steklarna in mariborske tovarne avtomobilov v Mokrem polju.

Četrto leto po ustanovitvi se je podjetje preimenovalo v RUDNIKE KREMENČEVEGA PESKA, leta 1956 pa v RUDNIKE NEKOVINSKIH RUDNIN «Kremena». Današnje ime INDUSTRIJA IN RUDNIKI NEKOVIN je podjetje dobilo 15. junija 1961.

Ob 10-letnici prvi za kremenčev pesek

V letih 1950 do 1956 je KREMEN zelo napredoval. Izkop peska se je povečal od 4.100 na 45.187 ton. Kopati so začeli tudi bentonite (glino) in poskušali z izdelavo mas, odpornih proti ognju.

Ker zaloge niso bile raziskane in ker je združitev z gradaskim MARMORJEM bolj škodila kot koristila, se je podjetje znašlo v krizi. Kazalo je, da ni več upanja, da bi zadostilo potrebam po steklarskem in keramičnem pesku.

Konec zagate s surovinami so napovedala temeljita raziskovalna dela leta 1957. Ob 10-letnici obstoja naslednje leto je bilo novomesko podjetje največji proizvajalec kremenčevih peskov v Jugoslaviji in edini preskrbovalec livarskih in keramičnih obratov s pranim peskom.

S temeljitimi raziskavami so odkrili nova ležišča kremenčevega peska, med drugim ležišče kvarcita v Mirenski dolini in veliko ležišče livarskih in steklarskih peskov v Ravnem pri Raki.

20-letnico obstoja praznuje KREMEN z manjšimi dodatnimi spremembami. Pomembnejše je predvsem dvoje: časna vključitev Krmelja v bilanco in pogodbeno sodelovanje z rudnikom v Globokem pri pridobivanju livarskih peskov.

Težave na pragu reforme

Ves ta čas, predvsem v letih 1960 — 1964, je bilo premla narejenega za posodobljanje dela v obratih. Večja je bila težnja po (resničnem, začasnem, zato pa seveda brezperspektivnem) zadovoljstvu. Na KREMENOVO nast je slabo vplivalo tudi to, da je pod njegovo streho raslo v Novem mestu novo podjetje — steklarna. Odliv denarja za steklarno — čeprav manjših vsot — in vpreže KREMENA odločil samostojla, da se je delavski svet gradnji sta znatno pripomoglost strokovnega kadra pri no krojiti svojo usodo.

Na pragu gospodarske reforme pred tremi leti je podjetje spet zabredlo v težave. Iz razumevanjem. Trije med sedmimi obrati so delali z veliko izgubo. Krmeljski obrat so likvidirali, razmere v Globokem so uredili obrat na Mokrem polju pa še urejajo in kaže, da se bo uspešno postavil na svoje noge.

Sodobnejše delo in raziskave

V letih gospodarske reforme je podjetje porabilo za odkup zemljišča, nabavo strojev, ureditev skladišča, barake, opremo, modernizacijo prevozov in drugo 2,56 milijona dinarjev (156 milijonov S din), s tem da letošnji znesek v ta namen (100 milijonov S din) ni še porabljen.

Za raziskave pa je dalo podjetje v osmih letih (do letos) 1,23 milijona dinarjev (123 milijonov S din). Raziskovanje terena oziroma nahajališča kremenčevega peska in drugih surovin je pomembna naloga, saj lahko podjetje le na ta način zve za zaloge in predvidi svojo življenjsko dolgot. Omeniti je treba, da ima podjetje šele ob 20-letnici v posebnem elaboratu obdelana vsa rudniška nahajališča in zaloge razen

nahajališča kvarcita, ki ga bodo raziskali letos. V ta namen bo dalo 70.000 dinarjev, enako vsoto pa bo prispeval tudi sklad Borisa Kidriča.

Start 4.100 ton, rekord 113.766 ton

V desetih letih se je KREMENOVA proizvodnja skraj dvajsetkrat povečala: od 4.100 ton peska leta 1948 na 47.500 ton leta 1958, vrednosti pa od 81.900 dinarjev (8,190 milijona S din) na 1.940.000 dinarjev (194 milijonov S din). Leta 1963 so v KREMENOVIH rudnikih prvič nakopali več kot 100.000 ton peska. Ob koncu leta 1964 pa so imeli s 113.766 tonami rekordno proizvodnjo. V prvem letu reforme je proizvodnja spet padla pod 100.000 ton, lani pa se je znova povečala na 103.504 tone.

Od leta 1959 do letos so nakopali 792.112 ton kremenčevega peska in kvarcita v vrednosti 45.484.772 dinarjev (4,5 milijarde S din).

Izvoz na vzhod, sever, zahod

Izvoz je bil v prvih desetih letih zelo majhen, saj so prodali na leto po 1.000 do 1.500 ton peska, kvarcita, glino, nekaj mas in leta 1957 tudi 18 m³ marmorja (v Italijo, Poljsko, Avstrijo, Zahodno Nemčijo in Romunijo). Najmanjši izvoz je bil ob 10-letnici podjetja, ko so onstran meja prodali le 87 ton peska.

Po letu 1959 se je KREMENOV izvoz hitro večal. Tisto leto so prodali že 7.438 ton kvarcita v Zahodno Nemčijo iz iztržili 23.000 dinarjev (2,3 milijona S din). Naslednje leto se je izvozno območje razširilo še na Avstrijo in Italijo, spet pa so začeli izvažati kremenčev pesek. Leta 1961 je bil izvoz največji — 9.141 ton, iztržek pa —

540.679 dinarjev (54 milijonov S din). Leta 1964 so začeli izvažati tudi na Madžarsko. V devetih letih (od 1959 do 1967) je KREMEN izvozil 53.885 ton peska in kvarcita za 2.885.315 dinarjev (288,5 milijona S din).

Želja: tovarna penjenega betona

Gotovo se bo kdo vprašal, kakšna prihodnost čaka KREMEN.

O tem so v podjetju razmišljali in se na prihodnost tudi pripravili.

Ker na tujih tržiščih zahtevajo večjo količino in kakovost, se je podjetje odločilo, da bo proizvodnjo kvarcita — rožencev (že zdaj prodaja v tujini 80 odstotkov tega) povečalo in posodobilo, predvsem pa se povečalo pridobivanje steklarskih peskov, za katere v zahodnem delu države nima tekmeča.

Podjetje je že uvedlo vrsto izboljšav v proizvodnji in pripravilo načrt za rekonstrukcijo. Posebno skrb posveča plemenitenju peskov, ker tudi oplemenitenih pes-

kov na trgu se vedno primanjkuje. Izboljšalo pa bo še druge dajavnosti. Mislije na je predvsem proizvodnja mas, odpornih proti ognju, in drugih livarskih pripomočkov. Pripravljanje livarskih in gradbenih peskov (za penjeni beton — sistem siporex) ter peskov za filtrirje je dejavnost z veliko prihodnostjo. Glede na velike zaloge surovin v trikotniku Novo mesto — Brežice — Sevnica želi KREMEN odpreti tovarno penjenega betona (siporex). Načrt je pripravljen.

V KREMENU se zavedajo, da bodo lahko uresničili načrte samo z večjim prizadevanjem, številnejšimi samoopovedovanji in večjim denarjem. Tako bodo laže zadovoljili trg, med predelovalci nekovinskih rudnin pa si zagotovili boljše mesto. Brez pomoči družbe in predelovalne industrije — ta mora biti za KREMENOVO dejavnost še zlasti zainteresirana — načrtov ne bo lahko uresničiti, predvsem pa ne kmalu.

20 LET PRI KREMENU

Jožefa Ljubi: »Nikoli ni bilo tako slabo, da bi se morala pritoževati. Pri KREMENU želim dočakati upokojitev.«

Franc Manček je vodja personalne službe. »Čeprav sem se za 20 let postaral, me veseli, da sem toliko časa pri istem podjetju.«

Albin Golob je vodja odpreme. Veseli ga, da je iz skromnih začetkov, ko ni bilo dovolj samokolnic, zraslo moderno podjetje.

Franc Blažič: »Edino orodje sta bila lopata in kramparica, sedaj pa imamo stroje in je delo lažje.«

KREMENOVA peskopkop (na gornji sliki) in nova KREMENOVA separacija v Ravnem pri Raki (na sliki pri naslovu) — Foto: M. Vesel

SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO

Občinski odbor ZZB — Občinska konferenca SDZL
— Občinski komite ZKS — Občinski komite ZMS
— Občinski sindikalni svet

Ob letošnjem 4. juliju želimo, da bi še naprej razvijali tradicije NOB! Vsem članom borčevskih organizacij lep pozdrav!

SPLOŠNO OBRTNO PODJETJE KRŠKO

ima v svojem sestavu naslednje obrate: gradbeno skupino, splošno ključavničarstvo, splošno kleparstvo in vodoinstalaterstvo, slikarstvo in pleskarstvo, steklarstvo in steklobrisilstvo ter inženirski biro.

Za občinski praznik občine Krško in dan borcev čestitamo vsem občanom!

KOVINARSKA — KRŠKO

TOVARNA INDUSTRIJSKE OPREME IN KONSTRUKCIJ

KOLEKTIV POŠILJA OBČANOM IN BORCEM ČESTITKE ZA DVOJNI PRAZNIKI

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO

POZDRAVLJA OBCANE
KRSKEGA
OB OBCINSKEM
PRAZNIKU, PRAV TAKO
PA POZDRAVLJA TUDI
VSE BORCE ZA NJIHOV
PRAZNIK — 4. JULIJ!

GRADBENO PODJETJE SAVA — KRŠKO

Podjetje proizvaja razne betonske oblikovnike in gramozne agregate za potrebe gradbeništva.

Za individualne graditelje imamo vedno na zalogi kvalitetne betonske oblikovnike vseh dimenzij!

Za nakup se priporoča kolektiv!

ZA OBCINSKI
PRAZNIK
IN DAN BORCA
ISKRENE
ČESTITKE!

Trgovsko podjetje na debelo in drobno

PRESKRBA — KRŠKO

vabi v svoje prodajalne! Hkrati čestita občanom za občinski praznik ter borcem za njihov praznik!

SPLOŠNO MIZARSTVO KRŠKO

KOLEKTIV SE PRIPOROČA ZA NAROCILA IN ZELI OBČANOM TER BORCEM VEŠELO PRAZNOVANJE 4. JULIJA!

TRANSPORT KRŠKO

opravlja kvalitetne in cene prevoze.

Cenjenim strankam, občanom in borcem čestitamo za praznik — 4. julij!

KONFEKCIJA KOMET — METLIKA

Izdelujemo in priporočamo: nedrčke, steznike in damske obleke.

Ob dnevu borca pošiljamo iskrene čestitke!

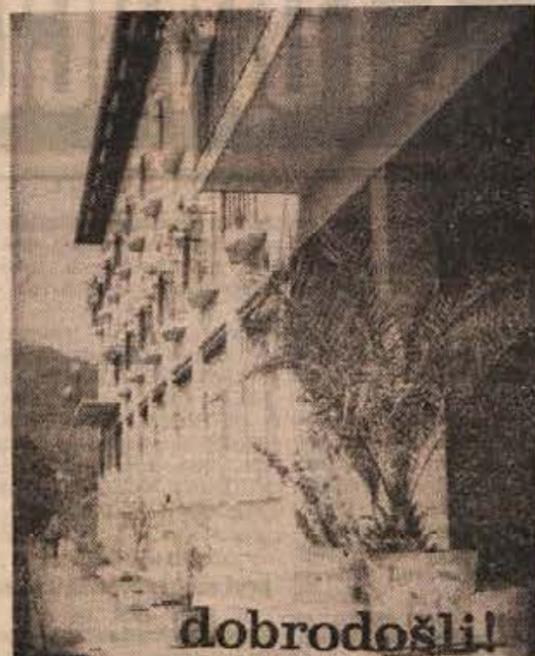

RUDNIK SENOVO

Ob dnevu rudarjev,
3. juliju, za praznik občine
in dan borca — 4. julij
lep rudarski pozdrav!

ELEKTRARNA BRESTANICA

Za občinski praznik in dan borca želimo občanom veselo praznovanje.

dobrodošli!

TURIST HOTEL SEMIČ

Obiščite naše obrate, kjer boste solidno postreženi! Čestitamo za 4. julij!

KOMUNALNO PODJETJE METLIKA

Izvršujemo gradbena, mizarška, pleskarska, vodoinstalaterska in druga dela.

Priporočamo betonske votlake različnih velikosti.

Za dan borca pozdravljamo borce in občane!

INDUSTRIJA ZA PREDELAVO PAPIRJA, KARTONA IN LEPENKE

PAPIRKONFEKCIJA KRŠKO

POZDRAVLJA OB 10-LETNICI OBSTOJA PODJETJA VSE SVOJE STRANKE IN SE ŠE NAPREJ PRIPOROČA ZA NAROCILA.

ZA OBCINSKI PRAZNIK IN DAN BORCA ISKRENO ČESTITA!

najnovije!

Belokranjska trikotažna industrija

BETI IZ METLIKE

je pripravila za letošnjo jesen spet kup novosti: ženske spalne srajce in otroške pižame iz velurja, okrašene s čipkami

Kombineže DORINA, MIJA in VIOLETA so posebna novost ženskega perila v vseh modnih barvah in okrašene z aplikacijami.

Iz helance so pripravili izbiro moških, ženskih in otroških pulijev, prav tako v modnih barvah.

Ženske bluzice iz natron-bucleja po najnovijih kreacijah in v privlačnih barvah.

Novost so tudi številni drugi izdelki iz bombaža in drugih tkanin.

Kljub trenutnim težavam na tržišču je BETI z novo kolekcijo dobršen del proizvodnje za jesen in zimo že razprodala. Izdelke nove kolekcije so prodali v vsa večja mesta Slovenije in širše domovine.

OKUSNO IZDELANA PIZAMA -MIRICA-, KI JO NOSI NASA DEKLICA, JE SE POSEBNO ZANIMIV IZDELEK NOVE KOLEKCIJE BETI.

ZA DAN BORCA ČESTITA KOLEKTIV VSEM BIVSIM BORCEM IN AKTIVISTOM!

TOVARNA KONDENZATORJEV ISKRA - SEMIČ

Kolektiv pozdravlja letošnji borčevski praznik in prisrečno čestita vsem nekdanjim borcem in aktivistom!

GRADBENO OPEKARSKO PODJETJE

MIRNA na Dolenjskem

Gradimo vse vrste visokih gradenj, nudimo opekarske izdelke, betonske cevi, betonske strešnike in opravljamo uslužnostni razrez lesa.

Ob dnevu borca pošljamo našim strankam in občanom iskrene čestitke!

OBČINSKA SKUPŠČINA TREBNJE

Občinski odbor ZZB NOV — Občinska konferenca SZDL — Občinski komite ZKS — Občinski komite ZMS — Občinski sindikalni svet

Vsem članom borčevskih organizacij in občanom želimo veselo praznovanje dneva borca!

TEKSTILNA TOVARNA

Novoteks

NOVO MESTO

POZDRAVLJAMO BIVSE BORCE OB NJIHOVEM
PRAZNIKU IN JIM ZELIMO VESELO PRAZNOVANJE

BELOKRANJSKO GRADBENO PODJETJE ČRNOMELJ

GRADIMO VSE VISOKE IN NIZKE GRADNJE.
ZA NAROČILA SE PRIPOROČA KOLEKTIV.

ČESTITAMO BORCEM ZA PRAZNIK 4. JULIJ!

1,000.000 Sdin

kredita brez plogov in porokov — tudi
zasebni kmetovalci,

lahko dobite v prodajalnah
trgovskega podjetja

DOLENJKA

● Na 24 mesečni kredit brez porokov ali z njimi vam nudimo:

- tekstilno blago
- stanovanjsko opremo in gospodinjne stroje
- gradbeni material: betonsko železo, cement, opako, stavbeno pohištvo, okensko steklo, vodovodni in elektroinstalacijski material v prodajalnah BRSLIN v Novem mestu — nasproti žel. postaje, v Mokronogu, Sentjernej, Skocjanu, Mirni peči in na Mirni.
- fotoaparate, kino kamere in druge fotografske pripomočke v DROGERIJI v Novem mestu
- ure in zlatnino pri »OKRASU« v Novem mestu

● Na 6 ali 12 mesečni kredit brez obresti, brez porokov in brez pologa nudimo:

- konfekcijo
- pralne stroje, hladilnike, štedilnike (električne, plinske, kombinirane in na trda goriva) znamke
- šivalne stroje
- preproge

DOLENJKA

Vse potrebno za najetje kredita uredite v sami prodajalni. Kredite odobravamo v višini tretjine mesečnih dohodkov ali največ 1 milijon Sdin, zasebnim kmetovalcem pa do tretjine davčne osnove.

IZKORISTITE UGODNOSTI, KI VAM JIH NUDI »DOLENJKA«!

Trgovsko podjetje na debelo in drobno
DOLENJKA - Novo mesto
objavlja

9 prostih učnih mest za prodajalce v prodajalnah podjetja

Pogoji za sprejem:

- starost od 15 do 17 let,
- telesna in duševna sposobnost za poklic prodajalca (zdr. spričevalo),
- končana osemletka z najmanj dobrim uspehom (šol. spričevalo).

Prijavljencem, ki bodo sprejeti na učna mesta prodajalcev, bo podjetje nudilo samo praktični pouk in jim bo za to izdalo potrebna potrdila.

Nadalje podjetje

razpisuje za šolsko leto 1968/69

1 štipendijo za šolanje na aranžerski šoli Šolskega centra za blagovni promet v Ljubljani

Prijave sprejema splošni oddelek podjetja do 6. julija 1968.

NOVOTEKS

tekstilna tovarna - NOVO MESTO

proda na

LICITACIJI

osebni avto ZASTAVA

tip 2100, leto izdelave 1960

LICITACIJA BO V PODJETJU 2. JULIJA 1968

- za družbeni sektor od 7. do 8. ure
- za zasebni sektor od 8. do 9. ure.

Ogled vozila vsak dan od 6. do 14. ure do pričetka licitacije.

IMV - NOVO MESTO

razglaš

naslednja prosta delovna mesta za:

- 1 KV gradbenega delovodj
- 1 VKV minerja fugin za razstreljevanje
- 2 KV minerja
- 2 PK minerja
- 1 strojnika - bagerista
- 2 strojnika - buldozerista
- 1 strojnika za kompresor

Nastop dela takoj. Pismene ponudbe sprejema kadrovska služba IMV v Novem mestu.

KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE - NOVO MESTO

razpisna komisija

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA ZAVODA

Kandidati morajo izpolnjevati poleg pogojev iz 2. in 5. odstavka 43. čl. temeljnega zakona o zavodih naslednje pogoje:

- 1. visoka strokovna izobrazba in 5 let prakse
- 2. višja strokovna izobrazba in 10 let prakse.

Ob enakih pogojih imajo prednost kandidati s prakso na področju socialnega zavarovanja.

Kot strokovna izobrazba pride v poštev pravna, ekonomska in upravna smer.

Kandidati naj dostavijo svoje vloge skupno z dokazi o izpolnjevanju pogojev na gornji naslov v roku 15 dni po objavi v časopisu.

Komisija za štipendije pri

**SGP »PIONIR«
NOVO MESTO**

razpisuje

v šolskem letu 1968/69 naslednje

štipendije:

- 2 NA GRADBENI FAKULTETI
- 2 NA PRAVNI FAKULTETI
- 2 NA VIŠJI TEHNIŠKI VARNOSTNI SOLI
- 2 NA GRADBENI SREDNJI SOLI
- 5 NA GRADBENI DELOVODSKI SOLI

Prošnje s priloženimi dokazili o šolski izobrazbi pošljite na naslov:

SGP »PIONIR«, Novo mesto, kadrovski oddelek, Kettejev drevored 37.

RAZPIS

Razpisna komisija za imenovanje ravnatelja

osnovne šole Koprivnica pri Brestanici

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA ŠOLE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- 1. da ima končano srednjo, višjo ali visoko izobrazbo,
- 2. da se odlikuje v pedagoškem delu v šoli, v družbenem udejstvovanju in ima organizacijske sposobnosti,
- 3. imeti mora 15 let službe v prosvetno-znanstveni službi.

Prijave z dokazili naj kandidat pošlje osnovni šoli Koprivnica pri Brestanici v 15 dneh po objavi razpisa!

RAZPISNA KOMISIJA

POIZKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

In ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- lovsko salamo
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za brenovke, pečenice in safalade sprejemamo posebna naročila.

OBRAT
KLVNICA
tel. 72-231

»OBRTNIK« NOVO MESTO

V športnem oddelku v naši poslovalnici vam nudimo camping garniture, posamezne mize in stole, ležalne stole, različne postelje, ležalne blazine, otroške vozičke s športnim in navadnim vložkom, kolesa PONY, blago za boljše moške obleke - in še marsikaj drugega boste dobili, če se boste oglasili v I. nadstropju poslovalnice NOVA MODA, Komandanta Staneta 18.

Ob prerani izgubi naše drage mame

IVANE JERMAN

roj. KOZOLC

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, kakor tudi darovalcem vencev in cvetja. Posebna zahvala dr. Jožetu Jakliču za trud in pomoč pri lajšanju bolečin, govornikom tov. Ludviku Golobu in Jožetu Bizjaku za poslovilne besede, pevcem DPD »Svoboda« Mirna, godbi LM iz Ljubljane, KO ZB NOV Mirna, Sentrupert in Trebnje, KO ZK Sentrupert, kolektivom podjetja DANA z Mirne, BOR - Dol. Toplice, KPD Dob pri Mirni, osnovni šoli Sentrupert, Stalni službi LM iz Ljubljane, dobrim sosedom, sorodnikom in znancem.

Ne moremo se zahvaliti vsakemu posebej za izraženo sožalje, zato še enkrat prisrčna hvala!

Zalujoč: hčere, sinovi in drugo sorodstvo

RAZPIS

**VPISA SLUŠATELJEV
NA VIŠJO ŠOLO
ZA ORGANIZACIJO DELA
V KRANJU**

v šolskem letu 1968/69

Višja šola za organizacijo dela v Kranju izobražuje inženirje organizacije dela za industrijske, pa tudi za druge delovne organizacije, in sicer po posebnem učnem načrtu, ki se bistveno razlikuje od drugih visokošolskih učnih načrtov in programov. Zadnje spremembe tega načrta oziroma statuta je potrdila občinska skupščina Kranj z odločbo št. 020-1/1968-04 z dne 17. 4. 1968. Na šoli se izobražujejo kadri za inženirje organizacije dela, za poklic, ki se v zadnjih dveh desetletjih uveljavlja v svetu kot posebni izobrazbeni profil, nekje v sredini med tehničnimi strokovnjaki in ekonomisti.

Studij na šoli traja dve leti in omogoča v drugem letniku dvoje usmeritev:

- organizacijsko proizvodno in
- organizacijsko splošno.

Obe usmeritvi obsegata poleg proizvodno-organizacijskih, splošno organizacijskih tudi ekonomske, pravno-sociološke in psihološko-pedagoške elemente.

Organizacijsko-proizvodna usmeritev je najprimernejša za bodoče strokovnjake na področju organizacije proizvodnje v industrijskih in njim organizacijsko podobnih podjetjih. Ta usmeritev je prilagojena vlasti strokovnim potrebam tistih kadrov, ki se ukvarjajo s pripravo, planiranjem in kontrolo proizvodnje, z organizacijo delovnega procesa in vzdrževanja, s študijem dela, s kontrolo kvalitete, z analizami in obračunom proizvodnje ter operativnim vodenjem proizvodnje.

Organizacijsko splošna usmeritev je najprimernejša za izobraževanje strokovnjakov na področju organizacije poslovanja v različnih delovnih organizacijah, pa tudi za izobraževanje strokovnjakov za organizacijsko kadrovske pose v delovnih in drugih organizacijah. Ta usmeritev je prilagojena vlasti strokovnim potrebam tistih kadrov, ki se ukvarjajo s planiranjem, organizacijo, kontrolo, vodenjem različnih funkcij delovne organizacije, z vodenjem in organizacijo poslovanja celotnega podjetja oziroma večjih enot, z organizacijo poslovanja raznih zavodov in drugih organizacij, z organizacijo administrativnega poslovanja in s podobnim, nadalje je prilagojena strokovnim potrebam vodij kadrovske službe in specializiranim strokovnjakom, ki se ukvarjajo s planiranjem kadrov, z analizo delovnih mest in osebja, z nagrajevanjem, z izobraževanjem za delovna mesta in podobno.

Učni načrt je naslednji:

I. letnik:

Organizacija podjetja, Studij dela, Vrednotenje dela, Psihologija dela, Organizacija in tehnika pisarniškega dela, Varstvo pri delu, Matematika, Statistika, Osnove politične ekonomije, Ekonomika podjetja, Delovno in organizacijsko pravo I. Svetovni jezik po izbiri I. (samo za tiste slušatelje, ki niso na srednji šoli študirali istega jezika vsaj 3 leta).

II. letnik:

Skupni predmeti: Organizacija podjetja II. Metode planiranja, Strokovno računovodstvo, Komercialno poslovanje, Metode in tehnika komuniciranja, Strojna obdelava podatkov, Svetovni jezik po izbiri II (za vse slušatelje).

organizacijsko-proizvodna smer: priprava proizvodnje, Tehnološka priprava proizvodnje, Operativna priprava proizvodnje, Vzdrževanje, Notranji transport in skladiščenje, Kontrola kvalitete, Investicijska inženjerska.

organizacijsko-splošna usmeritev: Organizacija proizvodnje, Analiza delovnih mest, Programiranje in organizacija funkcionalnega izobraževanja, Zaposlovanje kadrov, Ekonomska politika SFRJ, Delovno in organizacijsko pravo II.

Kandidati za šolo morajo imeti dokončano srednjo šolo, srednjo tehnično, srednjo ekonomsko oziroma višjo ali njim po obsegu in nivoju študija podobno šolo.

Izjemoma se lahko v šolo vpišejo tudi kandidati z uspešno dovršeno osemletno osnovno šolo in najmanj petimi leti delovne dobe, od teh najmanj dve leti na delovnem mestu, ki zahteva višjo izobrazbo in izobrazbo, ki jo daje šola. Ti kandidati morajo opraviti sprejemni izpit iz matematike, slovenščine in družbeno-ekonomske ureditve. Šola bo kandidate preizkusila tudi z ustreznimi psihološkimi testi, da bi ugotovila njihovo sposobnost za študij in opravljanje poklica inženirja organizacije dela.

Redni rok za vpis v šolsko leto 1968/69 je do 1. oktobra 1968, ko se prične šolsko leto.

Sprejemni izpiti za kandidate, ki ne izpolnjujejo pogojev za vpis, bodo praviloma v juniju in v septembru. Izjemoma pa tudi še kasneje.

Ce se organizira pouk le za posamezna podjetja oziroma delovne organizacije ter za posamezne skupine slušateljev (najmanj 40) v kateremkoli kraju, je za takšne skupine mogoče vpis tudi med šolskim letom. Šolsko leto se v takem primeru prične po dogovoru seveda v drugem mesecu, s tem pa se tudi študij ustrezno prenese oziroma podaljša v naslednje časovno obdobje.

Kandidati naj se obračajo za podrobnejše informacije v zvezi s študijem na šoli na tajništvo Višje šole za organizacijo dela v Kranju, Prešernova 11/II, telefon 22-420.

VIŠJA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA

Visoko kvalitetna
sodobno embalarana

Zahtevajte jo
v naši trgovini!

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 30. JUNIJA

- 8.10 Kolesarske dirke v Jugoslaviji (Beograd)
- 9.10 Kmetijska oddaja v madžarščini (Beograd)
- 9.30 Dobro nedeljno vožnjo z ansambliom Mihe Dolžana in Zadovoljnimi Kranjci (Ljubljana)
- 10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb)
- 10.45 Disneyev svet (Ljubljana)
- 11.35 Cirkus — angleški film (Ljubljana)
- 12.00 Nedeljska TV konferenca (Zagreb)
- 15.15 Konjeniški derby (Beograd)
- 15.55 Poročila (Ljubljana)
- 16.00 Svetovno prvenstvo v motocrossu — prenos iz Trilča (Ljubljana)
- 17.00 Jugoslovanski atletski finale — prenos iz Osijeka (Zagreb)
- 18.50 TV kašpot (Ljubljana)
- 19.15 Ilegala — serijski film — 19.45 Rezerviran čas (Ljubljana)
- 20.00 TV dnevnik (Beograd)
- 20.45 Cikcak (Ljubljana)
- 20.50 Zvande na Sešli, za kulisaми zabavno-glasbeni oddaji (Zagreb)
- 21.50 Sportni pregled JRT
- 22.20 TV dnevnik (Beograd)
- 22.40 Atletska tekmovanja za memorial Kusofinski — posnetek (Beograd)

PONEDELJEK, 1. JULIJA

- 18.30 Po Sloveniji (Ljubljana)
- 18.45 Cikcak (Ljubljana)
- 19.50 Ziva pesem Koroske (Ljubljana)
- 19.20 Ourešje — oddaja za italijansko narod. skupino (Ljubljana)
- 19.40 Plošča za počitnice (Ljubljana)
- 19.56 Pesem poletja (Beograd)
- 20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
- 20.30 Vijavaja (Ljubljana)
- 20.35 Fedor Vidar: Kje je duša mojega otroštva — TV drama (Zagreb)
- 21.35 Oddaja resne glasbe (Zagreb)
- 22.05 Poročila (Ljubljana)

TOREK, 2. JULIJA

- 18.25 Risanke (Ljubljana)
- 18.40 Torkov večer s pihalno godbo RTV (Ljubljana)
- 19.00 Filmski mozak (Ljubljana)
- 19.50 Cikcak (Ljubljana)
- 20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
- 20.30 Vijavaja (Ljubljana)
- 20.40 Angeli garjavih lic — ameriški celovečerni film (Ljubljana)
- 22.10 Puncovitev (Ljubljana)
- 22.35 Poročila (Ljubljana)
- 22.40 Melodije Kumerje — posnetek finala (Zagreb)

SREDA, 3. JULIJA

- 18.55 Poročila (Zgb. ali Ljubljana)
- 19.00 Wimbledon: Teniški turnir — polfinale moških posamezno — prenos (v odmorih propagandna oddaja EVR)
- 19.30 25. let bitke na Sutjeski prenos (JRT)
- 20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
- 20.40 Vijavaja (Ljubljana)

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.00 in 22.00, Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 28. JUNIJA: 8.06 Glasbena matineja z Weberjeco glasbo, 9.30 Trikrat deset, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Rudi Turk: Pomoč Inštituta za agrarno ekonomiko proizvajalnim organizacijam, 12.40 Čez hrib in dol, 13.30 Priporočamo vam... 14.05 Vedri svoki, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Turistični napotki, 15.40 Klavir v ritmu, 17.05 Koncert po željah poslušalcev, 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pev-

cem Ladom Leskovarjem, 20.00 Koncert zbora Moravskih učiteljev, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 29. JUNIJA: 8.05 Glasbena matineja, 9.15 Glasbena pravljica, 9.30 V planinski koči, 9.50 Informativna oddaja, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Jože Perčec: Delo KIS za napredke živinoreje, 12.40 Makedonske narodne pesmi, 13.30 Priporočamo vam... 14.05 Od melodije do melodije, 15.45 Literarni sprehod

Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Eldo Viler, 20.00 Radijska igra — Wolfgang Weyrach: »Ciovek v stiski« 21.15 Parada popevk.

SREDA, 3. JULIJA: 8.08 Glasbena matineja z vedrimi skladbami, 9.15 Počitniški pozdrav, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Rovani: Zashita stružnih nasadov in manjših kmečkih sadovnjakov, 12.40 Slovenske narodne pesmi ob instrumentalni spremljavi, 13.30 Priporočamo vam... 14.05 Igramo za razvedrilo, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 15.40 Partizanske pesmi, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Mladina sebi in vam, 18.05 Iz našega koncertnega repertoarja, 18.45 Naš razgovor, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Posnetki glasbeno-govorne oddaje JRT s Sutjeske, 22.10 Zaplešite z nami!

ČETRTEK, 4. JULIJA: 8.08 Radijska igra za otroke — Aleksander Marodić: »Njen prvi ples«, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.10 Iz domačih oper in lahke glasbe, 13.30 Zvone Kršinić: »Borci tega sveta«, 14.00 Na praznični dan, 15.05 Nekaj mladi o festivalu »Slovenska popevka 68«, 16.30 Domače višje in napravi, 17.05 Sport na praznik, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute v godbi, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 21.00 Literarni večer — Mladost Ojčica: »Kozara«.

— V karkoli pa tudi ne usokam...

— Ribeiro Conto: Antonijeva prva ljubezen, 16.00 Vsak dan za vas, 17.00 Gremo v kino, 17.30 Igramo beat, 18.15 Pravlkar pripelo, 18.50 S knjižnega trga, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Nataljo Dolenc, 20.30 Zabavna radijska igra — Vidar: S strahom in pilulo hrabrosti okrog sveta, 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 30. JUNIJA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — M. Milakov—D. Nikolić: »Lov za izgubljeni oblaki«, 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I, 10.00 Še pomnite, tovarni... Naše Orom: »Sutjeska v zgodovini NOB«, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II, 13.40 Nedeljska reportaža, 14.00 Glasba ne pozna meja, 15.05 Popoldne ob zabavni glasbi, 16.00 Radijska igra — Friedrich Dürrenmatt: Pravda za oslovo senca, 17.05 Nedeljsko športno popoldne, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »V nedeljo večer«, 22.15 Serenadni večer.

PONEDELJEK, 1. JULIJA: 8.06 Glasbena matineja, 9.30 Operetne uverture, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v juliju, 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 15.40 Poje moški zbor »Srečko Kosovel« iz Ajdovščine, 17.05 Operni koncert, 18.15 »Signala«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Jožico Sveti, 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije, 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 2. JULIJA: 8.06 Operna matineja, 9.00 Počitniško popotovanje od strani GO strani, 9.15 Kaj počje otroci po svetu in pri nas, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Frano Kovar: Varujmo se strupenih krad, 13.40 Iz kraja v kraj, 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Koncert za odhiti in zabavo, 15.40 V torek na svide, nje! 17.05 Igra Simfonični orkester RTV — Ljubljana, 18.50 Na mednarodnih krišpotjih, 19.00

PIPS

USPEŠNO UNIČUJE MUHE, KOMARJE,
MOLJE, RASTLINSKE UŠI, BOLHE...

KRKA - TOVARNA ZDRAVIL, NOVO MESTO

STROJNO KLJUČAVNICARSTVO JANEZ ZOREC

Slaminjak 33 (pri Ljutomeru)

proizvaja

PLOCEVINASTO SAMOKOLNICO »BISERKA 68«
100-litrsko, guma z zračnico na krogličnih ležajih.

Zelo primerna za uporabo v kmetijstvu, gradbeništvu itd. — Barva po želji!

Cena: 350.— Ndin franko železniška postaja kupca.

Takojšnja izdoba — po prejetju usnega ali pisnega naročila! Izdeluje tudi kladivarje in pripravlja proizvodnjo kombiniranih mlinov za repo in sadje.

governje
nagrade daje:
brezhibno pranje
in potovanja

V VELENJE,
NA AZURNO OBALO,
V ŠPANIJO IN

NA HAVAJE!

za snežno belo
ročno pranje

Oskar

total

velikan
med detergenti

